

Westminster İnanç Açıklaması Üzerine

Tarihi.

Kullanılışı.

Öğretisine Kısa Bakış.

Rev. Paul Rettew

Westminster İnanç Açıklaması Üzerine

Tarihi:

Westminster İnanç Açıklaması, Kutsal Kitap'taki en temel inançların bir özetidir. Bu çalışma notları *Westminster İnanç Açıklaması*nın nasıl yazıldığıнын, tarihsel bir çerçevesini açıklamaktadır.

Westminster İnanç Açıklaması, 33 bölümden oluşur ve her birinin kendi içerisinde farklı bölümleri, çok derin ve zengin bir teolojisi vardır.

Bu açıklama hakkında çalışmamızın sebebi, bu bildirgenin sizler ve kilisenizin yaşamı için ne kadar önemli olduğunu belirtmek içindir. Kilisede Hristiyan inancını öğrenmek istediğiniz zaman *Westminster İnanç Açıklaması* iyi bir kaynaktır. Kutsal Kitap'ın teolojisini yüreklerinizde işleyebilecek ve tam olarak oturabilecek bu açıklamadan daha etkili başka bir kaynak yoktur.

Westminster İnanç Açıklaması, aslında bir bildirgedir. İlk İnanç Bildirgesinin ne olduğunu hatırlayın.

Petrus'un dediği gibi: "Sen Mesih'sin, yaşayan Tanrı'nın Oğlu'sun." Petrus'un burada yaptığı şey, bu inancı kendi anladığı şekilde ikrar etmektir. Gördüğümüz gibi, Kutsal Kitap'ın içinde İnanç Açıklamaları vardır. Neye inandığımızı açık bir şekilde belirtmek ya da sözel olarak ifade edebilmek,

çok önemlidir. Yine Kutsal Kitap'a baktığımızda, Tanrı halkının neye inandıkları hususunda yaptıkları inanç açıklamalarına ilişkin birçok farklı örnek görüyoruz.

Petrus'un yaptığı bu ikrar, tek başına yeterli değildi. Çünkü bunun üzerinden çok fazla bir süre geçmeden kilise içindeki yanlış öğretilerle uğraşmak zorunda olduğunu fark etti. Önce, kilisenin içindeki Yahudilerle karşılaştılar. Bu Yahudiler kiliseyi tekrar Museviliğe döndürmek çabasındaydılar. Daha sonra kiliseyi tanrısızlığa yönlendirmeye çalışan Greklerle tanıştılar. Bunlar, kilise içerisindeki yanlış öğretilerdi. Kilisenin tarih boyunca benzeri yanlış öğretilerle yan yana olduğunu görebiliyoruz.

Elçilerin İşleri 15. bölümünde bir konsülün, iman konusundaki inançlarının ne olduğuna dair karar vermek için toplanmaları gibi; kilise tarih boyunca toplanıp inanç açıklaması yapmak durumunda kalmıştır.

Doğudan ve batıdan gelen kilise önderleri bir araya gelerek; bu büyük konsülleri oluşturdular. Mesih'in kimliğine ilişkin farklı hatalara ortak cevap vermek için tarih içinde toplandıklarını görüyoruz.

Erken kilise tarihinden itibaren bazı kimseler Mesih İsa'nın sadece bir insan, bazılarıysa yalnızca Tanrı olduğunu ileri sürdüler. Ya da bazıları Mesih'in kutsal bir insan olduğunu veya Tanrı olup-olmadığı hususunda da tartışmalar olmuştur. Ve ilk kilise, imanı korumak için bütün bunlarla mücadele etmek zorunda kaldı. Eğer İnanç Açıklamalarını öne sürmek

üzere bir araya gelmeselerdi; kilise bu yanlış öğretilerin kurbanı olacaktı. Sırasıyla

325 yılında İznik'te

381 yılında Konstantinapolis'te.

431 yılında Efes'te

451 yılında da Kalkedon'da bir araya geldiler.

Ve ilk kilisenin inancı üzerine gerçekten derin açıklamalar ortaya koydular. Bütün bunlar bu günün Türkiye'sinde yaşandı. Eski zamanlarda bu topraklarda yaşayan insanlar, bir iman açıklamasının gerçekte ne kadar gerekli olduğunun farkına varmışlardı. Kiliseyi çağlar boyunca yönlendirmiş olan bu büyük armağan, kilise babalarından bugüne bizlere miras kalmıştır.

Ama yine de zaman içinde Mesih'in kimliği hakkında farklı görüşler öne süren kimseler olmuştur. Fakat bu eski açıklamalar, kilisenin sağlam ve şaşmadan yolunda kalmasını sağlamıştır. Tüm dünyada İznik Bildirgesi 1700 yıldan beri hala geçerlidir ve açıklanmaktadır.

300-400'lü yıllardan sonra kilise çok uzun ve karanlık bir döneme girdi. Bu İnanç Açıklamaları vasıtasıyla yapılan tüm işlere kilise içerisinde gölge düşürülmüş ve insanlar bu İnanç Açıklamalarını bırakarak, kilisenin kendilerine ne öğrettiğini dinlemeye başlamışlardı. Kilise artık Kutsal Kitap'ı değil, gelenekleri, batıl inançları öğretmeye koyulmuştu. Kiliseler, birçok ayin ve geleneklerle dolmuştu. Ve Tanrı Sözü bir kenara itilmişti. Aslına bakarsanız bugün dünyadaki bazı kiliseler için bile bu geçerli değil midir? Bugün bazı kiliselerde,

insan gelenekleri ve onların ortaya koyduğu bazı dünyasal düzenlemeler daha uzun yer alırken, Tanrı Sözü 10 dakika kadar vaaz ediliyor ya da bazılarında Kelami vaaz hiç kalmadı.

Ama 15. yüzyıla gelindiğinde, gerçekten çok büyük bir şey oldu. Tanrı, insanlar yüzünden kilisesinin yok olmasına izin vermeyecekti. İşte bu zamanda Kutsal Ruh, kişilerin yüreklerinde işlemeye ve tekrar onları gerçek imana döndürmeye başladı. Bu da bizim *Reformasyon* dediğimiz dönemdir. Tanrı'nın kudreti uyarınca bu, en baskın olarak Batı kilisesinde gerçekleşmeye başladı.

Reformasyon ve o dönemde olan her şey, hemen bütün dünyaya yayılmadı. Tanrı'nın o dönemde Batı kilisesinde yapmış olduğu şey, 15. yüzyıldan beri halen dünyada değişik coğrafyalardaki kiliselere etki etmektedir. Gerçekten Tanrı'nın yolları gizemli ve anlaşılmazdır. Tanrı için, bir gün bin yıl gibi, bin yıl ise; bir gün gibidir. 16. yüzyılda Tanrı, tüm halkını uyandırmaya ve kiliseyi Kutsal Kitap'ın yetkisine döndürmeye başlamıştır. İnsanlar artık, insan icatları ve gelenekleriyle tatmin olamıyorlardı. Tanrı tarafından tekrar, Kutsal Kitap'ın saf öğretisine dönmek için uyandırılmışlardı. Kutsal Kitap'a uygun olmayan her şeyden artık kendilerini soyutlamaya ve arıtmaya başlamışlardı. Bazı gelenekler doğru ve iyidir. Zira Kutsal Kitap'a uygundur. Fakat o dönemde kilisenin öğrettiği bazı gelenekler Kutsal Kitap'a aykırıydı. Bu nedenle *Reformasyon döneminde* kilisede bu gibi arınmalar başlamıştı.

Westminster İnanç Açıklaması, bu *Reformasyon döneminde* ortaya çıkan, iyi öğretilerin bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. İngiltere’de 1640’lı yıllarda yazılmıştır.

*Westminster İnanç Açıklaması*nın tarihine bakmadan önce şunu sorabilirsiniz? **Elimizde Kutsal Kitap mevcutken, neden bir İnanç Açıklaması gerekli olsun?** Kutsal Kitap’tan daha fazlasına neden gerek var ki?

Reform inancını taşıyan bizler, Kutsal Kitap’a inanmıyor muyuz? Neden insanların yazmış olduğu bu bildirgeye inanalım ki? Tanrı’nın kendi yazmış olduğu şeyler dururken; buna neden ihtiyacımız olsun?

Bunlar önemli sorulardır değil mi? Aslında bazıları için İnanç Bildirgelerini kullanmak gerekli değildir. Yani bu bildirgeyi sıkıcı bulabilir ve vakit kaybı olarak düşünebilirler.

Bazı insanlar şunu söyler: *“İnanç Bildirgeleri sadece insanları bölmeye yarar.”* Bazen insanlar şunu söyler: *“Öğreti (doktrin), insanları her zaman böler. Şayet herkesle iyi ilişkiler içerisinde olmak istiyorsan, teolojiden konuşmayacaksın.”* O halde hepimiz *“Mesih İsa’yı seviyoruz, çok mutluyuz”* diyelim.

Farklı kilise geleneklerinden kimseler *“neden bu Bildirgeyi istiyorsunuz ki, neden aramızdaki farklılığı daha da keskinleştirmek durumundasınız?”* diyebilirler.

Bazen İnanç Bildirgesini iyi bilen, aynı zamanda gururlu ve başkalarını beğenmeyen kimselerle karşılaşabilirsiniz. Her

şeyi bilircesine, sanki şöyle derler: *“Ben o kadar çok şey biliyorum ki, Tanrı’ya senden daha yakınam.”*

Bu nedenle İnanç Açıklamalarının, kişileri çok bilgili göstermesinden kaynaklanan gurura yöneltebileceğinden dolayı tehlikeli olabileceğini düşünenler de vardır.

O halde şunun da sorulması gerekir: *“Bir İnanç Bildirgesi olmaması için, herhangi bir sebep var mı?”*

Şimdi yapılan itirazlara bakalım: Öncelikle İnanç Açıklamaları, Kutsal Kitap’ın yerini tutmak üzere yazılmamışlardır. Kutsal Kitap, Tanrı’nın vahiy edilmiş Sözü’dür. Yaşantılarımız için tek yetki ve otorite, Kutsal Kitap’tır.

Fakat konu şu ki, Kutsal Kitap’tan bahsettiğimiz anda, onun neyi öğrettiği konusundaki inancımızı da belirtmek zorundayız.

Ör: Kutsal Kitap, *“Baba, bir kimseyi çekmedikçe, kimse Oğul’a gelemmez.”* der. Bir kişi şöyle diyebilir: *“Hiç kimse kendi gücüyle İsa’ya iman edemez. Kutsal Ruh yüreklerimizi açana dek; hiç kimse iman edemez.”* Yani kendi gücümüz içerisinde İsa’ya gelme gücümüzün olmadığını savunabilir –bu da Reform görüşüdür.

Başka kişiler de şöyle diyebilir: *“Hayır, buna katılmıyorum. Elbette ki, Baba çekiyor, ama bunun yanı sıra bizim de bir şeyler yapmamız, kendi üzerimize düşenleri yerine getirmemiz gerekir.”*

Peki sizce burada hangi düşünüş doğru? Eğer Kutsal Kitap'ın ne öğrettiği konusunda biz kendi kararımızı vermezsek; bu öğreti konusunda nasıl fikir birliğine varacağız? Aynı şekilde, Rab İsa'ya nasıl gelebileceğimiz konusundaki görüşümüz, bizlerin Müjdeciliğini ve kendi kurtuluşumuza olan inancımızı da etkileyecektir.

İşte bu nedenle, Kutsal Kitap'tan konuşmaya başladığımızda; neye inandığımızı belirtmek gerekli hale gelir. Bu, Kutsal Kitap'ın yetersizliğinden kaynaklanan bir şey değil, bizim düşünüşlerimizin yetersizliğindedir. Düşünüşümüzün ve aklımızın zayıflığından ötürü, daha açık bir şekilde ifade edilmiş bazı açıklamalara ihtiyacımız vardır.

Aslında bir açıklama, Kutsal Kitap'ın neyi öğrettiğine inandığımız konusundaki *bildirgedir*. Bazıları için İnanç Açıklamaları sıkıcı olabilir; hatta bazılarında Kutsal Kitap bile sıkıcı gelebilir.

Kutsal Kitap'ı diri yapan nedir? Yüreklerimize işleyen Kutsal Ruh'tur. Her ne zaman kilise Tanrı'nın gücüyle diri olmuşsa, o zaman bu İnanç Açıklamalarının değeri anlaşılmıştır. Anne babalar çocuklarını eğitmek için, kiliseler liderler yetiştirmek için, Hristiyanlar da imanı açık olarak öğrenmek için bu İnanç Açıklamalarını kullanmışlardır.

Pastorlerin görevi de, bu İnanç Açıklamalarını diriltmek, kilise topluluğunu *-dua ederek-* bu Açıklamaları çalışmaya yönlendirmektir.

Aynı şekilde bölünmüşlük konusuna da değinmek gereklidir: Bir İnanç Açıklaması, bölünmüşlük yaratır mı? Bu soru, her bölünmüşlüğün kötü olduğunu öne sürer. Peki, Mesih bölünmüşlük ve ayrılık konusunda ne demişti?

Matta 10:34 "Yeryüzüne barış getirmeye geldiğimi sanmayın! Barış değil, kılıç getirmeye geldim.

35 Çünkü ben babayla oğulun, anneye kızın, gelinle kaynananın arasına ayrılık sokmaya geldim.

Demek ki bazı ayrılıklar önemlidir. Ör: Işık ile karanlık, yalanla doğru arasındaki ayrılık gibi.

Kötü olan ayrılıklar da vardır: Mesih son kez dua ettiğinde Tanrı'nın hepimizi "*bir*" yapmasını istemişti. Pavlus, "*Ruh'un birliğini esenlik bağıyla korumaya gayret edin*" demişti (Efesliler 4:3). Kutsal Ruh, Tanrı halkını "*bir araya getirmeyi*" amaçlar.

Aslında bizler bir anlamda dünyadan, hatalardan, karanlıktan, yalanlardan ayrı olup; sevgide ve gerçekte birleşmek istiyoruz. Fakat buradaki sorun kilisenin, neyin gerçek olduğu hususunda birçok farklı fikri olmasıdır. Ör: Karizmatiklerin, bizim sahip olduğumuz görüşlerden çok farklı görüşleri vardır. Hepimiz Mesih'i kabul ediyoruz. Hepimiz Tanrı'nın Üç Kişi'de var olduğuna inanıyoruz. Elçilerin İnanç Açıklamasını hepimiz kabul ediyoruz. Fakat daha özel ya da derin konulara indiğimizde, aramızdaki farklılıklar ortaya çıkıyor.

Bu nedenle diğer kiliselerle, imanın temel konuları hakkında (Kutsal Üçlük, Mesih'in Tanrılığı, Mesih'in tekrar gelecek

olması gibi) bir İnanç birliğine sahip olmuş olabiliriz. Fakat kilise düzeyine indiğimizde, bizi ayıran bazı farklı noktalar olmak zorundadır. Bir kilise kurmak için, Elçilerin İnanç Açıklamasından çok daha fazla bir şeye ihtiyaç vardır. Bu İman Açıklaması, iman konusunda her soruya cevap vermeyecektir. Bu nedenle, yerel kilise için daha özele indirgenmiş İnanç Açıklamalarının olması gereklidir. Bunu yaparak ayrılık yaratmış olmuyoruz. Bu bizleri gerçekten birleştirir. İşte, bizleri “bir” yapan gerçek budur. Bu gerçek de, sevgide ve Ruh’ta korunmalıdır. Bu gerçek, büyük bir birlik ortaya çıkarır. Beraberce Tanrı’nın bu yüce gerçekleri hakkında konuşuruz ve yüreklerimiz bu konularda alevlenir. Tanrı Sözü’nün büyük bir derinlikle, zenginlikle vaaz edildiğini duyduğumuzda, sevinçten ağlarız. Şayet yüzeysel kalırsak, imanın bu derinliğini hiç bir zaman anlayamayız.

Mesih *“Gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacak”* dedi. Elçi Pavlus, kiliseyi imanda olgunlaşmak için çaba göstermeye ve kilise önderlerini de bu gibi derin konularda bilgilendirmeye çağırmıştı (I.Timoteyus 4:13-16, Koloseliler 1:23).

İşte bu nedenle İnanç Açıklamalarının, yerel kiliseyi bölmediğine, birleştirdiğine dikkat edelim! Aslında yerel kiliseyi bölen şey, İnanç Bildirgelerinin yoksunluğudur. Bir kişi *“Ben buna inanıyorum,”* bir diğeri ise *“hayır söylediğin yanlış, ben şuna inanıyorum”* derse fikir ayrılıkları belli olacaktır. Bir kişi *“Kutsal Kitap bunu öğretir,”* diğeri ise *“hayır, bunu öğretir”* diyebilir. Böylece bir fikir ayrılığına düşülür. Peki, bunu çözmek için kime gidilebilir? Bu iki insan da fikirlerinin Kutsal Kitap’a göre olduğunu savunuyorlar. Eğer bir İnanç

Açıklaması yoksa, kilisede her zaman için bir fikir ayrılığı hüküm sürecektir. Bu durumda kilisedeki görevliler bile bir ayrılığa düşebilirler. Yani İnanç Açıklaması olmazsa, hiç kimse kilisede olgunlaşamaz, derinleşemez.

Amerika'daki kiliselerde bu oldu. Öğretinin böldüğünü ve bunları tartışmayacaklarını söylediler. Sadece Mesih'i vaaz edip, İncil'i vurgulayacaklarını söylediler. Bu nedenle Amerika'da her Pazar böylesi hafif mesajları dinlersiniz. Bunlar her zaman süttür. İnsanlar hiçbir zaman olgunlaşmaz ve kilise de hiçbir zaman güçlenmez. İşte Reformcuların önüne geçmeye çalıştığı şey de, buydu.

Yine İnanç Açıklamalarının neden önemli olduğunu anlatabilmek için birkaç sebep söylemek istiyorum.

1-) İnanç Açıklaması, tüm dünyaya bizlerin nelere inandığımızı gösterir. Biri şunu diyebilir: *"Ben Kutsal Kitap'a inanıyorum."* Ama biz *"Kutsal Kitap'ın neyi öğrettiğine inanıyoruz"* diyebiliriz. Kutsal Kitap çok derin bir Kitap'tır. Bu da bazılarını karmaşık gelebilir. Bugün de Kutsal Kitap'a ait birçok farklı görüşler mevcuttur. Müslümanlar da İncil'e inandıklarını söylerler. Bu nedenle Kutsal Kitap'ın neyi öğrettiği konusundaki görüşümüzde, dünyaya karşı çok açık ve net olmalıyız.

2-) İnanç Açıklaması, Kutsal Kitap'ın öğretisini özetler ve çok berrak bir şekilde ortaya koyar. Kutsal Kitap çok büyük ve uzun bir kitaptır. Bir Açıklama'nın yapmış olduğu şey; tüm ana öğretileri bir araya getirmektir. Bu da gerçeği

kavrayabilmemizi ve anladığımız şeyi diğerlerine öğretebilmemizi sağlar.

3-) Bir İnanç Açıklaması, kilisedeki görevliler ve öğretmenler için bir standart olur. Bir kiliseye gidersiniz. Oradaki insanlar bir şey öğretir. Bir diğer kiliseye gidersiniz. Burada da tam zıttı bir şey duyarsınız. Gerçekten de büyük bir karmaşa vardır. Hiçbir istikrar bulamazsınız. Çünkü bir İnanç Açıklaması yoktur. Kilise olarak neyi öğreteceği hususunda bir fikir birliği yoktur. İnsanlar soru sorduğunda bir öğretmen başka, bir diğer öğretmense başka bir cevap verir. Böylece Tanrı halkı büyük bir fikir karmaşası yaşar. Böyle bir hizmet gerçekte sağlıklı mıdır?

Bu nedenle kilisede iyi öğretmen ve görevliler olacaksa; bütün bu kişilerin üzerinde fikir birliğine varabilecekleri bir İnanç Açıklamaları olması şarttır. Amerika'da tüm pastorlarımızı *Westminster İnanç Açıklamasını* öğreterek eğitiriz. Atamalarından önce, tüm bu bölümler üzerinden sınava girerler. Kilisedeki tüm ihtiyarlar için de aynı şeyi uygularız. Böylece de liderlerimiz arasında birliği sağlamış oluruz. Kilise üyelerine öğretme sorumluluğunda olan liderler fikir birliğinde olmalıdır.

4-) Bir İnanç Açıklaması kilisenin gelişmesi, hizmetinin ve misyonunun yapılandırılmasını sağlamak için istikrarlı bir teolojik temel oluşturur. Kilisenin yaptığı her şey, bizlerin inancı sonucunda yaptığı şeylerdir. Sadece canımız istediği için bir şeyler yapıyorsak, bunu yapmamak gerekir. Müjdeciliğimiz, neye inandığımız üzerine kurulu olmalı, tapınış şeklimiz ve çocuklarımızı yetiştiriş biçimimiz de

inancımıza dayalı olmalıdır. Dışarı çıkıp, fakirlere yardım etme şeklimiz bile inancımıza dayanmalıdır. Öğreti, yaşayışımızın, davranışımızın ve uygulayışımızın temelidir. Eğer iyi bir doktrininiz yoksa, bütün bu yapacağınız şeyler de karmakarışık olacaktır. Kilisenin yaptığı her şeyde, bir İnanç Açıklaması temel olmalıdır.

5-) Bir İnanç Açıklaması, kilise birliğinin geliştirilmesini sağlar. Ayrım yaratmak yerine, bu yüce gerçekler üzerinde fikir birliğine ulaşmamızı sağlar.

6-) Yanlış öğretilerle ve hatalarla karşı karşıya kaldığımızda, İnanç Açıklamaları bir pusula görevi görür. Her zaman Tanrı halkının önüne konan birçok yanlış öğreti bulunmaktadır. Ve bu yanlış öğretilerin çoğu da Kutsal Kitap kullanılarak savunulacaktır. Şeytan'ın İsa'yı ayartmak için kullandığı ayetleri hatırlayacaksınız! Sapkın öğretiler aracılığıyla da Şeytan, aynı şeyleri yapmaya devam etmektedir. Gerçekten de Şeytan, Tanrı Sözü'nü büyük bir çarpıtmaya uğratar. Bu yüzden Kutsal Kitap'ın neyi öğrettiğinden emin olmak için, İnanç Açıklamaları gereklidir. Bu da gerçekten güçlü, denenmiş, birçok farklı düşünüşte olan teologların fikir birliğine vardığı ve olgun Hristiyanların hemfikir olduğu bir Açıklama olmalıdır. *Westminster İnanç Açıklaması*nın tüm bu şartlara uyduğunu daha ilerde göreceğiz. Ve bu Açıklamanın, kilisenin ürettiği gelmiş geçmiş en büyük Hristiyan düşünürlerinin bir araya gelerek; beş buçuk yıllık bir zaman zarfında Kutsal Kitap'tan bu gerçekleri tek tek ayıklayarak bir araya getirdiği büyük bir Açıklama olduğunu görebiliriz.

Açıklamaların bizlere nasıl yarar sağladığına dikkat edin: Anlamanızı istediğim şey, bu Açıklamanın sadece pastorlere yönelik olmadığıdır. Ama aynı zamanda bu Açıklama, kendi imanında büyümek isteyen anne-baba ve diğer kilise üyeleri içindir de. Bu İnanç Açıklamalarını daha iyi çalışmak, kişilere Kutsal Kitap öğretisi hakkında daha derin bir anlayış kazandıracaktır. Kutsal Kitap'ı daha doğru olarak okumanızı sağlayacak ve büyük bir rehber olacaktır. Bu İncanın açıklamasını biliyorsanız; buna bağlı olarak da derinleşecektir. Zira burada gerçekleşen şey, Kutsal Kitap'ın tam olarak ne öğrettiğinin özetini anlamaktır. Tabii eğer bu Açıklama Kutsal Kitap'a uygunsuzsa. Bu Açıklama bizlerin gelişmesi, büyümesi için olmamakla beraber, çocuklarımıza öğretmek için de kullanabileceğimiz büyük bir araçtır.

Westminster İnanç Açıklamasını yazan kişiler aynı zamanda İlmihalleri de yazan kişilerdir. İlmihal (katekizm) dediğimiz şey, İnanç Açıklaması'nın soru-cevap şeklinde yazılmış halidir. Kısa İlmihalin ilk sorusunu hepimiz duymuşsunuzdur.

WKİ.1. İnsanın varlığının en baş amacı nedir? İnsanın varlığının en baş amacı Tanrı'yı yüceltmek ve sonsuza dek O'ndan zevk almaktır.

Bizler sadece Tanrı'yı yüceltmek için değil, aynı zamanda Tanrı ile zevk paydaşlığında bulunmak için varız. Gerçekten O'nun adı yüce olsun.

Kısa İlmihal çocuklar için yazılmıştı. Bu çok uzun bir İlmihaldir. Bazen biz yetişkinler olarak bile bunu anlamakta güçlük çekebiliriz. Ama o dönemde, anne-babaların

çocuklarını eğitmeleri için yazılmıştı. Bunları anlamakta güçlük çekişimiz bile, o günden bu güne bizlerin ne kadar büyük bir değişim gösterdiğini ortaya koyar. 400 yıl önce çocuklar için olan şey, bugün biz yetişkinler için zor bir şeydir.

Soru: *Westminster İnanç Açıklaması* Presbiteryen kilisesi için mi geçerli? Yoksa başka kiliseler de bu Açıklamayı kullanıyorlar mı?

Cevap: Birçok kilisede bu İnanç Açıklamasının farklı bölümleri kullanılır. Ör: Kutsal Kitap'ın ilk bölümüyle ilgili yazılmış olan ilk Açıklama, en büyük ve en derin yazılmış olan Açıklamadır. Birçok farklı kilise bu bölümü kullanır. Amerika'da çok fazla Reform kiliseleri olduğu için bu Açıklamayı kullanırlar.

Aslında Doğu kilisesi ilk zamanlarda yazılmış olan Açıklamalara bağlı kalarak, bunların ötesine hiçbir zaman geçmemişlerdir. Onlarla konuşursanız, ilk zamanlarda yapılan konsüllerden, ortaya konulan İnanç Bildirgelerinden bahsedeceklerdir. Aslında bir açıdan gelişimleri, 400'lü yıllardaki İnanç Bildirgeleriyle sınırlı kalıp, durmuştur. Böylece teolojide büyümeye, gelişmeye devam etmemişlerdir.

Tarihe bakacak olursanız, Tanrı'nın kilisesi her ne zaman bu yüce öğretileri sunarak öğretmeye başlamışsa, büyük uyanışlar meydana gelmiştir. Zira bunlar Tanrı'nın gerçekleridir.

Bu Açıklamanın nasıl ortaya çıktığını anlatmak istiyorum: İngiltere parlamentosu, imparatorluğunun sınırları içerisinde 120 teolog ve düşünürü bir araya getirerek, bu büyük

çalışmayı ortaya koymalarını sağladı. Bu garip bir şeydir. Nasıl ortaya çıktığını anlamamız için, VIII. Henry zamanına geri dönmeliyiz. İngiltere katolik bir ulustu. Krallarından biri karısını boşamak isteyinceye kadar katolik bir ulustular. Bu kişi kendi sarayındaki genç bir kıza aşık oluncaya kadar katolikti. Kilisenin kendi yapmış olduğu bu ilk yasal ve çok uzun zamandır süregelen bu evliliği bitirmelerini istedi. Papa bunu reddetti. Ve İngiltere kralı buna çok kızdı. Bu yüzden de kendisini Papa yapma kararı aldı. Tamamen farklı bir kilise başlattı. “*Aktif Yücelik*” diye bir bildirge yayınladı. (1534) şöyle dedi: “Ben İngiltere kilisesinin en yüce makamıyım.” Bilin bakalım ilk olarak ne yaptı? Evliliğini yasal olarak, kilisenin onaylayacağı şekilde sona erdirdi. İşte bu da İngiltere kilisesinin başlangıcı dediğimiz noktadır. Roma katolik kilisesinden ayrıldı. VIII. Henry’nin hükmedişiyle, katolik düzen ortadan kalktı. Bu döneme denk düşen zamanlarda da Reformasyon Hareketleri başlamıştı. Sanki bu Reformcular, VIII. Henry için iyi bir zamanda ortaya çıkmışlardı. Zira “*kiliseyi yenilememiz gerekir*” diyorlardı. Bu VIII. Henry’nin işine gelmişti.

İşte tüm bu komik olaylar aracılığıyla, Tanrı kilise içerisinde işlemekteydi. VIII. Henry’nin çok yararlı şeyler yaptığını bile düşünebiliriz. Ör: İncil’in İngilizce basılmasına ilk olarak o izin verdi. O zamana kadar insanlar İncil’i ya Latin’ce ya da hiç okumamışlardı. Kişilerin kendi anladığı dilde Kutsal Kitap’ı yazmak ya da çevirmek yasa dışıydı. Ama VIII. Henry yüreğinde Roma katoliği olarak kaldı. VIII. Henry ölünce, Edward başa geldi ve Reform hareketi onun zamanında daha da yayılmaya başladı. Ama iki grup ortaya çıktı. Birinci grup, kilisenin tamamıyla yenilenmesini, değişmesini; ikinci grup ise

belirli şeylerde Reformasyon istiyordu. Bu da kilisenin yönetiminde açık olarak görülebilir. İngiltere kilisesi birçok yönden hiyerarşi üzerine kuruluydu. Başepiskopos, episkopos, başdyakon ve dyakonlar gibi hiyerarşileri vardı. Saf Reformcular, bunun Kutsal Kitap'a aykırı olduğuna, her insanın Tanrı karşısında eşit olduğuna ve kilise içerisinde ihtiyarların var olması gerektiğine inanıyorlardı. Yani hiç kimsenin birbirinden üst seviyede olmadığına; ama her kişinin Mesih İsa'da eşit olduğu düşüncesini savunuyorlardı. Saf Reform hareketini isteyenler, bugün "Safçılar" ya da "Püritanlar" olarak tanındılar. Roma katolik sistemi, kilise yönetim düzenini koruyup, bu düzen altında bazı yenilemeler yapmak isteyenler de bugün "Anglikanlar" olarak tanınmaktadır.

Peki kral ne istemişti? Kilisenin başı olarak kalmak istiyordu ve bu hiyerarşiden hoşlanıyordu. Çünkü bu, kendisine büyük bir güç olanağı sağlıyordu. O zamanlarda her şey kilise aracılığıyla oluyordu. Kilise topluluğun merkeziydi. Bu yüzden baştaki kral, Püritanlar'a karşı çıkmaya başladı. Ve İngiltere'de bu iki grup tekrar baş gösterdi. VI. Edward öldükten sonra, Mary geldi. Kraliçe Mary tekrar katolik kilisesi düzenine geri dönülmesini ve kilisenin başı olarak da papayı atamak istedi. Püritanlara zulmetmeye başladı. Bunun sonucunda 250 kişi diri diri yakılmış, yüzlerce kişi sürgüne gönderilmişti.

Kutsal Kitap'ın bu yüce öğretilerini savunan Püritanlar, ülkeden zorla atılmışlardı. Bu olaylar aracılığıyla bile Tanrı'nın çalışmasını görmekteyiz. Yine Tanrı'nın planının ne kadar yüce ve ne kadar gizemli olduğunu fark ediyoruz.

Onlar İngiltere'yi terk edip, nereye gittiler? Cenevre'ye gittiler. Bu da John Calvin'in olduğu şehirdi. John Calvin kendi bulunduğu çağın en büyük düşünürü, öğretmeniydi. Hiç kimsenin yapamadığı şekilde Kutsal Kitap'ı öğretmişti. Birçok farklı kişiyi eğitmeye başladı. Bu kişilerin gerçeğe ilişkin anlayışları daha da berraklaştı. Kraliçe öldüğünde, tüm bu insanlar eskisinden daha çok güçlenmiş bir şekilde İngiltere'ye geri döndüler. Bu kişilerden birisi John Knox'du. Knox, Presbiteryenliğin gelişmesini sağlayan kişi oldu.

Daha önce söylediğim bir şeyi düzeltmek istiyorum. Anglikanlar ve Püritanlar olarak iki gruptan bahsetmiştim. Aslında Püritanlık hareketi Anglikanlarla aynı zamanda değil; John Knox'un gelişile ortaya çıkmıştı. Ama bu iki grup İngiltere'de vardı. Yine tam Reformcular ve kısmi Reformcular. Bu kişiler Cenevre'den İngiltere'ye tekrar geri döndüler. Kraliçe Mary'nin ölümünden sonra, başa kraliçe Elizabeth'in geldiğini görüyoruz. Bu dönemde de Reformasyon hareketlerini durdurma güçleriyle karşılaşılıyor. Elizabeth de hiyerarşi sistemini korumak istedi. Fakat kraliçe bu kişilere baskı yaptıkça, bu kişilerin gerçeğe olan sevgileri ve adanmışlığı da o derecede artıyordu. İşte bu zamanda kişiler Püritanlar olarak ortaya çıktılar. Ve İngiltere'de çok güçlü hale geldiler. Elizabeth'den sonra, krallığa James geldi. Bu kişi de gücü elinde bulduran ve çok zülmeden birisiydi. Kilise üzerinde tüm yetkiyi elinde bulundurma ve bu yetkiyi kullanmak istiyordu. Tanrı'nın kendisini, Davut'un zamanındaki düzeni tekrar İngiltere'de kurmak üzere seçtiğine inanıyordu. Hükmettiği

zamanda kiliseyi, daha fazla Roma kalıbına döner şekilde yönlendirmişti.

James'ten sonra, kraliyete Charles geçti. O da, babasının görüşlerinin savunucusu oldu. İnsanların üzerindeki vergileri artırmaya ve Püritanlara zulmetmeye başladı. Birçoğunu hapse attırdı, bu kişilerin kulaklarını ya da burunlarını keserek; onları kırbaçlatırdı. İngiltere'den bu şekilde Puritan akımı tamamen silmek istiyordu. Bunu yapmak için şiddeti ne kadar arttırdılarsa, bu hareket de o kadar güçlenmişti. Ve kral bu kişilerin, kendisini tahttan indireceklerini düşündüğünden, onları kendisi için bir tehdit unsuru olarak kabul ediyordu. Çünkü Püritanlar artık parlamentoyu bile etkilemeye başlamışlardı. Parlamento üyeleri de, bu Püritan harekete inanır şekilde geliyordu. Bu nedenle Charles, bu parlamentoyu feshetti. Tabi ki bu hareket herkesi daha da çok kızdırdı. Kral Charles, İskoçya kilisesine şunu dedi: *“Benim yolumu takip ederek, Tanrı'ya benim istediğim gibi tapınmak zorundasınız.”* Ve onlara *“Nasıl kilise olunur; Tanrı'ya nasıl tapınılır?”* konusunda bunları öğretmek için bir kitap yazıp gönderdi. Aslında bu kitap, İskoçya kilisesini Roma katolikliğine döndürmek üzere yazılmış bir kitaptı. Ve İskoçlar bunlardan çok sıkılarak, ayaklandılar. Bu kitabı reddettiler. Kral İskoçya'ya gidip, bu ayaklanmayı bastırmak zorunda kaldı. Ama ordusunun olabilmesi için bir parlamentoya sahip olması gerekiyordu. Parlamento daha önce feshetmişti. Yeni bir ordu oluşturabilmek için, yeni bir parlamento kurmak istedi. Yeni parlamenterler Püritanlardı. Zaten onlar da İskoçların tarafındaydılar. Bir ordu kurmak istemediler. Bu yüzden o parlamentoyu da feshetti. Başka bir parlamento kurdu. Lakin bu parlamento da İskoçların tarafını tutuyordu.

1640'lı yıllarda İngiltere'de "Long Parliament" (Uzun Parlamento) denilen bir parlamento ortaya çıktı. Bu parlamento da kral Charles'a karşı çıkmaya başladı. "Büyük Baş Kaldırı" adında bir hareket başlattılar. Püritanlar'a zulmeden insanları hapse attılar. Ve İngiltere'nin geleceği için, bir grup insanı bir araya toplamanın önemli bir şey olduğu kararını verdiler. Bu grup da bir kerede, bu soruna çözüm bulacaktı.

Kilisenin başı tüm işlerde, başpiskopos ve dyakonlarıyla beraber kral mı olacaktı? Yoksa Kutsal Kitap'a daha uygun bir sistem mi ortaya koyacaklardı? Ve "*bir ulus olarak, ne gibi inançlara sahip olacağız?*" diye sormuşlardı. Ve işte bu parlamento, kilisenin içinde bulunduğu durumu düzeltmek için çağın en büyük ve en ünlü düşünürlerini bir araya gelmek üzere çağırırdı. Ve buna da **Westminster Toplantısı** denildi. Londra'da, 1640 yılında Westminster kilisesinde toplandılar. Ve beş buçuk yıl boyunca bir araya geldiler. Kilisenin neye inanması gerektiği konusunda konuşular. Ve ne tür bir kilise yönetim biçimini benimseyeceklerini düşündüler.

Böylece bu Açıklamaya sebep olan tarihi sanırım daha iyi algıladınız. Ve bu pastor ve düşünürlerin ne tür bir ciddiyetle işe koyulduklarını anladınız. Çünkü onlara göre, bu ulusun (İngiltere'nin) tüm geleceği tehlikede idi.

Soru: İngiltere'de bunlar olurken, Avrupa'da da patlayan bir Reform hareketi var mıydı? Onlar ne durumdaydılar?

Cevap: Roma katolik kilisesi dağılmaya başladığı andan itibaren (1500'lü yıllar) geçen bu zaman zarfında, birçok farklı grup belirmeye başladı. Tek yetki ve otorite olarak hepsi de

Kutsal Kitap'ı kabul ediyorlardı. Ama Kutsal Kitap'ın ne öğrettiği hususunda ya da herhangi bir İnanç Açıklaması hakkında, bir fikir birliği yoktu. Biri Kutsal Kitap'ı farklı şekilde okur, bir diğeri de farklı şekilde yorumlardı. Ör: Lutheranlar çıktı ve bunlar katolik kilise uygulamalarının bir kısmını korumuşlardı.

Ve bu öğretilerin en derinini ortaya koyan John Calvin'di. Calvin, Reform Öğretisini en açık bir biçimde ortaya koymuştu. Daha önce de bahsettiğimiz gibi 400'lü yıllardan sonra karanlık bir dönem söz konusuydu. Calvin'in yaptığı şey, bu 1000 yıllık dönemin tekrar gerisine gidip, Augustin zamanına dönmektir. Ve kilise babalarını tekrar çalıştı. Augustin'in verdiği öğretileri inceledi, bunları çalıştı. Bunlarla birlikte, Tanrı'nın Kutsal Ruh'u aracılığıyla kendisine gösterdiği yeni şeyleri de birleştirerek; yeni bir çalışma ortaya koydu. Augustin kendi zamanında, elçi Pavlus'un öğrettiği şeyi Kutsal Kitap'a çok uygun olarak öğretmişti. İşte Kutsal Kitap öğretisi olarak elçi Pavlus'tan başlayan, Augustin'le devam eden ve Calvin'den geçen, tek bir öğreti zinciri vardır. Martin Luther de iyi bir öğretmendi. Ama öğretilerinin derinliği, John Calvin kadar değildi. Luther daha ziyade bir lider özelliğine sahipti. Büyük bir vizyonu vardı. Calvin ise çok ince detayları dahi önemserdi. Çok itinalı bir teologdu. İlk "Sistematik Teoloji" kitabını yazdı.

Tüm bunları toplarsak, Avrupa'da çok şey olmaktadır. Aslında Reformasyon döneminden önce bile, katoliklikten ayrılmış birçok farklı grup bulunmaktaydı.

Westminster İnanç Açıklaması, Reformasyon çağında yapılmış ilk Açıklama değildir. Çünkü Reformcuların büyük bir çoğunluğu, Kutsal Kitap'ın neyi öğrettiği konusundaki düşüncelerini yazıya geçirmekte zorlanıyorlardı. Katolik kilisesi şöyle diyordu: *"siz yanlış şeyler öğretiyorsunuz. Gerçek öğretiler bunlardır..."* Katolik kilisesi, kiliseye Kutsal Kitap üzerinde bir yetki düzeni getirdi. Yalnızca kilise, Kutsal Kitap'ı yorumlayabilirdi. Ve yalnızca kilise, Kutsal Kitap'a bir şeyler ekleme hakkına sahipti. Reformcular buna *"Hayır! Kutsal Yazılar, kilisenin üzerindedir. Tek yetki, otorite kaynağı Kutsal Kitap'tır. Ve kilisenin yaptığı her şey, Kutsal Kitap'a uygun olmalıdır"* dediler. İşte bu yüzden de, Roma katolikliği ile Reformcular arasında büyük bir çatışma baş gösterdi. Kutsal Kitap'ın neyi öğrettiği hususunda büyük tartışmalar oldu. Bu arada Reformcular da, kendi Açıklamalarını yazdılar.

Yine bu zamanda, İnanç Açıklamaları yazmak için, çeşitli gruplaşmalar oluştu. Ör: Hollanda'da "Dort Sinodu" diye bir toplantı yapıldı. Ama bu sinod, daha ziyade Arminius adında bir kişinin yazdığı öğretiler üzerinde yoğunlaştı. Çünkü Arminius adındaki kişi kurtuluşumuzun hem kendi isteğimizin; (çabalamız) hem de Tanrı'nın isteğinin sonucunda ortaya çıktığını öğretiyordu. Dort Sinodu da şunu dedi: *"Hayır! Bu, Tanrı'ya hak ettiği yücelikten yoksun bırakır."*

Tüm evreni yaratan Kadir Tanrı, bir karara varmak için, küçücük bir yaratığı beklemek zorunda kalır mı? Ve Dort Sinodu, bu Arminius adındaki kişinin yaptığı öğretiyi, bir yalan öğreti olarak niteledi. İşte kilisenin gerçekten öğreti olarak doruğa ulaştığı bu noktada, Arminius'un öğretisi yalan (yanlış) öğreti olarak duyurulmuştu.

Bugün ise “*Arminianism*” dediğimiz öğretiyi, birçok kilisede genel olarak kabul gören bir öğretilerdir. Bu da çoğunlukla Amerika yüzünden olmuştur. Amerika oluşmaya başladığında Presbiteryenler kendi pastorlerini eğitiyorlardı. Dediler ki: “*Müjde’yi paylaşmaya çıkmadan önce, 3 yıl eğitim görmeniz gerekiyor.*” Baptistler “*Şayet çağırılmışsan git! Ne gerek var beklemene?*” dediler. Bu nedenle, birçok gruplar Arminian öğretiyi benimsediler. Bu kişiler, derin ve köklü bir öğretilere sahip değillerdi. Ve Tanrı’nın nasıl çalıştığını ortaya koymak için, insan mantığını kullandılar. Amerika bu yüzden Reform bir ülke olmaktan, Arminian düşünceyi benimser bir hale geldi. Ve Amerika’nın bu Müjdecilik akımının başını çeken Billy Graham gibi kişiler de bu öğretiyi yaymaya başladılar. Bir zamanlar kilisenin inanç bakımından en doğruluk doruğunda olduğu zamanlarda yalan öğretiyi olarak ibraz ettiği bu öğretiyi, artık Amerika’da en yaygın öğretiler durumuna gelmiştir.

Westminster Reformcuları, bunun Kutsal Kitap’a uygun olmadığını da söylemişlerdi. Kısacası söylemek istediğim şey, başka bildirgelerin de var olduğudur. Ama *Westminster İnanç Açıklaması*ni eşsiz yapan şey, sahip olduğu o çağın içerisinde yaşayan, yüzden fazla büyük düşünürün bir araya gelerek, bunu ortaya koymuş olmasıdır. Bu Açıklama yapıldığında kilise, en zinde çağındaydı. Şayet Püritanlardan olan John Owen’in yazılarını okursanız; ne kadar derin ve ne kadar zengin olduğunu göreceksiniz. Ve aslında İnanç Açıklaması da, bu gibi zihinlerin düşüncülerinin bir ürünüdür. İnanç Açıklaması yine, böyle zamanda doruk noktasına ulaşmıştır. *Westminster İnanç Açıklaması*, Calvin, Knox gibi kişilerin toplam yüzyıl boyunca yapmış olduğu çalışmaların, yazmış

oldukları İnanç Açıklamalarının toparlanması ve bir araya getirilmesi sonucunda ortaya çıkmış, büyük bir çalışmadır. Ve bu insanlar, İnanç Açıklaması üzerinde çalışırken; büyük bir şevk ve adanmışlıkla yapıyorlardı. Düzenli olarak sadece ve sadece Kutsal Kitap'a uygun olduğuna inandıkları şeyleri yazacaklarına söz verip; yemin ettiler. Sürekli dua ederek, Tanrı'nın kendilerini yönlendirmesini istediler. Tanrı'nın onları yönlendirmesi için, ayrılmış özel oruç zamanları vardı. Ve tüm bu derin öğretiyi alarak; beş buçuk yıl boyunca geliştirmek için, bunun mücadelesini verdiler. Dengeli olması için çabaladılar. Belirli bir görüşün, diğer bir görüş üzerinde daha ağırlıklı olmasını istemediler. Amaçları, Kutsal Kitap'ın tüm kapsamını ortaya koymaktı. Mantıklı olarak bu Açıklamanın sistemli gözükmesine çabaladılar. Çünkü Tanrı'nın, mantıklı bir Tanrı, Kutsal Yazılar'ın da mantıklı yazılar olduğuna inanıyorlardı. Tanrı'nın bu mantıklı Yazılarını alıp, bizlere anlaşılır bir şekilde sunmak istediler.

İşte bu yüzden de *Westminster İnanç Açıklaması* kendi içerisinde eşsizdir. Aslında bunun gibi başka hiçbir Açıklama göremeyiz. Birçok kişi Kutsal Kitap öğretisinin en düzenli, en derin ve en doğru bir açıklaması olduğunu söylemişlerdir. Yine birçok kişi bu İnanç Açıklamasının, kilisede yazılanların hepsinin üzerinde olduğunu açıklamıştır. Toparlarsak, *Westminster İnanç Açıklaması*, bizler için gerçekten de çok iyi bir kaynaktır. Çünkü bunu yazan kişiler, kilisenin tarihi boyunca karşılaştıkları her türlü yanlış öğretilere bir cevap vermişlerdir. Fakat bu cevaplama, yanlışları belirterek değil; her zaman olumluyu belirterek, Tanrı görkeminin gerçeğini ön planda tutarak bunu yaptılar. Bu, gerçekten çok bilgece ve alçakgönüllü bir yazıttır. Saf ve basittir. Temas ettiği konuları

açısından gerçekten kayda değer bir çalışmadır. Kilise içerisindeki çok önemli isimlerden biri olan Benjamin Warfield adında bir kişi, *Westminster İnanç Açıklaması* hakkında şunu söylemiştir: “Geçmiş 1600 yıl boyunca, Müjde’ye dayanan dinin tüm bölümlerinin karşı karşıya kaldığı çatışmaların en son bir açıklığa kavuşturulmasıdır. Şayet bu Müjdecî dinin bu dünyada devamlılığı sağlanacaksa, korunması gereken tüm gerçeklere ilişkin en derin, en zengin ve en detaylı, itinayla hazırlanmış olan bu açıklamadır.”

Bu İnanç Açıklaması yazıldıktan sonra İngiltere’deki her din görevlisi ya da bunun gibi dini liderler bir araya gelerek, bu açıklamanın içindeki her maddenin teker teker, kayıtsız şartsız fikir ayrılığı olmaksızın, hepsinin Kutsal Kitap’a uygun olduğu konusunda birleşmişlerdir.

Westminster İnanç Açıklaması oluştuktan sonra, ilk olarak İskoçya, büyük bir oranda bu Açıklamayı kabul etti. Ve İngiltere’de de birçoğu kabul ettiler. Ve böylece zaman içinde yayıldı. Gideceğiniz her kiliseye mutlaka İnanç Açıklamalarının ne olduğunu sormanız gerekir. Bu arada çoğu kilisenin böyle bir İnanç Açıklaması olmadığını göreceksiniz. Zira bazı kiliseler bir Açıklamanın gerekli olmadığını düşünebiliyorlar.

Bir İnanç Açıklaması oldukça gereklidir. Oysa bazı insanlar sadece Kutsal Kitap’ın yeterli olduğunu söylerler. Ama onlara neye inandıklarını sorduğunuzda; hemen size bir İnanç Açıklaması vermek zorunda kalırlar. Herkesin kendi başına bir İnanç Açıklamasının olması mı daha iyi; yoksa bilgili, çalışmış ve derin düşünen insanların bir araya gelerek ortaya

koyduğu tek bir Bildiri mi? Bir kilisede tek bir İnanç Açıklaması olduğunda; bu kilisede büyük bir birlik çıkar. Öğretisinde istikrarlı olur. Liderler için belirli bir standart teşkil eder. Rehber olması açısından, bir araç olarak kullanılabilir. Ya da kiliseyi yanlış öğretiler karşısında koruyabilir. İşte bu nedenle bir İnanç Açıklamasının, ne kadar önemli olduğunu söyledik. Daha sonra bu İnanç Açıklamasının nasıl oluşturulduğunu anlattık. İngiltere tarihinden ve parlamentonun yüzü aşkın teologu bir araya nasıl getirdiğini söyledik.

Kullanılışı:

++++Şimdi de sizlere bir hikâye anlatmak istiyorum: Bu, Knox kilisesinde gerçekleşen bir hikaye. Ben Ann Arbor'da bir kilisenin pastörüüm. Bizim kilisemizde ilgilenmemiz gereken bir bayan var. Beş yıl önce uyurken aniden yatağının sallanmaya başladığını ve Tanrı'nın kendisinden dışarı çıkmasını istediğini ve kendisini gökyüzüne kaldıracığını söylediğini anlattı. Ve o da, bununla ilgili açıklama içeren bir not bırakmıştı. Ailesi bunun bir intihar mektubu olabileceğini düşünerek, polisi aramışlar. Kadını müşahade altına aldılar. Bu kadının geçmişi birçok duygusal rahatsızlıklar ve dengesizliklerle doluydu. Kadın hastaneden çıktığında tekrar kiliseye geldi. Tanrı'nın kendisiyle olan bu sözde iletişiminden, kadına büyük bir şevk gelmişti. Kilisedeki birçok kişi ne olduğundan habersizdi. Sadece bu kadının aniden Tanrı hakkında ne kadar istekli ve azimli olduğuna dikkat eder hale geldiler. Bu kadın herkeste Kutsal Ruh'la ilgili ikinci bir deneyim yaşanması gerekiyor gibi bir intiba uyandırdı. Herkese Kutsal Ruh'la olan deneyimini açıklamaya başladı. Kutsal Ruh'un kendisine çay, kahve ya da su mu içmesi gerektiğini, sağa ya da sola dönüp-dönmemesi gerektiğini, Kutsal Ruh'un kendisine söylediğini anlattı. Ve bize mükemmel bir hayat yaşadığını söyledi. Tanrı'nın, yüreğinden bütün günahı arındırdığını ifade etti. Şimdi artık tamamıyla Tanrı için yaşıyordu.

Kilisede pastörlüğe başladığım ilk hafta, bu kadın yaptığım İncil çalışmasına gelmişti. Tanrı ona, bende Kutsal Ruh olmadığını açıkladığını söyledi. Ve kadın benimle dua edip; yol göstermek istedi. Bu kadın gerçekten kilisede büyük bir

karmaşa yaratıyordu. Yeni iman etmiş kişilere giderek bunları anlatıyor ve birçok insanın aklını karıştırıyordu. Kilise ihtiyarları bu konuyla ilgili bir şey yapılması gerektiğine karar verdiler. Bu kadın kendi fikirlerini savunmak için, Kutsal Kitap ayetlerini kullanıyordu. Ona, bu yaşamda kimsenin mükemmel olamayacağını anlatmaya çalıştık. Fakat o bize Kutsal Kitap'ın "*Kutsal olun, çünkü Ben Kutsalım,*" ya da "*Git, bir daha günah işleme*" dediği yerleri gösterdi. Veya I.Yuhanna'da dediği gibi: "*Eğer bir kişi günah işlemeye devam ederse, Tanrı çocuğu değildir*" gibi bir ayetle karşımıza çıkıyordu. İsa'ya büyük bir içtenlikle bağlanmış gibi bir intiba veriyordu. Ve kilisede bazıları bu kadının en iyi Hristiyan olduğunu düşünebilirdi. İşte bu noktada İnanç Açıklaması devreye girdi. İnanç bildirgesine güvenebileceğimizi bildiğimizden, dönüp ona baktık. Bizi Kutsal Yazılar'a yönlendireceğini biliyorduk. Bu İnanç Açıklamasının 10. bölümüne ve başka yerlere de baktık. Bu bölümde diyor ki: "*Bu yaşamda hiç kimsenin mükemmel olması imkansızdır.*" İnanç Açıklaması aracılığıyla, Kutsal Kitap ayetlerine yönlendirildik. Ve bu kadının içinde bulunduğu hataları böylece gördük. Bu kadınla ilgilenerek; pastorlerle ve diğer ihtiyarlarla buluşmasını sağladık. Fakat kendi görüşünü değiştirmeyi reddediyordu. Son olarak da kilise heyetinin önüne gelmesini istedik. *Westminster İnanç Açıklamasını* kullanarak bu kadının davranışlarının kilise tarihiyle olan uyumsuzluğunu gösterdik. Tüm kilisenin yanlış bulduğu şeyleri, nasıl öğrettiğini söyledik. O da bizde Kutsal Ruh olmadığını ve gerçeği göremediğimizi belirtti. Bizi dinlemedi. Sonunda sevgi içerisinde kendisine disiplin cezası vermek zorunda kaldık. Ona artık kilise içerisinde kimseyle konuşamayacağını söyledik. Pazar okulunda öğretmenlik,

kadınların hizmetinde liderlik yapamayacağını, öğrenci yetiştiremeyeceğini ve Rab'bin Sofrasından alamayacağını söyledik. Zira kiliseyle sağlıklı bir ilişkisi yoktu. Bir tür eğitim sürecine girmesi ve ihtiyarlardan biriyle İnanç Açıklamalarını çalışması gerektiğini belirttik. Kendi yanlış öğretilerinden tövbe edinceye kadar, kilise hayatına geri dönemeyeceğini söyledik. Ona karşı çok nazik ve sevecendik. Tüm bunları onu tekrar kiliseye kazandırmak için yaptığımızı açıkladık. Bize çok kızdı. Ayağa kalkarak, onu dinlememiz gerektiğini söyledi. Bizse, onun bizi dinlemesi gereken bir konumda olduğunu hatırlattık. Çünkü kilisede Mesih'in ihtiyarlara yetki verdiğini söyledik. Şimdi artık onun için dua ediyoruz. Onun diğer kişilerle konuşmasının yasaklayarak kiliseyi koruyoruz. Öyle ki kilisede kimse, bu konuyla ilgili rahatsızlık duymasın.

Bu örneği sizlere, İnanç Açıklamasının ne kadar önemli olduğunu anlatabilmek amacıyla verdim. Kilisenin hayatında nasıl kullanılması gerektiğini gösterdiği için anlattım. Çeşitli fikir ayrılıklarında, gerçeğin ne olduğunu bilebilmemizde bizlere nasıl ışık tuttuğunu belirtmek için bu hikâyeyi aktardım. Kişileri çeşitli konularda uyarmak ya da teşvik etmek için bir referans noktası oluşturuyor. Yanlış yapanlara, yol gösterici bir araç oluyor.

Öğretisine Kısa Bakış:

İnanç Açıklamasının ilk üç bölümüne bakalım:

BÖLÜM I: Kutsal Kitap

1. Doğanın ışığı, yaratılışın işleri ve Tanrı'nın sağlayışı, insanları özürsüz bırakacak derecede Tanrı'nın iyiliğini, bilgeliğini ve gücünü gözler önüne sermiş olmasına rağmen bunlar, kurtuluş için gerekli olan Tanrı ve O'nun isteğine ilişkin bilgiyi sunmada yetersiz kalır. Bu nedenle Rab birçok kez ve çeşitli yollardan kendisini göstermekten ve isteğini kilisesine açıklamaktan; ardından gerçeğin daha iyi bir şekilde korunması, duyurulması ve ayrıca kilisenin, benliğin düşkünlüğüne, Şeytan'ın ve dünyanın kötülüğüne karşı daha sağlam durması ve teselli bulması için Kutsal Söz'ün tamamının yazıya geçirilmesinden hoşnut olmuştur. Tanrı, halkına isteğini açıklamak için eskiden çeşitli yollar kullanmıştır. Eskiden kullanılan bu açıklama biçimleri artık sona erdiğinden Kutsal Yazılar'ın varlığı son derece gerekli olmuştur.

Açıklamanın Kutsal Kitap ile ilgili bölümle başladığını görüyoruz. Ama çoğu bildirgeler Tanrı hakkında başlar. Çünkü insanlar başlangıç için en iyi noktanın Tanrı olduğunu düşünebilirler. Fakat bu Açıklamanın yazarları, çok önemli bir şeyi anlamamızı istemişlerdi. Bu Açıklama'da Tanrı ve O'nun yaptığı her şey hakkında söylediklerinin, Kutsal Kitap'a dayalı olduğunu anlamamızı istiyorlardı. Bu yüzden Kutsal Kitap'tan

ve “doğanın ışığı” konusundan başladılar. Bunun anlamı, olayları kendi başımıza doğal yeteneklerimizle anlama gücümüzden bahsediyorlar.

Böylece birinci cümle şunu diyor: *“Bizler bazı şeyleri algılama yeteneğine sahibiz. Aynı zamanda çevredeki şeylere bakarak; Tanrı hakkındaki bazı bilgileri alabiliriz.”*

Kutsal Kitap Tanrı'nın bizleri kendi benzeyişinde yarattığını, Yasası'nı yüreklerimize yazdığını, her insanın bir vicdanı olduğunu ve neyin doğru, neyin yanlış olduğunu yazdığını söylemektedir. Kutsal Kitap, Mezmurlar'da bize tüm göklerin Tanrı'nın yüceliğini beyan ettiğini açıklar. Evrenin güzelliğine ve ince detaylarına baktığımızda, her tarafta Tanrı'nın parmak izlerini görürüz. Aynı zamanda Tanrı'nın bu dünyanın devamını sağladığını ve bu dünyayı yönettiğini de biliyoruz. Bu açıklama bizlere şunu söylüyor:

Bu tür şeylere bakan her insan, bir Tanrı'nın var olduğu bilgisine ulaşabilir.

Tanrı kendisini herkese, bu yol aracılığıyla açıklamıştır. İnsanlar için: *“Eğer isterlerse, Tanrı'yı görebilecekler”* diye bir anlam yoktur. Ama bunun tam tersi, Tanrı herkesi bu bilgiye sahip olacak şekilde yaratmıştır.

İşte bu nedenle Mezmurlar'da *“Ahmak kişi yüreğinde Tanrı yoktur der”* diyor. İnanç Açıklaması şunu söylüyor: *“Her kişi yüreğinin derinliklerinde bir Tanrı'nın var olduğunu bilir ve etrafında Tanrı'nın iyiliğini, bilgeliğini ve gücünü görebilir.”*

Aslında bu birçoğumuz için zor bir öğretiler. Kutsal Kitap gerçekten bunu öğretiyor mu?

Romalılar 1:18 Haksızlıkla gerçeğe engel olan insanların bütün tanrısızlığına ve haksızlığına karşı Tanrı'nın gazabı gökten açıkça gösterilmektedir.

19 Çünkü Tanrı'ya ilişkin bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir; Tanrı hepsini gözlerinin önüne sermiştir.

20 Tanrı'nın görünmeyen nitelikleri -sonsuz gücü ve Tanrılığı- dünya yaratılalı beri O'nun yaptıklarıyla anlaşılakta, açıkça görülmektedir. Bu nedenle özürleri yoktur.

Bu ayette, Tanrı görünmeyen niteliklerini, yani Tanrılığını ve sonu olmayan gücünü açıkça gözler önüne serdiğini görmekteyiz. 19. ayette: “her şey açıkça belirlenmiştir. Onlara açıklanmıştır” diyor. 20. ayet bunun özürsüz kalacak şekilde açıklandığını nasıl söylüyor? Hangi yolla? “Yarattıklarıyla.” Yani Romalılar kitabı yaratılışın bize Tanrı bilgisini verdiğini söylüyor.

Mezmun 19:1 Gökler Tanrı'nın görkemini beyan eder;

Ve gök kubbesi ellerinin işini ilan eder.

2 Gün güne söz söyler,

Ve gece geceye bilgi gösterir

3 Söyleyiş de yok sözler de yok;

Onların sesi işitilmez.

Yine burada yaratılışın, Tanrı'nın izzetini, görkemini beyan ettiğini görüyoruz. 3. ayette: “bu sesin duyulmadığı hiçbir yer

yoktur” diyor. YaratılıŖta gözükten Tanrı gerçeğini görmeyen hiçbir ulus, hiçbir ırk yoktur.

Öyleyse neden herkes Tanrı’ya inanmıyor? Tanrı’nın kendini açıkladığı bu yöntemde herhangi bir problem mi var? Bizlerin yüreklerine yazılmış olan benzeyiŖi ya da etrafımızdaki yaratılıŖ yetersiz mi?

Tabi ki değil. Romalılar 1. bölüm bizlere ne diyor? Neden Tanrı’yı görmüyorlar?

Tanrı’nın gerçeğini yalanla deęiŖtiriyorlar. Zira onların yürekleri kötü de o yüzden. Çünkü Tanrı’yı görmek istemiyorlar. Ŗayet Tanrı’yı görselerdi, O’na karşı sorumlu olmak zorunda kalacaklardı. Bu nedenle kendilerini kör ediyorlar. Ve Tanrı’yı itiyorlar. Gerçeği yalanla deęiŖtiriyorlar. Sadece Kutsal Kitap bunu bize söyleyebilir. Çünkü insan kendi iradesinde bu yanlıŖı idrak edemez.

Bizlerin de Müjdecilik yapmamız için bunun anlamamız çok önemli. Aslında bizler kimseye Tanrı’nın varlığını kanıtlamak zorunda değiliz. Kutsal Kitap bize Tanrı’nın varlığını ispatlıyor mu? Nedir ilk baŖlangıç sözleri: “**BaŖlangıçta Tanrı ...**” diye baŖlar. Kutsal Kitap, Tanrı’nın varlığını bildirir. Günahlı ve kör insanlara, Tanrı’nın varlığını bildirerek baŖlar.

Biz de Müjdeci kiŖiler olarak insanların yüreklerinde Tanrı bilgisine sahip olduklarını bilmeli ve anlamalıyız. Aslında o insanların içlerinde kullanabileceğimiz bir Ŗey var.

Peki bu Tanrı bilgisi, insanların Tanrı'ya iman etmelerini sağlıyor mu? Yaratılış ya da doğa aracılığıyla, bir kişi gerçekten Tanrı'ya inanabilir mi?

İnanç Açıklaması diyor ki: Bunlar kurtuluş için gerekli olan Tanrı'yi ve O'nun isteğine ilişkin bilgiyi sunmada yetersiz kalır. Ama bunun nedeni, kendinde olan bir yetersizlikten dolayı değil, yürek içerisindeki günahın egemenliğinden kaynaklanmaktadır. Fakat çok önemli bir nokta daha var. Tüm bu cümlede söylenenler, insanları özürsüz bırakıyor. Tanrı'yi bilmelerine rağmen O'nu reddetmeleri, bu kişilerin mahkûm olmaları için yeterli bir sebep. Hiç kimse Tanrı'nın önüne çıkıp, bilmediğini ya da duymadığını söyleyemez. Çünkü Kutsal Kitap bizlere Tanrı'nın herkese Kendisini açıkladığını anlatır.

Peki kurtuluşa nasıl erişebiliriz? Tanrı kendisini yaratılış aracılığıyla açıklamıştır. Fakat günah yüreklerimizi öylesine kavramıştır ki, bu kurtarıcıya eriştiren bilgiye ulaşamayız. İnanç Açıklaması diyor ki: Rab kendisini birçok kez ve çeşitli yollardan göstermekten hoşnut olmuştur.

Rabbimiz bizleri kendi günahlarımız ve körlüğümüz içinde yalnız başımıza bırakabilirdi. Şöyle diyebilirdi: *"Madem beni istemiyorsunuz, kendi istediğiniz yola gidebilirsiniz."* Fakat yüzyıllar boyunca, farklı yollardan, tekrar ve tekrar gelip; kendisini insanlığa farklı şekillerde açıklamıştır. Özel bir yolla bunu yapmıştır. Sözü aracılığıyla, özel bir esinle insanlığa kendisini açıklamıştır. Bunun birçok kez ve çeşitli yollardan geldiğini İbraniler bölümünde görebiliyoruz. Uzun bir zaman sürecinde olmuştur. Farklı kişiler aracılığıyla ve farklı

yollardan (görümler, peygamberlik sözlerinden) gerçekleşmiştir. Ve Tanrı bütün bu yıllar boyunca açıkladıklarının, yazıya geçirilmesini istemiştir. Bunu bizler için istemiştir. Öyle ki bizler de bugün gerçeği bilebilelim. *Westminster İnanç Açıklaması* bunun, kilisenin sağlamlığı ve teselli bulması için gerektiğini söylemiştir. Bu bölüm şu şekilde bitiyor:

Bu Kutsal Yazılar'ın, yazıya geçirilmesi son derece gerekli olmuştur. Bunun nedenlerinden bir tanesi de, eskiden kullanılan açıklama biçimlerinin artık sona ermiş olmasıdır.

Herhangi bir tarikatın belirtileri nelerdir? Bu gibi bir görüşe sahip olan kişiler çıkıp: *"Tanrı bana bir şeyler söyledi"* diyecektir. Kilise tarihi boyunca bu iddiayı öne süren kişiler ortaya çıkmıştır. Bu açıklama bizlere, bunun gerçek olamayacağını söylüyor. Yine 1. bölümde görüyoruz ki Tanrı'nın eskiden kullandığı bu açıklama biçimleri artık sona ermiştir.

Bu bölüm gerçekten de önemli bir bölümdür John Calvin şöyle dedi. *"Herkesin içine bakarak Tanrı'yı görebileceği gözlükleri yoktur."*

Bu insanların gözleri bozuktur. Gözleri bozuk olduğundan da; etrafta ne varsa karmakarışık görünür. Gözdeki görmeyi engelleyen şey, günahdır. Gözümüzdeki bu hastalık, bizlerin görmesini (Tanrı'nın bize sunduklarını) engeller. Tanrı oradadır ama bizim gözlerimiz yaşlı bir insanın gözleri gibi bulanık görür.

Fakat Kutsal Kitap, çift gözlük gibidir. Kutsal Kitap, Tanrı'nın bize verdiği armağandır. Ve biz Kutsal Kitap aracılığıyla baktığımızda; sanki bir gözlük kullanıyor gibi oluruz. Aniden her şey gözümüzde çok açık olarak netleşir. Ve Tanrı'yı yarattığı tüm yaradılışında görebiliriz.

Açıklamanın 2. Maddesinde 66 kitabın listesi bulunmaktadır.

3. Madde, Apokrif adı verilen kitaptan bahseder. İnanç Açıklamasının yazıldığı tarihlerde, Apokrif adı verilen bu kitap bütünü, katolik kilisesi tarafından kullanılıyordu. Dördüncü Trend konsülünde, Apokrif kitaplar, tanrısal esinden kaynaklanan kitaplar olarak açıklanmıştı. Bu da 1500'lü yıllardı. Kilisenin karanlık çöküş dönemlerinden önce hiçbir şekilde bu yazılar, tanrısal esin olarak düşünülmemişti. Apokrif kitaplar hiçbir zaman, Kutsal Kitap'ı oluşturan listeye dahil edilmemiştir. Bunun birçok sebebi var.

Çünkü bu kitapların yazarlarının kendisi çok zayıf olduklarını belirttiler. Tanrısal esin ya da Tanrı Sözü olduğunu iddia etmediklerini söylediler. ++ Çünkü bu kitaplarda ahlaksızlık ve batıl inançlar olduğu için, Kutsal Kitap'ın diğer bölümleriyle çelişen, hatalı bölümler olduğu için kabul edilmezler. +++ Fakat Apokrif yazıda iyi olan şeyler de vardır. Fakat bunlar tanrısal esin olacak şeyler değildir. Bu açıklamanın yazarları da, gerçekten bilgece olmadığını, başka insanların yapıtları gibi değerlendirmesi gerektiğini gördüler. Anglikan kilisede Apokrif'e kutsal yazı olarak bakılmaz. Fakat tapınma sırasında okunur. Ama hiçbir şekilde bu desteklenmez. İnsanlar tabi ki bunu Kutsal Yazı olarak algılamaya

başlıyorlar. Bu da çok kötü bir şeydir. Ortodoks kiliseleri de bunu kullanırlar.

4. Madde, *“Kutsal Yazılar herhangi bir kişinin tanıklığına ya da kiliseye bağlı değildir. Ya da bir kilisenin yetkisi aracılığıyla yorumlanmaya ihtiyacı yoktur”* diyor özet olarak.

Daha önce katolik kilisesinin kendisini nasıl Kutsal Yazılar üzerine koyduğunu söylemiştim. Uzun yıllar boyunca insanların Kutsal Kitap'ı okumalarına izin bile vermemişlerdi. Yasaklanmış kitapların arasında yer alıyordu. Ve insanların kendi anladığı dile çevrilmesini yasaklamışlardı. Bunun kaynağı Kutsal Kitap'ı okuyup; anlayamayacaklarını, bunun için yetersiz olduklarını düşündüklerindendi. Fakat bu açıklama bizlere Apokrif yazıların, Kutsal Kitap üzerine konulamayacağını anlatır. Sadece ve sadece Tanrı'nın Kutsal Kitap üzerinde ve kilisenin de Kutsal Kitap'ın altında olduğunu söyler. Ve herkes Kutsal Kitap'ın altındadır. Her ne zaman kilise Kutsal Kitap'ı değiştirip; bir şeyler eklemeye başlarsa, büyük bir hataya düşüyor, kendisini Tanrı'nın yerine koyuyor demektir.

5. Madde: *Kilisenin tanıklığı bizleri Kutsal Yazıya daha fazla değer ve saygı vermeye yönlendirir.*

Açıklamanın bu maddesinde gerçekten Kutsal Yazılar'ın işlevi hakkında çok güzel bir açıklama var. Hristiyan olmayan birçok insan bile, İncil'in eşsiz ve yazılmış olan diğer kitaplara benzemeyen bir Kitap olduğunu söyleyeceklerdir. Yukarıdaki maddenin de dediği gibi, Kutsal Yazı'ya daha fazla değer ve saygı verecektir. Aslında bu yazıları okumaktan da zevk alabilirler. Görkemli bir stilde yazılmıştır. Yazılmış olduğu

süreden bu yana istikrarla nasıl kendini koruduğunu anlatır. Yine de Kutsal Yazılar'a rağmen insanları, bunlara inanmaya sevk edemez. Tanrı'nın Sözü olarak kabul etmelerini sağlayamaz. Aslında Tanrı Sözü olduğunu söyleyebilirler. Fakat gözlerinin açılması sadece Kutsal Ruh'un işlerliği aracılığıyla olacaktır. Kutsal Ruh yüreklerimizi açınca kadar, Kutsal Kitap herkes için kapalı bir Kitap'tır.

6. Madde: ... *iman ve yaşama ilişkin Tanrı'nın tüm öğüdü, Kutsal Yazılar'da verilmiştir. Ya da bu sonuçlar yazılanlardan çıkarılabilir.*

Bu harika bir gerçektir! Kutsal Kitap'tan başka hiçbir şeye ihtiyacımız yoktur. Tanrı'nın bizlerin yaşamamızı istediği gibi yaşamamızda başka hiçbir kaynağa gereksinimimiz yoktur. İhtiyaç duyabileceğimiz hiçbir *din görevlisi (insani aracılık)* yoktur. Başka bir kitaba, esine ya da rüyaya da ihtiyacımız yoktur. Kutsal Kitap kendi içerisinde tamamen yeterlidir.

7. : *Kutsal Yazı'daki her şey kendi içerisinde sade değildir ya da herkes için eşit derecede açık olarak algılanmayabilir.*

Kutsal Kitap'ın çok açık olduğunu görebiliyoruz. Tabii anlaşılması zor bölümleri vardır. Fakat kurtuluş ve iman için bilinmesi gereken konular çok açıktır. Tanrı bizlere vahyin çok açık olduğunu göstermiştir. Yeremya peygamber bizlere, bu yazılanları gelecek çağlarda çocukların bile anlayabileceğini söylemiştir. Tanrı sadece büyük teologların anlayabileceği bir Kitap vermemiştir. Dahî bir kişi olmanız gerekmez. Sıradan bir kişi ya da bir çocuk bile; kurtulmaya ya da Tanrı'da yaşamaya yetecek kadar anlayabilir.

Reformcular için bu çok önemli bir ilkeydi. Katolik kilisesi İncil'i normal insanlara vermek istemiyordu. Çünkü insanların anlayamayacaklarını düşünüyorlardı. Böyle olunca 'Tanrı'ya ve vermiş vahyine güvenmiyor' gibi oluyordu.

BÖLÜM II: Tanrı ve Kutsal Üçlübirlik

Üçlü Birlik öğretisi önemli bir öğretilerdir. Zira Hristiyan olmayan bir kültürde, Hristiyanlar üç farklı Tanrı'ya inanmakla suçlanırlar. Ve Tanrı'nın kim olduğu konusundaki düşüncelerimizi ve inançlarımızı savunabilmemiz çok önemlidir.

1.Madde: *Diri ve gerçek olan ... tek bir Tanrı vardır.*

Bunu açıkladıktan sonra, insanlar nasıl bizim üç Tanrı'ya tapığımızı söyleyebilirler ki? Sadece tek bir Tanrı olduğunu söylüyoruz. İlk madde, Tanrı'nın sıfatlarından bahsetmektedir. Hamdolsun, bu çok uzun bir listedir. Tanrı'mız hakkında çok şey biliyoruz. Çok şükür tanıyamayacağımız kadar yükseklerde bir Tanrı değil. Tanrı, bizlere yaklaşmak için, dizlerinin üzerine çökmüştür. Kendini bizlere açıklamıştır. Ve bu açıklama, tüm Kutsal Kitap'ı araştırmıştır. Ve Reformcular Tanrı'nın Kutsal Kitap'ta açıklanan her özelliğini, her sıfatını teker teker burada yazmışlardır. Bu İnanç Açıklamaları bazı versiyonları ile birlikte; bazı referansları da verecektir. Bu Açıklamaları, verilen ayetlerle birlikte okumak iyidir.

Bu İnanç Açıklamasının yararlı olduğu bir başka konu da, Tanrı'nın ne kadar korkulacak ve saygı duyulacak bir Tanrı olduğudur. İnanç Açıklaması bizlere Tanrı'nın varlıkta ve yetkinlikte sınırsız olduğunu söyler. Tanrı sınırsızdır, bizim sahip olduğumuz gibi bir bedeni yoktur. Veya zamana ya da

mekana kısıtlı değildir. Aslında zamanı ve mekanı yaratan Kendisidir.

Bir düşünün! Dünya yaratılmadan önce, Tanrı'dan başka hiçbir şey yoktu. Tanrı herhangi bir yerde yaşamıyordu. Çünkü başka bir yer yoktu. Sonsuzluğun başından beri sadece Tanrı vardı. Tanrı'nın başı ya da sonu yoktur.

Bir kişi, Martin Luther'e, Tanrı'nın dünyayı yaratmadan önce ne yaptığını sormuş. O da şöyle cevaplamış: *"Böyle sorular soran kişiler için cehennemi yaratmakla meşgulü."*

Aslında bu soruya bir dereceye kadar cevap verebiliriz. Bazıları *"Tanrı dünyayı yaratmadan önce sıkılmış olmalı. Çünkü Kendisinden başka ve bakabileceği hiçbir şey yoktu"* diye iddia edebilir.

HAYIR! Çünkü Tanrı, Üç Kişide, Tek olan Tanrı'dır. Bunu biraz daha derinden inceleyeceğiz. Ama hiçbir şey olmadan önce, Baba Tanrı, Oğul ve Kutsal Ruh vardı. Tek bir Tanrı olarak, mükemmel bir sevgide bir arada bulunuyorlar ve birbirlerinin varlığından sevinç duyuyorlardı. Tanrı, kendinde tüm doluluğunu, tüm sevincini ve tüm yeterliliğini bulundurur. O'nu eğlendirmesi ya da meşgul etmesi için, herhangi bir şeye ihtiyacı yoktur. Tanrı, kendi doğasında, kendini tüm sonsuzluk boyunca meşgul tutabilecek ya da devamını sağlayabilecek özelliklere sahiptir. Yani Tanrı, yaratıklarına hiçbir şekilde bağlı değildir. Kesinlikle yarattıklarının üstünde ve dışında kalır. Fakat buna rağmen, yarattıklarının içine girmekten, onlarla ilgilenmekten hoşnut olmuştur.

Bu maddede Tanrı'nın ne kadar yüce, korku ve saygı duyulacak bir Tanrı olduğunu belirten bir dizi sıfatlar olduğunu görüyoruz. Tanrı'nın *her şeye gücü yeten ve en bilge olduğunu* da biliyoruz. Sadece "OL" deyip de, tüm evreni yaratabilen bir Tanrı olduğunu düşünün! Gerçekten bu, gücün gösterimidir. Bu yaratılış sadece tek başına değil; tüm ince detaylarıyla beraber bir yaratılıştır. Tüm planlanmasında ve tasarlanışında, mükemmel olan bir yaratılıştır. Göklerin büyüklüğü, tüm yıldızların olduğu yerde durması gibi... Kutsal Kitap'ın her zaman için böyle bir Tanrı'ya yücelik verdiğini görüyoruz. Böylesine bilge ve güçlü olan Tanrı'ya övgü sunduğunu fark ediyoruz.

Fakat Tanrı, kendisi hakkında bundan daha fazlasını da bilmemizi istiyor. O'nun yüreğini bilmemizi istiyor. Baştan beri kendi halkına sevecen ve merhametli bir Tanrı olduğunu, çabuk öfkelenmediğini açıklamıştır. Ama aynı zamanda saf ve Kutsal bir Tanrı'dır. Hiçbir şekilde Tanrı'da günah ya da kötülük yoktur. Tanrı yalnızca iyilik ve doğrulukla sevinir.

Kutsal Kitap bizlere yüce ve korkunç bir Tanrı'yı tanıtır. Bir taraftan lütuf, diğer taraftan kutsallık ve adalet Tanrısı'dır. Bazı dinler, Tanrı ile ilgili bu kavramların bazılarını daha çok vurgulayıp; ön plana çıkarırlar. Fakat Kutsal Kitap, Tanrı'nın bu özelliklerini mükemmel bir denge durumunda bizlere sunar. İşte tanımak istediğimiz Tanrı, böyle bir Tanrı'dır.

Daha önce Tanrı'nın hiçbir şekilde sıkılmadığından bahsetmiştik. Çünkü öz yapısında, bu Üçlü Birliğinde, bir sevgi akımı vardı. Tanrısal öz yapıda bir ilişki söz konusudur. Bu nedenle Tanrı hiçbir şekilde yalnız olamaz. Dünyayı yalnız

olduğundan ya da kendisinde bir eksiklik hissetmesinden yaratmamıştır. Dünyayı yaratmıştır. Çünkü bundan hoşnut olmuştur.

Hristiyanlığı diğer bütün dinlerden ayıran öğreti, Üçlü Birlik'tir. Bazı dinler tek bir Tanrı olduğunu öğretir. Hristiyanların, Baba Tanrı; Oğul Tanrı ve Kutsal Ruh Tanrı'dan bahsettiğini ve üç tanrıya inandığını söylerler. Ya da Tanrı'nın Bir olduğunu öğreten Eski Antlaşma'ya karşı çıktıklarını düşünürler.

3.Madde: *Tanrısal özyapının birliğinde; aynı özü, gücü ve sonsuzluğu paylaşan üç kişi bulunmaktadır: Baba Tanrı, Oğul Tanrı ve Kutsal Ruh Tanrı: Oğul, Baba'dandır; Kutsal Ruh ise Baba ve Oğul'dan çıkar.*

Bazı kimseler Kutsal Kitap'ın Üçlü Birliği öğretmediğini söyler. Üçlü Birlik kelimesi hiçbir zaman Kutsal Kitap'ta görülmez. Üçlü Birlik kelimesi aslında Kutsal Kitap'tan çıkardığımız bir kavramdır. Kutsal Kitap'ta, tek bir Tanrı'nın Üç Kişi'de var olduğunu açık açık söyleyen hiçbir ayet yoktur. Tanrı'nın Kendisini gösterdikleri aracılığıyla sanki iman edilen ya da ortaya konan bir kavramdır bu. Tanrı vahiy vermeye başladığı ilk günlerde bizlere deseydi ki: *“Ben, Üç Kişi'de tek bir Tanrı'yım.”* Eminim ki hepimizin kafası karışırdı. Bunu anlayamazdık. Tanrı bunun yerine uzun yıllar boyunca, bunun ne anlama geldiğini göstermeyi seçti. Eski Antlaşma'da Tanrı'nın Üç Kişi'de tek olarak var olduğunu işaret eden bazı anahtar ayetler vardır. Ör: Tekvin'in başında Tanrı: *“Şimdi insanı yaratalım” (biz yaratalım -çoğul ifade)* diyor. Ve yine Eski Antlaşma'da *“Tanrı'nın meleği”* ifadesi geçiyor. Tanrı'nın

dünyaya gelerek, İbrahim'le nasıl konuştuğunu bizlere söylüyor. Tanrı geldiğinde kaç tane vardı? Üç tane vardı...

Eski Antlaşma bunun gibi bizlere bazı ip uçları veriyor. Aslında Yeni Antlaşma'ya kadar, bunun daha açıkça gösterildiğine rastlamıyoruz. Yuhanna 1. bölüm, İsa Mesih'in Tanrı olduğunu söyleyen görkemli bir gizemdir.

Yuhanna 1:1 Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı.

2 Başlangıçta O, Tanrı'yla birlikteydi.

3 Her şey O'nun aracılığıyla var oldu, var olan hiçbir şey O'nsuz olmadı.

14 Söz, insan olup aramızda yaşadı. O'nun yüceliğini Baba'dan gelen, lütuf ve gerçekle dolu biricik Oğul'un yüceliğini gördük.

Başlangıçta Söz vardı. "Söz" gerçeği bizlere tanıtır. Çünkü bir kelime kullanarak, bir şey anlatırız. Ve Mesih'e "Söz" (logos) denilmiştir. Zira İsa bizlere Tanrı'nın kim olduğunu söylemeye gelmiştir. Bizlere en anlaşılabilir şekilde Tanrı'nın kim olduğunu anlatmak için insan bedeni alıp gelmiştir. Söz Tanrı'yla birlikteydi ama sadece Söz Tanrı'yla birlikte değil, aynı zamanda Tanrı'ydı da. Burada İsa Mesih tam anlamıyla Tanrı olarak tanıtılmaktadır. İsa'nın kendisi de bu iddiayı öne sürmüştür. Şöyle demişti: "Ben ve Baba biriz." Kutsal Kitap, İsa'nın Baba ile birlikte dünyayı yarattığını söyler. İsa son duasında: "*Baba, dünyanın yaratılışından önce seninle sahip olduğum görkemle beni tekrar yücelt*" diyordu. İsa tüm yaşamı ve mucizeleriyle beraber, Tanrı ile sahip olduğu görkemi gözler önüne seriyordu.

Elimizdeki İnanç Açıklaması, hem Baba'nın, hem de Oğul'un aynı şekilde Tanrı olduğunu anlatır. Kutsal Ruh'tan da bahseder. Kutsal Ruh, İsa Mesih tarafından gönderilmiştir. İsa Mesih'in çarmıhta yaptığı işi insanların yüreklerinde uyarlamaya, etkili kılmaya gelmiştir. İnanç Açıklaması bizlere diyor ki: Kutsal Ruh, Baba ve Oğul'la beraber sonsuzluktan beri vardı.

Peki, bu nasıl olabilir? Tek bir Tanrı içinde, nasıl Üç tane Kişi olabilir? Burada anlamamız gereken bir şey var: Eğer Tanrı hakkında her şeyi anlayabilecek durumda olsaydık; O'ndan daha yüce olurduk.

Tanrı'nın, Tanrı olduğu gerçeği; bizlerin O'nun hakkında anlayamayacağı çok fazla gizemli şeyler olduğu anlamına gelir. Aslında Kutsal Kitap, açıklama kitabından çok, bildiri kitabıdır. Bizlere Tanrı hakkında her şeyi söylesin diye gelmemiştir. Çünkü Tanrı'nın yolları, bizim yollarımız değildir. Tanrı bizlerin aklının (düşünüşünün, kavrayışının, muhakemesinin) ötesindedir. Kutsal Kitap bizlere Tanrı'nın gizemlerle dolu olduğunu söyler. O'nun açıklamadığı gizemli şeylerden bahseder. Sadece kurtuluşumuz için olan şeyleri bizlere verir. İşte bu yüzden de neden ya da nasıl tek Tanrı'da Üç tane ayrı Kişi olabileceğini açıklamaz. Fakat bu konu hakkında da bazı şeyleri de bizlere açıkça belirtmiştir. Kutsal Kitap'ta sadece tek bir Tanrı olduğu, şüpheye yer vermeyecek şekilde açıktır. Tüm Kutsal Kitap'ın sayfalarında bu öğretilmektedir.

İnanç Açıklaması da bunu belirtir. Tanrı'nın özü birdir. Baba Tanrı, Oğul Tanrı ve Kutsal Ruh Tanrı'nın hepsi tek bir özdür. Üç farklı öz değildiler. Tek öz ve tek Tanrı'dır. Ama Kutsal Kitap aynı zamanda bizlere bu tek öz içerisinde Üç ayrı Kişi'nin farklı özellikleri (ör. Kurtuluş işinde her birinin farklı görevleri vardır) paylaştıklarını söylüyor.

Baba Tanrı, kurtuluş planını hükmetmiştir, hazırlamıştır. Mesih İsa bu planı tamamlamış ve kurtuluşumuzu kazanmıştır. Kutsal Ruh ise, kazanılan bu kurtuluşu, biz insanların yüreğine uygulamıştır.

Bazı insanlar Üçlü Birliği çeşitli benzetmeler yaparak anlatmaya çalışır. *“Ben nasıl hem oğul, hem de Baba olabiliyorsam; aynı şeydir. İki özelliğimi de yapıp, tek bir insan olabilirim”* derler. Ama bu iyi bir örnek değildir.

Çünkü Kutsal Kitap bunların birbirlerinden farklı Kişi'ler olduğunu söyler. İlk kilisenin karşı karşıya kaldığı yanlış öğretilerden bir tanesi de “Sabellianism”dir (*Bu öğretiyi yayan kişinin adı Sabellius idi*). Bu öğreti, Tanrı'nın farklı kalıplarda kendini gösterdiğini söyler. Ör: “Bir zaman Baba Tanrı'ydı. Sonra dünyaya geldiğinde Oğul Tanrı, gittiğinde de Kutsal Ruh olur” diyerek bu gizemi açıklamaya çalışırlar.

Ama Kutsal Kitap, bunun böyle olmadığını bizlere çok açıkça söylemektedir. İsa dünyadayken; Baba'sına dua ediyordu. Baba da O'na açıkça konuşup, O'ndan hoşnut olduğunu söylüyordu. İkisi, aynı zamanda var oluyordu. İsa'nın vaftizi esnasında, Kutsal Ruh O'nun üzerine geldi. Kutsal Ruh da

İsa'nın olduğu zamanda vardı. Bu yüzden de kilise bu hatayı reddetti. Ve İman Açıklamamız da bize bunu öğretiyor.

Kutsal Üçlü Birliğin çarpıtıldığı yollar var. Özellikle de İsa Mesih'in doğası ile ilgili olanlar. Ama burada anlamamız gereken önemli bir nokta şudur: Bir kişi gelip de bize “*Üç tane Tanrı'yı öğreten bir dine inanıyorsun*” derse; bunun yanlış olduğunu ona söyleyebilmeli ve kati bir şekilde karşı gelebilmeliyiz. Sadece tek bir Tanrı'ya inanıyoruz. Ama bu Tanrı'nın Üç Kişi'de tek olduğunu da biliyoruz. Bu öğretiy bana göre, Kutsal Kitap gerçeğinin en güzel şekilde ortaya konmasıdır. Çünkü akıllı başında olan kim böyle bir şey öğretir ki? Çünkü insan düşünüşüne göre, hiçbir anlam ifade etmez. İşte bu nedenle Pavlus: “*Tanrı'ya ilişkin gerçekler, Tanrı'nın Ruh'u olmayan kişiler tarafından anlaşılabilir ve saçmalık olarak gelir*” der.

Eğer Hristiyanlık sadece insanların uydurduğu bir şeyse; daha mantıklı bir şey üretebilirlerdi. Ama gerçekten de bu öğretinin varlığı, Tanrısal bir vahiy olduğunu kanıtlar.

Ve Tanrı'nın bir insan olduğunun farkına varmak ne kadar güzel bir şeydir. Kurtuluşumuzu tamamlamak ve bunu gerçekleştirmek için bizlerle birlikte yürümüş olması ne kadar yüce bir gerçektir aslında. Ve Tanrı hala bizlerle yaşamaya devam etmektedir. Bizlerden kendini ayırmış, uzakta ve yüksek bir Tanrı değildir. İlişkimizin mümkün olmadığı bir Tanrı değildir. Ama içlerimizde yaşamayı arzulayan bir Tanrı'dır. Bizlere yakın olan bir Tanrı'dır. Halkıyla, çocuklarıyla ilişki içerisinde olmayı arzulayan bir Tanrı'dır. O'nun ismine yücelik olsun. Amin!

Soru: Üçlü Birliği açıklamak için nasıl bir örnek vermeliyiz?

Cevap: Zaten dünyasal düşünüşe göre, bu öğreti bir saçmalaktır (I.Korintliler 1:23). Rab'bin kurtarışını anlayanlar dünyada önceden belirlendiği için, bizim görevimiz sadece ilan etmek, Kelamı paylaşmaktır. Şayet yürek hazırsa, seçilmişse, o insan cevap vermeye başlıyor. Karşımızdaki insana inandığımız şeyin doğru olduğunu anlatmak için illa çabalamamız gerekmez. Kişi anlamak istese de anlayamayabilir. Buna rağmen bir benzetme ile anlamaya ve anlatmaya çalışıyoruz. Öğretmenimizin de dediği gibi, Tanrı'yı anlasaydık, o zaman Tanrı'dan üstün olurduk.

Diğer bütün dinler sanki Tanrı'yı anlamışçasına ulema olmuşlardır: *"Tanrı budur, Tanrı şudur"* gibi net açıklamalar yaparak nerdeyse Tanrı'yı anlamış, kavramış gibi anlatırlar. Ama biz Tanrı'nın mantığını anlayamıyoruz.

3. Bölüm: *Tanrı'nın hükmü doğrultusunda, O'nun yüceliğinin görülmesi için bazı insanlar ve melekler sonsuz yaşama kavuşmak üzere önceden belirlenmiştir; diğerlerinin ise sonsuz ölüme bırakılmaları hükmolunmuştur.*

Bu bölüm gerçekten de yazan kişiler için oldukça zordu. Açıklamanın bu bölümü üzerinde günlerce düşündüler. Sırf bu konu üzerinde çalışan farklı komiteler vardı. Sonuçta bütün bu çalışmalarını toplantıya getirdiklerinde, yaklaşık yirmiden çok, tekrar ve tekrar tartıştılar. Bu Kutsal Yazılar'ın belirsizliğinden ya da açık olmadığından kaynaklanmıyor. Ama Kutsal Yazılar'da yazılanları kabul etmekte zorlanıldığı

için bu kadar çok tartışılar. Çünkü seçilmişlik öğretisi, her zaman olay yaratan bir öğreti olmuştur.

5. yy.'da Pelagius adında bir adam vardı. Augustin de bu kişiyle, 3. bölümle ilgili maddeler üzerine büyük bir tartışmaya girmiştir. Kendi yaşadığı zamanlarda kilise bu kişinin öğretilerin (Pelagianism) yanlış olarak belirtmiştir. Çünkü Pelagius şunu demiştir: "Kurtuluş süreci işleminde Tanrı'nın bizlerin seçimine bıraktığı bazı konular vardır." Kilise bunun tamamen yanlış bir öğreti olarak duyurmuş ve Tanrı'nın kurtuluş aşamasındaki her şeyi, olması gerektiği gibi buyurduğunu söylemiştir.

1. ve 2. Madde genel anlamda konuşmaktadır.

1.Madde: *Tanrı, tüm sonsuzluktan beri kendi isteğinin en bilge ve kutsal doğrultusunda tüm olayların akışını değişmez bir şekilde önceden belirlemiş olmasına rağmen, ne günahın yazarıdır, ne şiddet (davranışları) yaratıkların istemine zorlanır, ne de ikincil sonuçların doğallığı ve bağımlılığı ortadan kaldırılır fakat tersine o şekilde olmaları kesinleştirilir.*

2.Madde: *Tanrı, verilen belirli şartlarda gerçekleşebilecek olan her şeyi bilmesine karşın, bu şeylerin gelecekte gerçekleşeceğini önceden gördüğü için ya da düzenleyeceği belirli koşulların sonucunda bu sonuçların gerçekleşebileceğini bildiği için bunların olmalarını buyurmamıştır.*

3. bölüm, Tanrı'nın Sonsuz Hükümü ile ilgilidir. Hüküm tekil anlamdadır. Çünkü hüküm, Tanrı'nın gelecek konusunda verdiği ya da tasarladığı bir yargıdır. Gelecekte olacak her

şey için, Tanrı'nın önceden belirlemiş olduğu iradesidir. Bu yüzden sanki hüküm~~leri~~ demek istermişçesine düşünebiliriz.

Fakat anlamamız gereken şu ki, Tanrı kararını verdiği ve dünya yaratılmadan önce her şey belirlendiğinde, bu sadece tek bir eylemdi. Tanrı'nın akli ve düşüncüsü çok büyüktür. Bizler gibi düşünmez. Tanrı zamana bağlı düşünmez. Zamanın dışındadır. Tarihin başından önce, olması gereken her şeyi, en ince detayına göre tek bir davranışla, tek bir eylemle hükmetmiştir. Ne kadar büyük ve korkunç bir Tanrı aslında! Hükmettiği şeyin, en bilge ve kutsal olan isteğinin doğrultusunda olduğunu görüyoruz. Olması için Hükmettiği her şeyin, kutsal ve mükemmel olduğunu görüyoruz. Ve bunu özgürce ve değişmemek üzere hükmetmiştir. Kendi iradesi dışında verdiği bu kararı şekillendiren ya da etkileyen başka hiçbir şey yoktu. Bizler başka insanları hoşnut etmek ya da bir şeyler almak için bir sürü şey yaparız. Ama Tanrı bütün bunların hepsini sadece kendi iradesiyle hükmetmiştir. Ve bu tek celsede yapılan hareketin her şeyi kapsadığını görüyoruz. (tüm olayları, olacak her şeyi).

Efesliler 1:11 Her şeyi kendi isteği doğrultusunda düzenleyen Tanrı'nın amacına göre önceden belirlenip Mesih'te seçildik.

Tanrı her şeyi kendi isteğinin emeline göre düzenler. Yani kendi isteğinin emeli ya da öğüdü, kendi hükmüdür. Ve her şeyde her şey demektir. Eğer her şey ise, buna kötü şeyler de dahildir öyle değil mi?

Kilisemizde pastorleri imtihan ettiğimizde, bu maddeye gelip, takılırlar. Şöyle derler: “Hayır, ben Tanrı'nın yalnızca iyi olan şeylere hükmettiğine inanıyorum. Ama Tanrı kötülere de buyurmuş olamaz. Çünkü o zaman Tanrı'yı kötünün yazarı yapmış oluruz. Ve Tanrı Kutsaldır.”

Peki burada İnanç Açıklaması (III. Bölüm) ne diyor?

1.Madde: *Tüm olayların akışını değişmez bir şekilde önceden belirlemiş olmasına rağmen ne günahın yazarıdır...*

Yani günahın yazarı değildir. Bu gerçekten büyük bir gizemdir. Tanrı her nasılsa, bu şeylerin olması için her şeye öyle bir hükmeder ki, bu şeylerin olması sonucunda olan kötü şeylerin sorumlusu değildir. Her şeyi bu şekilde düzenler. Eğer Tanrı'nın gücü her şeye kadirse, bu gerektirir ki her şeyi düzenlemelidir. Tanrı hiçbir şeyi şansa bırakamaz. Hem bunu yapıp, sonucunda da ortaya çıkan kötülükten nasıl sorumlu olmayabilir ki?

Fakat Kutsal Yazılar'ın bu gerçeği öğrettiğini görüyoruz. Dünyada gerçekleşmiş olan en büyük kötülük nedir? Nazilerin yaptığı soykırım mıdır?

“İsa'nın çarmıha gerilmesi” cevabı doğrudur. Ama neden? Tanrı'yı öldürmek olduğundan, dünyada yapılan en büyük adaletsizlik ve en büyük kötülük eylemiydi. Buna rağmen bunun Tanrı tarafından hükmedildiğini söylemektedir.

Elçilerin İşleri 4:27-28 Gerçekten de Hirodes ile Pontiyus Pilatus, bu kentte İsrail halkı ve diğer uluslarla birlikte senin meshettiğin kutsal kulun

İsa'ya karşı bir araya geldiler. Senin kendi gücün ve isteğinle önceden kararlaştırdığın her şeyi gerçekleştirdiler.

Burada halkın, bu kötülüğü yaptığını görüyoruz. 28. ayette yapılan kötülüğün, Tanrı tarafından belirlenmiş olduğunu okuyoruz.

Yakup 1. bölümde, Tanrı'nın günahın yazarı olamayacağını çok açık bir şekilde söylüyor. Çünkü Kutsal bir Tanrı'dır. Tanrı'nın günahı ortaya çıkarmakta hiçbir sorumluluğu olamaz. Fakat Tanrı'nın hükmü, her türlü kötülüğü de kapsar. Tanrı yüceliğinde her türlü kötülüğü, kendi iyi amaçlarına ulaşmak için kullanacaktır.

Amerika'da örgüden yapılmış halı gibi bir şey vardır. Bir tarafında örgüden yapılmış güzel bir resim, diğer tarafında da karmaşık düğümler görürsünüz. Bizler de Tanrı'nın bu dünyada yapmak istediklerine baktığımızda, bu resmin arka tarafı gibi, karmaşık görüyoruz. Bizim bakış açımız aslında budur. Ama öyle bir gün gelecek ki, Tanrı bunu döndürecek. Ve tüm bu planın arkasında olan amacı görebileceğiz. O gün Tanrı tüm görkemi ve yüceliği kendisine alacaktır.

Ve bu açıklamanın güzelliği şu ki, Tanrı'nın her şeyi iyi amacına göre düzenlediğine güvenmemizi istiyor. Aslında biz Tanrı'nın kendi amacını gerçekleştirmeye çalıştığı, diğer tarafta da Tanrı kadar güçlü olan, kötü güçlerin iş yaptığı bir dünyada yaşıyoruz.

Bazı zamanlar Tanrı, bazı zamanlar da kötü güçler kazanır gibi bir durum söz konusu değildir. Buna “ikilik” denir. Bu da, iyi ve kötü olmak üzere, iki gücü var kabul eder.

Eğer böyle bir sistem içinde yaşıyor olsaydık, bize ne olacağını hiçbir zaman bilemezdik. Bazen kötü güçlerin kurbanı olur, bazen de iyi güçlerle bereketlenirdik.

Fakat Kutsal Kitap bundan daha farklı bir şey öğretiyor. Ama kötü olanlar bile Tanrı tarafından hükmedilmiştir.

Romalılar 8:28 Tanrı'nın, kendisini sevenlerle, amacına göre çağrılmış olanlarla birlikte her durumda iyilik için etkin olduğunu biliriz.

İnanç Açıklamasının söylediği şey, her şeyi öyle tasarlar ki, kendisi günahın yazarı olmaz ama bu şeylere öyle bir hükmeder ki; insanların özgür iradesini ortadan kaldıracak şekilde yapmaz. Yani sebepler, bir sözle bir celsede yaratılmış. Ve yaradılışın sistemi içerisinde sebep-sonuç ilişkilerinden bazı kötülükler çıkabiliyor. Fakat bunları bile Tanrı, kendi amacı doğrultusunda iyi işlere çeviren bir yapıya sahip.

(Başka bir önderin konuşması): Daha önce katıldığım bir seminerde bir kardeş bunu çok güzel açıklamıştı. Kutsal Kitap'a göre Tanrı, her şeyi değişmez bir şekilde düzenlemiştir. Tanrı, ne günahın yazarıdır, ne de şiddetin sorumlusudur. Bizler bazen kötülüğü yaratılmış bir şey olarak düşünüyoruz. ***Tekvin 1:31'de: "Ve Tanrı yaptığı her şeyi gördü, ve işte, çok iyi idi"*** diyor. 'Kötülük yaratılmış bir şey

değildir. Kötülük, iyiliğin çarpıtılmış halidir.' Aslında çok güzel bir açıklama. Bizler Tanrı kötülüğü bildiği halde neden engellemedi diye düşünüyoruz. Kötülük yaratılmış bir şey değildir.

Yarattıklarını çarpıttıkları için, cezaya maruz kaldılar. Kimse Tanrı'ya hesap soramaz. Çünkü Tanrı her şeyi mükemmel yapmıştır.

Tanrı, kötülüğü yaratmamış ya da ondan sorumlu olmasına rağmen, bu kötülüklerin olmasını buyurmuştur. Ör: bu soykırımın olmasını Tanrı buyurmuştur. Aynı şekilde çarmıha geriliş olayının gerçekleşmesini de Tanrı hükmetmiştir. Ama burada önemli olan soru: Tanrı bunu ne şekilde önceden belirleyip, hükmetmiştir? Tanrı bunu bize ne yazık ki açıklamıyor.+++++

Ama Tanrı, bunu öyle bir şekilde yapıyor ki, bundan sorumlu olmuyor. Kötülük, meleklerin ve insanların baş kaldıran yüreklerinden kaynaklanmaktadır. Fakat Tanrı, bu başkaldırıları alıyor ve kendi amaçları için planlıyor. Hiçbir insan, sonuçta Tanrı'nın kendi amaçlarına ulaşmak için kullanamayacağı hiçbir şeyi yapamaz. Bunu şimdi bizler anlayamıyor ya da göremiyoruz. Fakat bir gün Tanrı bunun için yüceltilecek.

İsa "Baba'nızın izni olmadan bir serçe bile yere düşmez" demedi mi? "Başınızdaki saçlar bile sayılıdır" demedi mi? Ve Kutsal Kitap bizlerin bunu anlamasını istiyor. Öyle ki Tanrı'ya güven duyabilelim.

Yine diyoruz ki, Tanrı bunların hiçbirisini, bizlerin özgür iradesini ortadan kaldıracak şekilde hükmetmemiştir.

En küçük atom parçacığı bile, Tanrı tarafından planlanıp, tasarlanmıştır. Ve Tanrı da bu bardağı kaldırmamı hükmetmiştir. Ama bunu, benim kolumu kaldırmaya zorlamak anlamında yapmamıştır. Kolumu ben özgürce kaldırıyorum. Her şey, bu şekilde işler.

Tanrı, yaşamımızda gerçekleşen her şeye hükmetmiştir. Ama hiçbir şekilde özgür irademizi kısıtlamaz, bağlamaz ya da bizleri belirli şeyleri yapmaya zorlamaz. Bizler yaptıklarımızı özgürce yaparız. Çünkü bunları yapmayı isteriz. Eski Antlaşma'da firavuna bakarsak, bunu görebiliriz. Kutsal Yazılar, Tanrı'nın firavunun yüreğini nasıl katılaştırdığını gösterir.

Çıkış 9:34 *Firavun yağmurun, dolunun, gök gürlemesinin kesildiğini görünce, yine günah işledi. Hem kendisi, hem görevlileri inat ettiler.*
35 *RAB'bin Musa aracılığıyla söylediği gibi, firavun inat ederek İsraililer'i salıvermedi.*
10:1 *RAB Musa'ya, "Firavunun yanına git" dedi, "Belirtilerimi aralarında göstermek için firavunla görevlilerini inatçı yaptım.*

Bu üç ayette gözümüze çarpan şey nedir? Görebiliyor musunuz? Rab'bin yürekleri katılaştırdığını. Başka ne ?

9:34 *"... görünce yine suç etti, ve kendisi ve kulları yüreklərini katılaştırdılar."* Yani kendi yüreklerini katılaştırdılar diyor. Aslında önce RAB katılaştırmıyor. Onlar

suç edip, kendi yüreklerini katılaştırdılar. Firavun yüreğini kendi katılaştırdı. Bunu istedi. Ondan sonraki iki ayet ne diyor? “**Tanrı yüreğini katılaştırdı.**” diyor. Aslında Tanrı, kendi isteğini gerçekleştiriyordu. Romalılar 9. bölüm de aynı şeyi söylüyor. Ama Tanrı bunu, firavunun iradesini yok edecek şekilde yapmıyordu. Çünkü firavun da kendi yüreğini katılaştırmayı seçiyordu.

Ve İnanç Açıklaması da bizlerin bunu anlamamızı istiyor. Bizleri insan yapan, sahip olduğumuz özgür iradedir. Tanrı bunu hiçbir zaman ortadan kaldırmaz. Buna rağmen Tanrı bizlerin istemesiyle, yine amacına ulaşır. İyi ve kötü olarak tüm isteğimizle...

Soru: Tanrı'nın iman eden kişilerle beraber işlediğini biliyoruz. İnanmayanlara işleyişi de aynı mı?

Cevap: Aynı şekilde değil. Tanrı bizlerle olan yürüyüşü, Kutsal Ruh'un içimizdeki varlığıdır. Oğul'luk Ruh'udur. Kendi irademizi Tanrı ile aynı yola getiren Kutsal Ruh'tur. Tanrı'yi tanıyıp, O'nun isteğini sevinçle yerine getirmemizi sağlayan Ruh'tur O. Tanrı'yi kişisel olarak tanımamıza yardım eden Ruh'tur. Firavunun yaşadıkları bu değildi. Tanrı'yi hiçbir şekilde bilmiyordu. Tanrı'ya baş kaldırıyordu. Tanrı firavun aracılığıyla kendi amaçlarını gerçekleştiriyordu. Ama firavunla olan çalışması, bizimle beraber (oğullarıyla) olduğu gibi değildi. Tanrı karşısında firavunun yüreği, gerçekten ölü bir yürekti. Çok büyük bir fark var arada. Bu çok iyi bir soruydu.

2. Madde'nin açıklamasına devam edelim:

Burada İnanç Açıklaması şunu diyor: Tanrı hiçbir şeyi önceden gerçekleştireceğini bildiği için hükmetmez. Yani şöyle bir şey olmuyor: Tanrı geleceğe bakıp *“bunun olacağını görüyorum. O yüzden de bunun olmasını buyuracağım”* demiyor. Diğer maddelerde de okuyacağımız gibi, aslında bu kavram özellikle insanın kurtuluşuna ilişkin bir maddedir. Bazı insanlar seçilmişlik ya da önceden belirlenmişlikle ilgili şöyle diyorlar: *“Tanrı kişinin önceden ne yaptığını gördüğü için seçiyor.”* Yani iman edeceğini görüp, öyle seçiyor gibi düşünüyorlar.

Tanrı, asla hiçbir şekilde gelecekte olacıklara dayanarak bir şey yapmaya karar vermez. Çünkü o zaman Tanrı, Tanrı olmaz; Kendi iradesi yaratıklarının yaptıklarına bağlı olurdu. Elbette bu da olmazdı. Dünyada gerçekleşen şeylere göre kararlarını veriyor olurdu. Tanrı şöyle bir Tanrı değil ki: *“Böyle olmuş, o zaman Ben de böyle yapayım.”* Tanrı kadirdir ve her şeyin üzerinde olan bir Tanrı'dır. Efesliler 1. bölümde okuduğumuz gibi üstelik bunu sonsuzluktan beri yapmıştır. Tanrı gerçekleşecek olan her şeyi buyurmuştur.

Soru: Tanrı başlangıçta her şeyi düşünüp var etti ise, Tekvin'in başındaki 6 günün tarifini nasıl izah edebiliriz? Zamanın içerisine bilerek mi yaydı? Bir andaki oluşumla ilgili kararını, 6 güne yaymasındaki amacı neydi?
Cevap: Tanrı'nın verdiği hükümlerle, yaratılış işinin arasında fark vardır.

5. bölüm, Tanrı'nın sağlayışıyla ilgilidir. Yani Tanrı'nın tüm şeyleri yaratma işidir. Tanrı'nın hükmü, O'nun düşüncesinde meydana gelen olaylardır. Bu, tüm sonsuzluktan beri

belirlediği planı, amacıdır. Yani sonsuzluğun başından beri yaratılışı altı günde yaratmayı buyurmuştu Tanrı. Ve bunu gerçekleştirmesi gereken zaman artık gelmişti. Ve işte bu da, Tanrı'nın sağlayış işine girer. Aradaki farkı görebiliyor muyuz?

Şimdi de Tanrı'nın Sonsuz Hükümünün belirli ya da özel bir durumu üzerinde yoğunlaşacağız. Tanrı'nın hükmettiği birçok şey arasında da başka bir şey hükmetmiştir ki bu da bizim için çok önemlidir. Bu şey, kimin kurtulup, kimin kurtulmayacağı hükmüdür. Buna biz "seçilmişlik" ya da "önceden belirlenmişlik" diyoruz.

III. bölümün 8. Maddesine bakalım: İnanç Açıklamasının yazarları, önceden belirlenmişliğin çok büyük bir gizem olduğunu anlamışlardı. Bu bölümün sonunda bizlere bir söz söylemekte:

8. Madde: Önemli derecede gizemli olan bu önceden belirlenmişlik öğretisine özel bir ihtiyatlılıkla yaklaşılmalıdır, öyle ki, Tanrı'nın Sözü'nde açıklanan isteğine kulak veren ve O'nun Sözü'nü dinleyen insanlar etkin çağrılarının kesinliğine dayanarak sonsuz seçilmişliklerinden emin olmalıdırlar. Bu öğreti Tanrı'nın tümüyle övülmesini, saygı duyulmasını ve yüceltilmesini sağlamalı, Müjde'ye içtenlikle uyan insanları ise alçakgönüllülüğe, itinalı olmaya ve bol teselliye kavuşturmalıdır.

Bu madde bizlere, bakmakta olduğumuz Açıklama'nın büyük bir gizem olduğunu söylemektedir. Gizemli olan şey, bizlerin anlayışı dışında olan bir şeydir. Ve daha başlangıçta şunu söylüyoruz ki, ilerde konuşacağımız konuların arasında

kavrayamayacağımız şeyler olacaktır. Şayet bizler Tanrı'nın yaptığı ya da söylediği her şeyi anlayabilecek olsaydık; O'ndan daha yüce olurduk. Unutmayalım ki, Kutsal Kitap bir bildiri Kitabıdır. Tanrı Kutsal Kitap'ı kendini haklı çıkarmak için değil; yalnızca kurtuluş için bilmemiz gereken şeyleri göstermek amacıyla yazmıştır. Kendisi hâlâ yüce ve yüceltilmiş olarak durmaktadır. Kendisinden korkmamızı, O'na saygı duymamızı ve kendisini yüceltmemizi istemektedir. Bu, gerçekten de derin bir gizemdir. Ve Tanrı'nın önünde buna alçakgönüllülikle yaklaşmalıyız. Anlayamasak bile, bize açıklamış olduğu şeyleri kabul etmeye istekli olmalıyız.

Hepinizin de bildiği gibi, günahlılığımızda bunu yapmaktan hoşlanmıyoruz. Şöyle diyoruz: "Anlayamıyorsam, kabul de etmem." Ama Tanrı bizlerin alçakgönüllü olmamızı istiyor. Zira anlayamayacağımız şeylerin olacağını söylüyor.

Bu maddenin anlatmaya çalıştığı bir diğer şey de, özenle yaklaşmamızdır. Hatırlarsanız daha önce bu bildirgeyi yazarların özellikle 3. bölüm üzerinde ne kadar düşündüklerini ve zaman ayırdıklarını söylemişim. Bu konuyu 20 kereden fazla olarak tartışmışlardı. Bu gizeme büyük bir özen göstermişlerdi. Bu öğretiyi çalışırken bizler de aynı özeni göstermeliyiz. Bu öğreti üzerine çok kızan ve sinirlenen insanlarla karşılaştım. Öyle insanlar gördüm ki, pastor sırf bu konuyu öğretiyor diye, kiliseyi terk edip ayrıldılar. Bu öğreti yüzünden insanların birbirlerine yabancılaştıklarını, kırıldıklarını gördüm. Çünkü çoğu zaman bu derin öğretiler incitmek için kullanılır. Hemen birbirimizi yargılarız. "Bu insan Reform öğretişe inanmıyor" deriz. Ya da "O da bir Arminyan" diye ona bir etiket yapıştırırız. Bu da o insanın kendisini daha

aşağı bir Hristiyan olarak görmesini sağlar. Daha aşağı Hristiyan diye bir şey var mıdır? Aslında her birimiz hiçbir şey değiliz. Yalnızca en yüce olan Mesih değil mi? Diğer insanları küçümsemek için öğretiyi kullanmak, ne kadar kötü bir şey! Tanrı bizlere gösterdiği her şeyi, lütufla göstermiştir. Biz de bu öğretiyi büyük bir sevgi ve alçakgönüllülükle diğer insanlara hizmet için kullanmalıyız. Tanrı bizlere yardım etmek ve bereketlemek için seçilmişlik konusundaki gerçeğini açıklamıştır. Ve bu konuyla diğer insanları incitmek, bizler için kötü bir şeydir. Bu öğretiye gelindiğinde; çok lütuflâr, çok alçakgönüllü ve çok sabırlı olmalıyız. Hiç kimseyi buna inanmaya zorlayamayız. Ya da insanlar sırf buna inanmıyor diye, iyi bir Hristiyan olmadığı gibi bir şeyi hissetmesine neden olmamalıyız.

Pavlus, Timoteyus'a kendi gözetimi altında olanlara, nezaket ve yumuşaklıkla öğretmesini; onlarla beraber tartışarak ama sabırlı olmasını istedi. Birçok insanın bu öğretiyi anlaması için uzun yıllar geçebilir. Bu öğretiyi anlamadıkları için onlara hiç esneklik göstermeyen kişilere çok kırılmışlardır. Bu öğretiyi yüzünden İngiltere kilisesi gibi ikiye ayrılımlar olmuştur. İşte bu sebeple bu öğretiye büyük bir ihtiyatlılıkla yaklaşmalıyız.

Tanrı'nın bu yüce öğretilerini başkalarına zarar vermek ya da incitmek için asla ve asla kullanmayın! Hiçbir zaman tartışmaya girmeyin! İnsanlar sizi tartışmaya çekmeye çalışacaklar. Bazen buna kanıp, tartışabilirsiniz. Tartıştığınız o kişiye giderek günahınızı itiraf edebilir ve alçakgönüllülükle bu öğretiyi aktarmaya çalışabilirsiniz. Bizler hiçbir şey ispatlamak ya da Tanrı'yı haklı çıkarmak zorunda değiliz. Biz sadece

O'nun sözcüsü olabilir ve sevgi içerisinde bu gerçeği onlara gösterebiliriz.

Daha önce de söylediğim gibi, Tanrı bize bu öğretiyi bereketlemek için vermişti. Neden bu öğreti bizim için çoğu zaman bir bereket olmadı? Çünkü yanlış anlaşıldı ve çarpıtıldı. Yanlış kullanıldı ve yanlış öğretildi. İnsanlar tarafından gururla kullanıldı. Fakat Tanrı bize bu öğretiyi üç ana nedenden ötürü vermişti:

a-) Tanrı'nın bizim anlamamızı istediği şey, kurtuluş işinin tamamıyla kendi işlevi olduğudur. Bu iş için Tanrı tüm yüceliği sadece kendisi için istemektedir. Tanrı, bizlerin *"Ben kendi üzerime düşeni, Tanrı da kendi üzerine düşeni yaptı"* dememizi istemiyor. Tüm yüceliği ve görkemi kendisine istiyor. Bunun hepsini kendisine bağlamamızı istiyor. İsa: *"Siz beni değil, ben sizi seçtim"* diyor.

İnanç Açıklamasının da dediği gibi bu öğretinin verilmesinin amacı, Tanrı'nın tümüyle övülmesini, saygı duyulmasını ve yüceltilmesini sağlamak içindir. Bu öğreti bizim gerçekten *"Rabbi takdis et ey canım"* diye bağırmamızı sağlamalıdır. Ve yine canımız demelidir ki: *"Tanrı'nın yolları ne kadar yücedir ve O'nun yolları anlaşılmaz."*

b-) Bu öğreti bizlerin alçakgönüllü olması için verilmiştir. Eğer bizler daha akıllı, daha güçlü ya da içimizde gurur duymamızı sağlayacak herhangi bir şey olsaydı; bu konuda kesinlikle alçakgönüllü olamazdık. Yani biz, bir başkasının yapamadığı bir şeyi yapmış olacaktık. Ve tüm yüceliği Tanrı'ya veren seçilmişlik öğretisi, bizleri bir toz zerresi gibi alçaltmalıdır. Yani

kendimi kurtarmak için *“Ben küçük parmağımı bile oynatamadım”* sonucu çıkar.

İşte bu yüzden bu öğreti beni Tanrı'nın önünde gerçekten O'nun bana verdiği görkemli yere koyar. İsa: *“Ne mutlu ruhta yoksul olanlara. Çünkü göklerin egemenliği onlarındır”* diyor. Bu yüzden, bu öğreti kişilere ruhta fakir olmayı da getirir. Kişiyi Tanrı'nın önünde alçakgönüllü kılar. Bu öğreti kişiye büyük bir güven ve teselli sağlar. Tanrı kurtuluş işinin, tamamıyla kendi işi olduğunu anlamamızı istiyor.

c-) Sizce Tanrı bir şey yaptıysa, bunun kaybolmasına izin verir mi? Şayet Tanrı bizi kurtardıysa, kurtuluşumuzu yitirmemize sizce izin verecek mi?

Ama eğer bu kurtuluş işinde bizlerin bir payı olsaydı, şöyle diyebilirdik: *“evet, güçsüzlüklerim var, bu nedenle kurtuluşumu yitirebilirim.”*

Eğer kendi yaptığımız şeyler yüzünden kurtulduğumuza inanıyorsak, bu da şunu getirir: *“Şayet bunları yapmazsam; kurtuluşumu yitirebilirim. Zira bu şeyleri yapmaya devam edemeyebilirim.”*

İşte bu tür bir düşünüş tarzında kurtuluşla ilgili her şey, bizlerin yaptıkları üzerine odaklanacaktır. Ve kurtuluşumuzdan emin olmaya devam etmek için yaptığımız her şeyi sürekli yapmaya çalışacağız. Böylece lütuf altında değil, Yasa altında yaşamaya başlayacağız. Kurtuluş işinin, Tanrı'nın kendi işi olduğunu anlamayan kişinin yaşamı böyle olacaktır. Yasa altında yaşayacak, kendi işleriyle kurtuluşunu

südürmeye çalışacaktır. Hiçbir zaman kurtuluşundan emin olamayacak ve her zaman da düşebileceğinden korkacaktır.

Bu öğretinin etrafına bazı sınırlar belirlemeliyiz. Çünkü bu sınırları aştığımızda bizim anlayışımız da yetersiz kalır. Zira Tanrı bu sınırların ötesine bir perde koymaktadır. Tanrı bizleri bereketlemek ve bizlere teselli vermek için, gerekli olanları açıklıyor. Fakat kaldıracabileceğimizden daha fazlasını değil. Biz de bunu alçakgönüllülükle kabul etmeliyiz.

İşte bu nedenle insanların bu öğretiyi yanlış olarak kişileri incitmek ya da yargılamak amacıyla kullandığını duyduğumuzda, bunun hata olduğunu bilmeliyiz.

Seçilmişlik hakkında hepimiz birçok eleştiri duyduk. Bu öğretinin Müjdecilik yapmamızı engelleyen bir öğreti olduğunu ileri sürenler de oldu.

Bazıları *“Bu öğreti hayatımı nasıl yaşarsam yaşayayım, fark etmez”* diyen bir öğreti olduğunu ileri sürer. Bazıları *“Bu öğreti benim özgür irademi ortadan kaldırır”* diye itiraz eder. Bazıları *“Bu öğreti kimin seçilmiş ya da kimin seçilmemiş olduğunu anlayabilmek için beni yargılamaya iter”* diye düşünür. Bazı kimseler *“İnanmaya hiçbir fırsatı olmayan insanları bu öğreti mahkum ettiğinden, bu, Tanrı’yı adil bir Tanrı yapmaz”* diyerek karşı çıkar. Bazıları *“Tanrı bazılarını seçtiği ve diğerlerini seçmediği için adaletsiz bir Tanrı olur”* der.

Tüm bu söylenenler, derin bir ölçüde yanlış anlaşılmalardır ve bu konu üzerinde düşünülmediğini gösterir.

Diliyorum ki, Tanrı tüm bu yüreğinizdeki soruları dindirsin ya da cevaplasın ki bunu yapması mümkündür. Ve mümkün olmadığında da sizi alçakgönüllülükle bunu kabul etmeye teşvik etmesi şeklinde olur.

III.Bölüm, 3.Madde: *Tanrı'nın hükmü doğrultusunda, O'nun yüceliğinin görülmesi için bazı insanlar ve melekler sonsuz yaşama kavuşmak üzere önceden belirlenmiştir; diğerlerinin ise sonsuz ölüme bırakılmaları hükmolunmuştur.*

4. Madde: *Bu melekler ve insanlar, önceden belirlenerek seçildiklerinden ve özel olarak ve değişmez bir şekilde tasarlandıklarından, sayıları da belirli ve kesindir. Sayıları artırılmaz ve azaltılmaz.*

3. maddede, Tanrı'nın sonsuz hükmünün üzerinde özel düşünmek gerekebilir. Bu da seçilmişlik hükmüdür. İnsanlıkta iki grup olduğunu görüyoruz. Buna melekler de dahil ediliyor. Bazıları sonsuz yaşama kavuşmak için önceden belirlenmiştir. Diğerleriye sonsuz ölüme bırakılmışlardır. Bu, hükmolunmuştur.

4. maddede, bu insanların ve meleklerin özel ve değişmez olarak tasarlandıklarını okuyoruz. Bunların sayıları belirli ve kesindir. Hiçbir şey bunu değiştiremez.

Tanrı'nın hükümlerinin doğasını hatırlarsanız; bu hükümlerin önceden gördüğü hiçbir şeye dayanmadığını biliyoruz. Hiçbir zaman Tanrı *"Bu olursa, ben de hükümlerimi ona uyduracağım"* demiyordu. Ama zamanın yaratılmasından önce, olması gereken ya da olacak her şeye hükmetmişti.

Eğer Tanrı Kadirse, bu kudret aynı zamanda bizim kurtuluşumuzu da içermelidir. Zira yukarıda baktığımız madde, kadir olarak hükmetmesi gereken çok önemli bir madde değil mi? Şayet Tanrı'nın hükümlerini vermedeki tek amacı, kendi görkemini tüm yaratılışa göstermekse; yine kendi görkemini dünyada yansıtan benzeyişindeki insanları görkeme ulaştırmak üzere verdiği hüküm de kadir olmayacak mı? Ne tür bir Tanrı, her şeyde kadir olmayı seçerken; en önemli şeye gelindiğinde: *“Yok, ben bunda Kadir olmayacağım, istediklerini yapsınlar”* der ki?

Her Hristiyan, Tanrı'nın Kadir olduğunu söyler. Ama konu insanın seçilmişliğine geldiğinde bazıları şunu der: *“Tanrı Kadir olarak onları seçmemiştir. Onların yapacağı şeye göre onları seçmiştir.”*

Bu nasıl bir mantıksızlıktır. İnanç Açıklaması da şöyle diyor: *“O'nun yüceliğinin görülmesi için, Tanrı tüm bunları hükmetmiştir.”* Tanrı'nın yaptığı her şeyde ulaşmaya çalıştığı amaç, kendi görkeminin görülmesidir. Ör: Bizler için iyi bir şey yaptığında, ilk olarak bizi mutlu etmenin dışında, amaç kendisini yüceltmektir.

Peki, Tanrı'nın yüceliğini ortaya koyması ne demektir? Yani Tanrı kendisini herhangi bir şekilde, daha fazla mı görkemli yapıyor?

Tanrı zaten olabileceği kadar, görkemli bir Tanrı... O'nun görkemine hiçbir şey eklenemez. Yani Tanrı'nın yüceliğinin görülmesinden söz ettiğimizde şöyle algılanmamalı: *Sanki*

Tanrı'da bir eksiklik varmış da, o eksikliğin tamamlanması için bunu gösteriyormuş gibi...

Tanrı'nın ihtiyacı olan ya da istediği hiçbir şey yoktur. Ama Tanrı'nın arzusu, O'nun görkemini paylaşmamızdır. İşte bu yüzden İnanç Açıklamasının yazarları diyor: "O'nun yüceliğinin görülmesi için..."

Güneş dünya üzerine ışık saçar ve onu aydınlatır. Dünya üzerindeki herhangi bir şey güneşin ışığına bir şey katabilir mi? Dünyadaki herkes kocaman bir ayna tutarak; ışıkları tekrar güneşe gönderirse, bu ışıklar daha mı güçlü olur?

İşte bunun gibi, Tanrı'nın görkemine de bir şey eklenemez. Ama güneşin dünya üzerinde parlaması gibi, Tanrı da bizleri bereketlemek için, kendi görkeminin dünyada parlamasını istiyor. Ve Tanrı, bunu yapmaktan sevinç duyuyor. Bu nedenle, Tanrı'nın yüceliği, bizim sevincimiz olur. Bir kişi şunu demiş: "Tanrı'nın en üst mertebeye yüceltilmesi anı, bizim sadece O'nda en büyük tatmini bulduğumuz zamandır."

Şu soru akıllara takılabilir: Tanrı kendisi için neden bu tür bir yücelik istiyor? Tanrı neden herkesin bu kadar yüce olduğunu görmesini istesin ki? Neden herkesin kendisini övmesini istiyor?

Şayet ben insanların beni yüceltmesini arzularak desem ki: "Hadi beni yüceltin, beni övün!" herhalde herkes benim büyük bir problemim olduğunu düşünürdü. Ama bir düşünün! Tanrı, gerçekten de bu yüceliği almaya layıktır...

Tanrı bize şunu deseydi: “*Gidin, başka bir şeye yücelik verin.*” O zaman Tanrı ne yapıyor olurdu? Bir putperest olurdu. Tüm yüceliği ve övgüyü hak edenin dışında, başka bir kişiye yücelik verilmesini emretmiş olurdu. Bu Tanrı'nın kutsallığıyla ilgili bir şeydir.

Tanrı'nın insanı önceden seçmekteki amacı, kendi yüceliğinin görülmesi içindir. Öyle ki tüm tarihte yaşamış, yaşamakta ve yaşayacak olan her türlü melek ve insanlar; O'na yüceliği ve övgüyü vererek şunu diyebilirdiler: “Sen lütfekar ve adil bir Tanrı'sın!”

5.Madde: *Tanrı, dünyanın temelleri atılmadan önce sonsuz ve değişmez amacı ve isteğinin gizemli bilgeliği ve iyi arzusu uyarınca, karşılıksız lütfu ve sevgisinden ötürü, kişilerin içlerindeki her hangi bir imana, iyi işlere ya da içinde buldukları koşullara, onları iman etmeye yönlendiren sebeplere ve dayanma güçlerine ilişkin her hangi bir öngörü olmaksızın yaşama kavuşturmak üzere önceden belirlediği kişileri, sonsuz yüceliğe erdirmek üzere yüce lütfunun övülmesi için Mesih'te seçti.*

Gördüğünüz gibi tüm bunları, lütfunun övülmesi için yaptı. Yine İnanç Açıklamasının Kutsal Kitap'a uygun olup-olmadığı konusunu irdeleyelim.

Efesliler 1: ³Bizi Mesih'te her ruhsal kutsama ile göksel yerlerde kutsamış olan Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı ve Babası kutlu olsun;

4Nasıl ki, kendi önünde sevgide kutsal ve kusursuz olmamız için, dünyanın kuruluşundan önce bizi O'nda seçti;

5Kendi isteğinin iyi olan zevkine göre İsa Mesih aracılığıyla bizi kendisine evlat edinmek için oğulluğa önceden belirledi.

6Öyle ki, Sevgili'de bize bağışladığı lütfunun yüceliği övülsün.

11Kendi isteğinin gayesine göre, her şeyi işleyenin amacına göre, önceden belirlenmiş olarak,

12Mesih'te ilk ümit etmiş olan bizler, O'nun yüceliğinin övgüsü için olalım diye, O'nda mirasa da kavuştuk;

Bu ayetlerde Tanrı'nın, Kutsal Kitap'ta seçilmişlik işine ilişkin öğretisini görmekteyiz. Bir Hristiyan olarak Kutsal Kitap'ı hayatımızın tek otoritesi olarak ikrar etmek demek, **seçilmişlik öğretisini** kabul etmek demektir. Hiçbir Hristiyan **“Ben seçilmişliğe inanmıyorum”** diyemez. Çünkü bu Kutsal Kitap'ta öğretilen bir şeydir. Ama insanların fikir ayrılığına düştükleri nokta, Tanrı'nın seçerken farklı yolları kullandığı düşüncesidir. Yani insanların **“Ben seçilmişliğe inanıyorum”** demesi yeterli değildir. Bizler inanan insanlara seçilmişlik konusunda neye inandığını sormalıyız. Seçilmişlik öğretisine ilişkin, kilise tarihinde karşımıza çıkan üç görüş vardır:

1. Socinianism: Bu öğretisi, insanların davranışlarının özgür olduğunu, bu yüzden Tanrı'nın önceden bu davranışları bilemeyeceğini öğretir. Yani başka bir deyişle, Tanrı bize özgür irade vermekle, kendisini bizlerin gelecekte yapacaklarını bilemeyecek konuma getirmiştir. Böylece de

kendini kısıtlamıştır. Örneğin Socinian düşüncesindeki tanrı, şöyle bir tanrıdır: Birisi bir şey yaptığında şaşırıp: “Ooo! Bunu nasıl yaptı? O, bunu yaptıysa, ben de şunu yapmalıyım.” Bu tanrı, çok zayıf bir tanrıdır. Bizlerin davranışlarına çok bağlı olan bir tanrıdır. Bu öğretinin seçilmişlik hakkındaki görüşü de şudur: Tanrı'nın tüm insan ırkını kurtarmak üzere önceden belirlemiş olduğudur.

Bunun üzerinde konuşmaya gerek görmüyorum. Zira bu, Kutsal Kitap'a aykırı bir görüştür.

2. Arminianism: Bu öğretiye göre Tanrı, zamanın öncesinden ileriye bakarak (buna “Öngörü” diyorlar) kendisine inanacakları görüyor ve onları kendisine inanmaları için seçiyor. Doğal mantığımıza çok mantıklı gelebilir. Zira şunu düşünebiliriz: Şayet Tanrı hiçbir şeyi göz önüne almadan seçseydi; adaletsiz bir Tanrı olurdu. Ama Tanrı, bizlerin yapacağı bir şeyi görüyor ve ona dayanarak da bizleri seçiyor. Bu sebepten ötürü de adil geliyor ve diyoruz ki: “*Adil bir Tanrı, bunu yapar.*” Bu görüşü savunanlar, Kutsal Kitap'taki bazı ayetlere dayanarak savunurlar. Yine bu görüşe inanan kişilerin çoğu, çok samimi imanlı kimselerdir ve Kutsal Kitap'a inanırlar. Bir Arminian için, kendi görüşünü destekleyen en önemli ayetlerden biri de Romalılar 8. bölümde bulunuyor.

Romalılar 8:29 Çünkü Tanrı önceden bildiği kişileri Oğlu'nun benzerliğine dönüştürmek üzere önceden belirledi. Öyle ki, Oğul birçok kardeş arasında ilk doğan olsun.

30 Tanrı önceden belirlediği kişileri çağırdı, çağırdıklarını akladı ve akladıklarını yüceltti.

Pavlus burada bize, kurtuluş işleminin aşamalarını göstermektedir. Diyor ki: *“Kurtuluş Tanrı ile birlikte zaman öncesinde başlar ve daha sonra bizler Tanrı tarafından çağırılırız.”* Yüreğimizi gerçekten de kendisine çektiğini hissederiz. Ve daha sonra İsa Mesih hakkındaki öğretiyi duyarız, O'na inanır ve aklanırız. Mesih'e olan inanışımızla Tanrı, tüm günahlarımızı bağışlar. Tanrı'nın nihai amacı bizleri yüceltmek, İsa gibi yapmak ve bizleri günahattan arındırmaktır.

Ama burada Arminianların takıldığı yer, “önceden bilmek” terimidir. Yani aslında bizler, bu ayetin şöyle demesini beklerdik: *“Tanrı önceden belirlediği kişileri, önceden bildi.”* Tabi ki Tanrı her şeyi bilendir. Ne olacağını biliyor. Çünkü olmasını hükmetmiştir. Yani bu yüzden diyebiliriz ki *“Tanrı önceden belirlediği kişileri, zaten önceden bilmişti.”*

Ama Kutsal Kitap ne diyor? Diyor ki: **“Önceden bildiği kişileri ... önceden belirledi.”** Yani Tanrı seçme işini, önbilgisi işine dayandırıyor.

Arminian görüştekiler de *“İşte bu yüzden Tanrı insanların neyi yapıp neyi yapmayacaklarını önceden biliyordu. Buna dayanarak da onları seçti ya da seçmedi”* diyorlar.

Kutsal Kitap'a çok uygun gibi gözüküyor, öyle değil mi? Şimdi bu açıklamalardan sonra, neden birçok insanın bu görüşe inandığını sanırım daha iyi anlayabiliriz. İşte bu nedenle bu kişileri yargılamamız gerekiyor. Alçakgönüllülükle ve sabırla bu insanları yönlendirmeliyiz. Tanrı Sözü'ne ilişkin

daha derin anlayışı, bu şekilde göstermeliyiz. Çünkü Kutsal Kitap yüzeyde yalnız bunu öğretiyor gibi gözüküyor.

Aslında burada Pavlus'un kullandığı "önceden bilmek" kelimesinin ne olduğunu anlamamız gerekiyor. Hatırlarsanız, Pavlus bir İbrani idi. Yunanca yazıyor, ama bir İbrani olarak düşünüyordu. Bir öğretmendi. Yine kendi öğrettiği kavramları, Eski Antlaşmadaki öğretmenlerin düşündüğü kavramlardan alıyordu. İşte bu yüzden Pavlus'un burada "önbilgi" kavramını anlamamız için; ilk önce Eski Antlaşmadaki kavramı anlamamız gerekir. Pavlus'un burada kullandığı Yunanca olan kelime "Progenosko" kelimesidir. Bu kelime de İbranice "Yada" kelimesinden gelmektedir. İbranicedeki "Yada" kelimesinin anlamı, başka bir kişiyi çok yakından bilmek ve tanımadır. Ör: Eski Antlaşma'da "*İbrahim karısı Sara'yı bildi*" gibi şeyler okuyoruz. Bu, yakın bir anlamda cinsel ilişkiden bahsediyor. Ama yine bu sözcük başka bir insanla çok yakından ve derin bir ilişkiyi de anlatmaktadır. İşte İbranicedeki "bilmek" kavramı buydu. Pavlus "Tanrı'nın önceden bildiği kişiler" dediği zaman, kast ettiği şey şuydu: Tanrı'nın önceden bilmesi demek, zamanın öncesinde Tanrı'nın sevgisini üzerine koyduğu, çok yakından ilişkiye girdiği kişiler demektir. Zaman öncesinde bildiği ve sevdiği kişileri Tanrı önceden belirledi. Bu zaman tüneli içerisinde baktı ve bizleri gördü ve sevdi. Bu, bizlerden kaynaklanan bir şey değildi. Ve bunun sebebini de gerçekten anlayamıyoruz. Tanrı yine kendi yüceliği için, bizleri sevmeyi seçti. Ve bizleri tüm bu görkeme götürecek bereketleri almak üzere belirledi.

Pavlus Tanrı'nın, hiçbir zaman bizlerin yapacağı bir şeyi gördüğü için harekete geçmesinden bahsetmez. Çünkü

böylesine bir düşünce ona göre anlaşılmazdı. O, sadece Tanrı'yı, kudretli bir Tanrı olarak görebiliyordu. Bizlerin davranışlarına bağlı olarak Tanrı'nın herhangi bir şekilde davranması demek, O'nu sahip olduğu yücelikten aşağı çekmek demektir. Bir Arminian bu görüşün, tüm sorumluluğu Tanrı'dan alındığını düşünür. Yani Tanrı'nın bizleri görerek, bizlere bağlı olarak bir seçim yapmasını, O'nu, adil bir Tanrı yaptığını düşünürler. Aslında bu da Tanrı'yı, çok zayıf bir tanrı yapar. Armenian bir kişi, bunu kabul ederse çok daha farklı problemlerle karşı karşıya kalır.

6. Madde: *Tanrı, seçilmiş olanları yüceliğe kavuşturmak üzere önceden belirlediği gibi, isteğinin sonsuz ve özgür amacı doğrultusunda bu amacın gerçekleşmesi için gerekli olan her şeyi de önceden belirledi. Öyle ki, Adem'de günaha düşen seçilmişler Mesih'te kurtarılırlar, O'nun Ruhü aracılığıyla belirlenen zamanda Mesih'e iman etmeye etkin bir şekilde çağırılırlar, aklanırlar, oğulluğa alınırlar, kutsal kılınırlar ve iman aracılığıyla kurtuluşa erişmek üzere O'nun gücüyle korunurlar. Seçilmiş olanlar dışındaki hiç kimse Mesih tarafından kurtarılmaz, çağrılmaz, aklanmaz, oğulluğa alınmaz, kutsal kılınmaz ve kurtuluşa eriştirilmez.*

Bu bölüm bizlere Tanrı'nın yapmayı hükmettiği şeyleri ve aynı zamanda da, bu hükmettiği şeyleri nasıl gerçekleştireceğini de açıklamaktadır. Tanrı, bir insanın kurtuluşa erişmesi için gerekli olan her şeyi, aynı zamanda önceden belirlemiştir.

7. Madde: *Kavranması mümkün olmayan isteğinin bilgeliği uyarınca Tanrı, yarattıkları üzerindeki kadir gücünün görkeminin görülmesi için, arzuladığı şekilde merhametini*

sunmak ya da saklı tutmak yoluyla insanlığın geri kalanını göz ardı ederek, görkemli adaletinin övülmesi için bu kişilerin utanca ve günahlarının sebep olduğu gazaba maruz kalmak üzere bırakılmalarını hükmetmekten hoşnut olmuştur.

Bu madde, çoğu insanın nefret ettiği bir maddedir. Sevecen olan bir Tanrı, nasıl olur da birisini sonsuz ölüme gitmek üzere bırakabilir? Tanrı neden bir insanı kendi benzeyişinde yaratıp da sonra mahkum eder? Bu öğretide bizlere Tanrı'nın adil olmadığını düşündüren iki gerekçe vardır. Yani bizler bu konuda Tanrı'nın gelişigüzel davrandığını (*bazılarını seçip, bazılarını da seçmediğini*) düşünürüz. Deriz ki *"henüz inanmak için fırsatları bile olmamışken; nasıl birini mahkum edebilir ki? Bu, onun suçu değil ki?"* Bunun, Tanrı'nın suçu olduğunu düşünürüz. *"Tanrı onların inanmamalarını hükmetmiştir. Onlar da inanmadığı için, bu nedenle de mahkum mu olacaklar?"*

Ama bölümü iyi okuyalım: Tanrı bu kişileri verdiği hüküm nedeniyle mi mahkum ediyor? Tanrı, *bu kişilerin utanca ve günaha sebep olduğu gazaba maruz kalmak üzere bırakılmalarını hükmetmiştir.* Yani burada *seçilmişliğin* ve mahkum olma hükmünün, farklı yerlerden kaynaklandığına dikkatinizi çekmek isterim. *Seçilmişlik*, Tanrı'nın kurtaran sevgisine dayanır. Mahkum etme hükmü ise Tanrı'nın, günahlarından ötürü insanların cezalandırmasına dayanır. Tanrı, Kendi isteği ve yüceliği nedeniyle insanları seçer; fakat **günah** yüzünden mahkum eder. Sadece canı istediği için bunu yapmaz. Tanrı, böyle bir Tanrı değildir. Tanrı adil ve kutsal bir Tanrı'dır. İşte derin bir gizeme girdiğimiz nokta

burasıdır. Çünkü burada bütün düşünce oyunlarını oynamaya başlayabiliriz. Şunu düşünebiliriz:

Tanrı nasıl hem bir şeyi hükmedip de hem de o insanların günahlı olmalarını engellemeyebilir? Eğer sevgi Tanrı'sı ise neden onlara da kurtuluş veremedi ki?

Bunu düşünmekle ne demiş oluyoruz? Şunu diyoruz: *“Tanrı, aslında herkese lütfunu vermeliydi. Eğer herkese lütfunu vermezse, adil bir Tanrı olmaz.”*

Ama **Lütuf** nedir? Lütfun anlamı, hak edilmeyen bir şeydir. Eğer adaletten bahsedeceksek, Tanrı herkesi mahkum edip, cehenneme göndermeliydi. Burada çok önemli bir şey var. O da şudur: Tanrı, hiç kimseye kurtuluş borçlu değildir. Tanrı sadece bazı insanlara **Lütfunu vermeyi seçiyor** diye, O'nu yanlış bir iş yapmakla suçlayamazsınız. Kelime anlamıyla **Lütuf**, hak edilmemiş bir şeydir. Böylelikle de Tanrı, borçlu değildir. Tanrı haklı olarak günahkarları mahkum etmekle ve aynı zamanda bazı günahkarları **Lütfuyla** kurtarmakla, kendi görkemini gözler önüne sererek, bu görkemi alır. Ve kurtulanlar sadece şunu diyebilir: *“Neden ben? Neden benden daha iyi yaşayan şu kardeşi değil de, beni seçip; beni kurtardın? Benden daha zeki, benden daha zengin ve çok daha fazla yeteneği var. Neden onu değil de, beni seçtin?”*

Ve işte perdeye burada ulaşıyoruz. O'nun hükümleri, O'nun yolları ne kadar anlaşılmasıdır! Romalılar 9 ve 11. bölümler arasında elçi Pavlus, *seçilmişlik* öğretisi hakkında konuşuyor. Efesliler bölümündeki seçilmişlik ayetlerinin dışında, bir başka

güzel olan bölüm de Romalılar 9. bölümdür. Bir zamanlar ben de Reform öğretisinin seçilmişlik konusuna inanmazdım. Baptist bir misyoner, bizleri İtalya'ya davet etti. O bir Arminian'dı. Bizlerin oraya gidebilmesi için, Arminian olmamız gerektiğini söyledi. Onlarla beraber gittikten sonra, bir tren yolculuğuna çıktım. İtalya'yı boydan boya geçtik. Tüm bu yolculuk boyunca, Romalılar 9. bölümü okudum. Bu yolculuğun sonunda Kutsal Ruh beni, *seçilmişlik* öğretisinin doğruluğuna ikna etmişti. Eğer bu öğretiyi kabul etmekte zorlanıyorsanız; **Efesliler 1. bölüm** ve **Romalılar 9. bölümü** derinlemesine çalışmanızı öneririm.

Tüm bu ayetleri öğrettikten sonra, elçi Pavlus ne diyor?

Romalılar 11:33 Tanrı'nın zenginliği ne büyük, bilgeliği ve bilgisi ne derindir! O'nun yargıları ne denli akıl ermez, yolları ne denli anlaşılmazdır!

34 "Rab'bin düşüncesini kim bilebildi? Ya da kim O'nun öğütçüsü olabildi?"

35 "Kim Tanrı'ya bir şey verdi ki, Karşılığını O'ndan isteyebilsin?"

36 Her şeyin kaynağı O'dur; her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için var oldu. O'na sonsuza dek yücelik olsun! Amin.

İşte Tanrı bizlere bu yüzden *seçilmişlik* öğretisini vermiştir. Çünkü Tanrı, kendi önünde diz çökmemizi, korku ve saygıyla O'nun önünde durmamızı istemektedir.

Soru: **Hezekiel 33:7 "Ve sen, adem oğlu, İsrail evine seni bekçi koydum; ve sözü benim ağızımdan işiteceksin, ve**

benim tarafımdan onları sakındıracaksın. 8 Kötü adama ben: 'Ey kötü adam, mutlaka öleceksin, deyince, sen kötü adama, yolundan sakınsın diye söylemezsen, o kötü adam fesadında ölür, fakat kanını senin elinden ararım.'

Tanrı önbilgisi uyarınca, birilerini lütfuyla kurtarır ya da kurtarmaz. Peki, Tanrı seçmediyse, onun kanını benden soruşunu nasıl algılamalıyım?

Cevap: Yani **“bunu senden soracağım”** demekle kast ettiği şey, Tanrı'nın Yasa'sını çiğnemekten suçlu tutulacağını söylüyor. Ama bu kişinin de, bu yüzden kurtuluşunu kaybedeceğini söylemiyor.

Sorunun devamı: Tamam, ben kurtuluşumu kaybetmiyorum. O kişi belirlenmemişti. Ama ben o kişiyi kötü yoldan sakındırmazsam da kanını benden sormasındaki mantığı anlatır mısınız?

Cevap: (Bir başka pastörün cevabı) Sizi gönderdiği kişinin seçilip-seçilmediğini henüz bilmiyorsunuz. Sizi gönderiyor. Siz gitmekle ve onu sakındırmakla mükellefsiniz. Eğer uyarılmıyorsanız; karşınızdaki kurtulmuş ya da kurtulmamıştır, o bizim vazifemiz değildir. Tanrı, bir ayetle iki tarafı da alevlendiriyor. Rab'bin planı bizimkilerden farklıdır. Biz paylaşırız. İman eder ya da etmez.

Soru: Benim o kişiyi kötülükten sakındırmam, Tanrı'nın fikrini değiştirmez. Bu belli bir şeydir. Buna rağmen o kişi kötülüğünde ölürse, kanını benden soruyor.

Cevap: O kişinin fesadında ölümü belli. Bizler de Tanrı'nın kurtuluşuna kavuşmadan önce, günahlarımızda ölüydük.

Kutsal Kitap'taki Hezekiel'in tamamını ilgilendiren bir durum söz konusu. Genelden özele inilir. Acaba ne mecaza binaen o fesadı uyguluyor? Acaba o peygamberin kavme istinaden söylediği birtakım söylevleri mi içeriyor? Oradaki kavramın bağlantılarına baktıktan sonra, bu değerlendirmeleri yapabiliriz. Kişi belki fesadında ölecek ama belki senin yönlendirişinle bir konuda dünyasal manada yenilenme olabilir.

(Bir başka önderin fikir beyanı): Zaten orada suçlu kişinin bir problemi yok. Tanrı suçlu adam ile de uğraşmıyor. Tanrı, peygamberi ile uğraşiyor. **Sen sözünü duyur.**

Cevap: Bence sanki bu, Tanrı'nın "*düşmanınızı sevin*" deyişinin başka bir şekli gibi. Tanrı, bir anlamda tüm insanlara lütfunu sunar. Seçilmemişlere bile. Ve bizden de aynı şekilde, O'nun sevgisini yansıtmamızı istiyor. Tanrı, *seçilmişlerin* ya da *seçilmemişlerin* kim olduğunu bizlere açıklamış değil. Şayet "*bu kişi kötü biri*" dersek, "*bu yüzden "ben onu uyarmayacağım"*" dersek, insanı sevmiyoruz demektir. Ve Tanrı bu günah için bizleri sorumlu tutacaktır.

Soru: Eğer Tanrı olması gereken her şeyi buyurmuşsa, neden dua edelim? Şayet Tanrı her şeyi, isteğine göre hükmetmişse, bizim dua etmemiz neyi değiştirecek? Biz Tanrı'nın fikrini değiştirebilir miyiz?

Cevap: Aslında Kutsal Kitap'ta, bazı durumlarda Tanrı'nın fikrinin değiştiğinden söz etmektedir. Fakat bunun insansal açıdan olduğunu anlamalıyız. Tanrı hakkında öyle şeyler vardır ki anlayamayız. Ve Tanrı çoğu zaman kendini insan terimleriyle açıklar. Ör: Eli olan bir kişi gibi açıklar ya da *"Güçlü sağ kolu"* der. Gözlerinden bahseder. O'nu anlamamız için, bu insansal terimlerden faydalanır. Fakat bizim O'nu insan gibi düşünmemiz, yanlış bir davranış olur. Bazen Tanrı Eski Antlaşma'da bir peygamber aracılığıyla: *"yargımı vereceğim"* diyor. Daha sonra insanlar bunu duyduklarında tövbe ediyorlar. Ve Tanrı'ya merhamet etmesi için yalvarıyorlar. Aynı peygamber daha sonra gelerek şunu diyor: *"Tanrı fikrini değiştirdi."* Tanrı, onların tövbecarlığına bakarak, yargılamaktan vazgeçiyor. İnsanın bakış açısına göre, adeta Tanrı fikir değiştirmiş gibi görünüyor. Peygamber daha önce: *"Tanrı yargılayacak"* demişti; şimdi de *"Tanrı merhamet ediyor"* demektedir. **Ama tüm bunların dışında ve üzerinde, Tanrı ne olacağını biliyordu.**

Kutsal Kitap Tanrı'nın amaçlarının kesin olduğunu ve fikir değiştirmedeğini söyler. Bu yüzden Kutsal Kitap'ın Tanrı hakkında çoğu zaman insan bakış açısından konuştuğunu anlamalıyız. Ama bunu çok da ileri götürmemeliyiz. Tanrı'nın kudretine ait olan yüce öğretileri dengeli olarak ele almalıyız. Neden dua edelim sorusuna geri dönersek; Tanrı'nın fikrini dua ederek değiştiremeyeceksek, neden çaba harcayalım ki?

Anlamamız gereken şu ki; Tanrı bazen bizler ve bizlerin duası aracılığıyla bazı şeylerin olmasını hükmeder. O, bazı şeylerin olmasını hükmettiğinde, bunu her zaman direkt olarak değil, dolaylı yollardan da yapabilir. Tanrı benim Hristiyan olmamı

belirlemişti. Ama aynı zamanda Müjde'yi bana getiren kişileri de belirlemişti. Tanrı bazı şeylerin olmasını buyurur. Aynı zamanda amaçlarına ulaşmada dua edilmesini de hükmeder. Biz Tanrı'nın isteğine uygun dua ettiğimizde; şundan emin olabiliriz: Aslında bizlerin etmiş olduğu dualar, Tanrı'nın hükmettiği şeylerdir. Hatırlarsanız Kutsal Kitap'ta '*Ruh'ta dua etmek*' diye bir şey geçer. Romalılar 8. bölümde: "*Kutsal Ruh'un bizim için aracılık*" ettiğini görürüz. Gerçek dua bizden değil; Tanrı'dan kaynaklanır. Bizler dua etmeye başladığımızda, Tanrı'nın önceden hükmettiği ve belirlediği duaları, kendi amacına ulaşmak için etmiş oluyoruz. Çünkü biz bunu özgür olarak yapıyoruz ve bunun farkına varmıyoruz. Ama Tanrı bunu bize olması gereken şeylerin, bu şekilde olduğunu açıklıyor. Bu yüzden şunu düşünebiliriz: Neden Tanrı kendi isteklerine ulaşmak için benim dualarımı kullansın ki? Bunun sebebi, böyle yapması gerektiğinden değildir. Tanrı duayı kendisi için değil, bizim için ortaya koymuştur. Tanrı'yı hiçbir zaman, gökte bizim dua etmemizi bekleyen, ardından da o duaya göre işler yapan bir Tanrı gibi düşünmemeliyiz. Dualar Tanrı'nın iyiliği için değil; bizim iyiliğimiz içindir. Bizleri O'nun düşünüşüne yönlendirmesi ya da isteğine döndürmesi içindir. Bizlerin imanını güçlendirmek içindir. Bizlere Baba sevgisi beslediği bilincine varabilmemiz içindir. O'nun bilgeliğini bizlere iletme içindir. İşte bu yüzden de Tanrı duayı oluşturmuştur ve bu nedenle de dua etmemiz gerekir.

Bir başka soru, özgür irade ile ilgiliydi. Tanrı'nın hükümleri bizlerin özgür iradesi ile karışmaz. Bunu saf dışı bırakmaz. Özgür irademiz bizleri insan yapan şeydir. Eğer öyle olmasaydı biz bir robot olurduk. O'nun benzeyişinde

olmazdık. Ve Tanrı her şeyi öyle bir düzende hükmetmiştir ki, bu olanlar bizlerin özgür iradesi ile hiçbir zaman çatışmaz. Bunu başka bir şekilde ifade edersem, Tanrı kendi amaçlarına ulaşmak ya da yerine getirmek için bizlerin onayına ihtiyacı yoktur. Tanrı'nın amaçlarına ulaşması, bizlerin davranışlarının çok üstündedir. Tanrı, kendi amaçlarına ulaşmak için, bizlerin itaatsizliklerini bile kullanır. Ör: Tekvin bölümündeki Yusuf'un öyküsüne bakarsak, kardeşleri onu köle olarak Mısır'a giden bir kervana satmışlardı. Zira Yusuf'u kıskanıyorlardı. Aslında bu çok büyük bir kötülüktü. Kendi öz kardeşinizi sattığınızı düşünebiliyor musunuz? Bu kişiler kendi yüreklerinde katil ve kinci kişilerdi. Daha sonra babalarına yalan konuşarak, kardeşlerini bir hayvanın öldürdüğünü söylediler. Bu kişiler özgürce kötülük yapıyorlardı. Tanrı onların bunu yapmalarını engellemedi. Zira bunun böyle olmasını Tanrı hükmetmişti. Aslında bu olaydan yıllar sonra Yusuf, çok yüksek mertebeye ulaştığında; kardeşleri onun ayağına kadar geldiler. Yusuf onlara şöyle dedi: *"sizlerin kötü amaçlarla yaptığınız şeyi, Tanrı iyilik için kullandı."* Tekrar söylüyorum: Tanrı'nın kendi amaçlarını gerçekleştirmek için, bizim onayımıza ihtiyacı yoktur. Tanrı, hiçbir şekilde bize bağlı değildir.

Başka bir soru da, Tanrı'nın kötü insanları mahkum etmekten nasıl hoşnut olabileceğidir? İnanç Açıklamasında Tanrı'nın tekrar ve tekrar bazı şeyleri yapmaktan hoşnut olduğunu, hemen hemen bütün maddelerde görmüştük. Yani aslında Tanrı'nın başka şeyler yaptığında hoşnut olabildiğini kabul ediyoruz ama ne zaman Tanrı *"kötüleri cehenneme göndermekten hoşnut oldum"* diyor, o zaman biz *"nasıl olur?"* diyoruz. Yani Tanrı'nın bundan hoşnut olmasının ne anlama geldiğini anlamamız gerekiyor. Bir baba oğlunu disiplin eder,

bazen de bir tokat bile atabilir. Peki, baba bunu yaparken, bundan hoşlanır mı? Yani Tanrı bundan duygusal bir tatmin duymaz ya da bunu yapmaktan hoşnut olmaz. Ama bir başka anlamda bunun yapmaktan da hoşnut olabilir. Çünkü baba şunu bilir: Bunu uygun bir şekilde yapıyorsa, bu oğlunun iyiliği içindir. Bu davranış ilerde iyi bir yetişkin olmasını sağlayacaktır. Tanrı'nın kötü insanları mahkum etmesi, O'nu mutlu yapan şey değildir. Bu insanların sonsuzluğun başından beri cehenneme gitmesini hükmettiğinde, bu, O'nun sevinçten zıplamasına sebep olmadı. Zira Kutsal Yazılar'da şunu diyor: *"BEN kötülerin ölümünden hoşnut olmam."* Fakat örnekte olduğu gibi Tanrı, bu şekilde hoşnut olmuyorken; aynı şey üzerinde hoşnut da olabilir. Tanrı hoşnuttur. Çünkü bu davranışıyla adaletinin hükmünü ortaya koymaktadır. Bunu tüm sonsuzluğun başından beri, böyle olması için hükmetmiştir. Kendi görkeminde Tanrı sevinç duyar. Kutsal ve adil bir Tanrı olmaktan hoşnuttur. Yine az önceki örnekte olduğu gibi, bir şekilde hoşnut olmamasına karşın, bir başka açıdan aslında hoşnuttur.

Bir başka soru da, Tanrı'nın sevgi olduğu konusunda. Biz diyoruz ki: *"Tanrı Sevgidir."* Zira Kutsal Yazılar böyle söylüyor. Birçok insan Müjdecilik yaparken: *"Tanrı seni seviyor"* diyorlar. Biz Tanrı'nın herkesi aynı yolla sevdiğini zannediyoruz. Sanki Tanrı'nın cennetten bakıp: *"Lütfen! Ben seni çok sevdim, inan bana!"* dediğini zannediyoruz. Ama burada esas soru şu: Acaba Tanrı herkesi aynı şekilde mi seviyor? Aslında bir açıdan Tanrı herkesi sever. Çünkü hepsini yaratmıştır. Kendi benzeyişinde yaratmıştır. Kendi yaratılmış doğalarından ötürü Tanrı'nın önünde herkesin eşsiz ve sonsuz bir değeri vardır. İşte bu yüzden bizler tüm insanları sevmeye çağırıldık. Kutsal

Kitap şöyle diyor: “*Tanrı yağmurunu hem iyiye, hem kötüye yağdırır.*” Bereketlerini herkesin üzerine gönderir. Buna bağlı olarak bizleri düşmanlarımızı sevmeye çağırıldı. O’nun gibi olmamızı istiyor. Tanrı gerçekten de tüm insanlara karşı aslında ne kadar merhametli, ne kadar lütfekar ve ne kadar sabırlıdır. Bunun yanında bir de özel sevgisi vardır. *Seçen sevgi, belirleyen sevgi, Baba sevgisi...*

Her ne kadar sevdiği insanlardan bazılarını seçmemiş olsa da, onlar üzerine gazabını gönderecektir. Her ne kadar onları bir açıdan sevmiş olsa da, günahları için onları yargılamalı ve mahkum etmelidir. Ve lütfunu vermeyi seçtiği, kendi çocukları gibi sevdiği Mesih’teki kişilere özel bir sevgi sunuyor. Tanrı’nın bizlere olan sevgisi öylesine saf ve sonsuz ki; her şeyi vermek istiyor. Tanrı’nın kötü olan insanlara karşı beslediği sevgi, adaleti ve onlara karşı sunması gereken gazabı karşısında daha az kalmış ve bu gazap onların üzerinde baskın çıkmıştır. Bu yüzden Tanrı herkesi sever derken çok dikkatli olmalıyız. Çünkü Müjdecilik bu şekilde başlamamalıdır. Fakat bildiğiniz gibi Arminianizm bunu öğretir. “*Tanrı herkesi aynı şekilde sever*” der. Ama Kutsal Yazılar’ın bunu öğrettiğine inanmıyorum. Gerçek Müjdecilik her insanın eşit derecede Tanrı’nın gazabı altında olduğunu söylemekle başlamalıdır. Daha sonra genel anlamda Tanrı’nın sevgisinden bahsetmekle devam etmelidir. Bir insana İsa’ya iman edinceye kadar Tanrı’nın onu sevdiğini söyleyip, daha sonra da aslında kişinin Tanrı’nın yargısı altında olduğunu söyleyemeyiz. Tanrı, önceden bildiği kişileri belirledi ve belirlediği kişileri akladı. Bir insanın aklanmış olması demek, o insanın Tanrı tarafından sevilmiş olması demektir. Bizler sürekli “*Tanrı sevgidir*” demekte dikkatli olmalıyız. Çünkü

Tanrı'nın sıfatlarını eşit derecede ölçülü tutmalıyız. Eğer Tanrı'nın sıfatlarından bir tanesinin üzerinde durup, onu vurgular ve onu yüceltirsek, diğer sıfatları da başıboş kalmış sayılır. Size şunu sormak istiyorum: Tanrı adil olmadığında sevecen mi? Tanrı'nın sevgi dolu bir Tanrı olması için, kötülüğü mahkum etmesi gerekmiyor mu? Ör: mahkemede bir yargıç var. Bir mahkumun davasını ele alalım. Parlatonun kendilerini sevecen olarak addettiklerini varsayalım. Hakimin, mahkumun işlediği tüm cinayetleri bağışladığını ve "Lütfen git ve hayatını yaşa" dediğini bir düşünün! Mahkum sizce ne yapardı? Gider ve cinayet işlemeye devam ederdi. Sizce bu hakim sevgi dolu bir hakim mi? Çünkü Tanrı sevgi dolu bir Tanrı olacaksa, adil bir Tanrı olmalı. Bu özellikleri birbirinden ayırıp, savaştıramayız. Hepsini de Kutsal Yazılar'ın bize sunduğu gibi eşit ve dengeli düzeyde tutmalıyız.

V. bölüm: Sağlayış ile ilgilidir.

1.Madde: *Her şeyin yüce Yaratıcısı olan Tanrı, kendi bilge ve kutsal sağlayışı aracılığıyla bütün yaratıkları, eylemleri ve şeyleri en küçüğünden en büyüğüne kadar devam ettirir, yönetir, düzenler ve yönlendirir. Bunları en bilge ve kutsal sağlayışı ile kendi yanlışsız ön bilgisine, özgür ve değişmez isteğinin öğüdüne (emeline) göre, bilgeliğinin, gücünün, adaletinin, iyiliğinin ve merhametinin övülmesi için yapar.*

2.Madde: *Tanrı'nın önbilgisi ve hükmüne -birinci sebep budur- göre her şey değişmez ve hatasız bir şekilde gerçekleşir. Ancak Tanrı aynı sağlayışla, ikincil nedenlerin doğasına göre, bunlardan bazılarının ister gerekli, isterse özgür ya da bağımlı olarak gerçekleşmemesine karar verir.*

3.Madde: *Tanrı, kendi olağan sağlayışı içerisinde çeşitli araçları kullanır. Ancak kendi isteği doğrultusunda bunlar olmaksızın, bunların üzerinde ve bunlara karşı dilediği gibi çalışabilir.*

Tanrı'nın sağlayışı ya da yönetişi, Tanrı'nın hükmedişinden daha farklıdır. Tanrı'nın hükmedişi zamandan önce ve zamanın dışında gerçekleşmiştir. Tanrı'nın sağlayışı ya da yönetişi ise, zaman içerisinde gerçekleşir. Yani Tanrı'nın sağlayışı, hükümlerinin gerçekleşmesidir. Hükmettiği her şeyin devam ettirilmesi, yönlendirilmesi ve düzenlenmesidir. İnanç Açıklamalarının bu maddeleri bize, her şeyin Tanrı tarafından kontrol edildiğini ve yönetildiğini söylemektedir. Bu evrende Tanrı'nın sağlayışı ve yönetimiyle kontrol edilemeyen bir atom parçacığı bile yoktur. Bu dünyada hiçbir şey şans eseri olmaz. Çoğu insan birçok şeyin şans eseri olduğunu düşünürler. Zar atarız ve bunun şans eseri böyle geldiğini varsayarız. Süleyman'ın mesellerinde dediği gibi zarı biz atabiliriz. Ama bunun sonucunun ne olacağını Tanrı buyurmuştur. Bu öğreti sırf bir oyun, bir zevk ya da Tanrı'yı denemek için verilmemiştir. Çünkü kilise tarihinde olan belirli bir dönem vardı ki, bu dönemde Tanrı'nın isteğini belirlemek için zar atıyorlardı. Ör: Wesley kardeşler bunu yapıyordu. Bir keresinde Amerika'ya gitmek için bir yolculuk düzenlediler. Müjdecilik yapacaklardı. Dua edip; zar atarak, gidip-gitmeyeceklerine karar vermek istediler. Ve zara göre gitmediler. Bu, Süleyman'ın mesellerindeki ayete göre, yaygın olarak kullanılıyordu. Sizin için bir test uygulamak istiyorum: Sizce bunun ne tarafı yanlış?

Evet, hiçbir şey şans eseri değildir. Bunu böyle yapmakla, zarın sonucunun Tanrı'nın isteği olduğuna inanıyorlar. Yani Tanrı'nın iradesini anlamak için, O'nun belirlemediği bir aracı koymuş oluyorlar. Yani bu aslında itaatsizlik oluyor. Tanrı bunu ödüllenecektir. Tanrı isteğini nasıl aramamızı istiyor? Sözü'ne bakarak mı, zar atarak mı? Danışmanlardan öğüt alarak mı, yoksa zar atarak mı? Mantık kullanarak mı, yoksa zar atarak mı?

Gördüğünüz gibi Tanrı, isteğine uygun olmayan araçları kesinlikle onaylamayacaktır. Şükürler olsun ki, daha sonra bu kardeşler zar atmayı bıraktılar.

Yani Kutsal Kitap'ta Tanrı halkının Tanrı Sözü'nü arayışına ilişkin birçok ayetler görüyoruz. Bazen Tanrı'nın onları bu şekilde yönlendirdiğini, diğer zamanlarda da onların kendi zayıflıklarından böyle yaptıklarını fakat O'nun yine bunu kullandığını görüyoruz. Bu nedenle, bu tip şeylerden bir huy çıkarmamalıyız. Çünkü Kutsal Kitap'ı kullanarak insanlar bu tip sorunların içine girebiliyorlar. Özel ayetleri, tüm Kutsal Kitap'ın içeriğine göre okumalıyız. İşte Hristiyanlık yaşantımızda zar atmak ya da benzer şeyleri kullanmak, çok büyük yanlıştır.

Elçi Pavlus Tanrı'nın isteğini nasıl bilebileceğimizi söyledi? Nasıl? Tanrı'ya kendimizi diri kurbanlar olarak sunarak; bu dünyanın gidişine uymayıp, düşüncemizde yenilenerek (Romalılar 12:1-2). Peki, düşüncemiz nasıl yenilenir? Dua ve Kutsal Söz aracılığıyla. Pavlus bunu çok açık bir şekilde belirtiyor.

Bu öğreti kader kavramına da biraz değinmektedir. Başka inanışlarda her şey çok büyük oranda kadere bağlı gibi görünür. Doğru mu? Tanrı'nın söylediği hiçbir şey değiştirilemez. Sanki bir nevi bundan doğan umutsuzluk var gibidir: *"Tanrı eğer böyle istediye, benim yapabileceğim bir şey yok."* Bu aslında bizleri pasifliğe yöneltiyor. Bizlerin yaptığı hiçbir şey olmuyor. Zira yapabileceğimiz bir şey olmadığı kanaatine varıyoruz. Ama *seçilmişlik* öğretisinin anlayışı bu tarz bir düşünceden çok farklıdır. Tanrı'nın hükmü bizlerin pasif olmasına izin vermiyor. Çünkü Tanrı aynı zamanda kendi amaçlarına ulaşmak için bizleri kullanmayı da hükmetmiştir. Yani aslında buradaki olay: *"Tanrı böyle dedi, ben ne yapayım!"* değil, ne yapılması gerektiğini de söylüyor olmasıdır.

Tanrı'nın olması gerekenleri hükmettiğini bilmemiz de bizlere aslında büyük bir teselli sağlıyor. O'nun yollarının iyi, adil ve kutsal olduğunu ve sonuçta çok harika bir şeyin olacağını da biliyoruz. Bu yüzden umutsuz değil, umut dolu oluyoruz. Bu kadercilikten çok farklıdır. Ama bunun da ötesinde Tanrı, kendi yapmakta olduğu işin bir parçası olmamızı istiyor. bizlerin pasif değil; aktif olmamızı buyuruyor. *"Dinlenin, rahat olun! Ben Kendi işimi yaparım"* demiyor. *"Kurtuluşunuzu sonuca erdirin, BEN sizin içinizde çalışıyorum"* diyor (Filipililer 2:12).

Kadercilik bizleri pasif, umutsuz ve merhametsiz yapar. Aynı zamanda anlamsızdır da. Çünkü ne olacağını bilmeyiz ve sadece Tanrı'yı bekleriz. Fakat Tanrı hükmünün çok büyük anlamı vardır. Merhamet doludur. Her zaman için önümüzde ışık olur. Ve tüm yüreğimizle Rab'bin işine girmemizi sağlar.

Bu yüzden kadercilikle, Hristiyanlığın aktif sadakati arasındaki ayrımı iyi anlamak lazım. Başka inanışlarının Tanrısı ile Hristiyanlıktaki Kadir Tanrı arasında büyük fark vardır. Yüzeysel benzerliklerin kafanızı karıştırmasına ya da sizleri aldatmasına izin vermeyin.

Şimdi Wesminster İnanç açıklaması üzerinde bir sörf yapacağız. Tanrı'nın kurtuluş planı üzerine bazı noktalara parmak basacağım. Doktor Pratt'ın daha önceki derslerde size anlattığı gibi yaratılışla başlamak istiyorum. Bizler Tanrı'nın benzeyişinde yaratıldık. O'nun altında bütün evreni yönlendirmemizi istedi. Bu bizim onurlandırmamız ve yeteneğimizdir. Aynı zamanda bize bir özgür irade ve deneme verdi. Biz O'na karşı gelerek, günahta öldük. Tam olarak O'ndan ve O'nun doğruluğundan ayrı kaldık.

Westminster'in açıkladığı gibi (*çünkü bunu Kutsal Kitap'ta görüyor*) güneş altında günah işlememiş bir kişi bile yoktur. Yani berbat bir durum... Kendimizi kurtarmamız için aslında yapacak hiçbir şeyimiz yok. Kendi doğal halimizle Tanrı'yı arayamayız.

Romalılar 8:6 Benliğe dayanan düşünce ölüm, Ruh'a dayanan düşünceyse yaşam ve esenliktir.

7 Çünkü benliğe dayanan düşünce Tanrı'ya düşmandır; Tanrı'nın Yasası'na boyun eğmez, eğemez de...

8 Benliğin denetiminde olanlar Tanrı'yı hoşnut edemezler.

Bu ayet bizlere iki tip insan olduğunu gösterir:

- a-) Bedende
- b-) Ruh'ta

Bütün insanlar doğal olarak bedende olan insanlardır. Bu, Pavlus'un Hristiyan olmayanlar için yaptığı bir ifade. Bedende olan kişiler, Tanrı'nın istemini yerine getiremezler. Sadece istemezler demiyoruz. Ama bunu yerine getiremezler. Bu, kalpteki günahın kuvveti anlamına geliyor. Bu günah bizi öyle tutuyor ki, biz Tanrı'yı hoşnut etmek için ne yapma isteminde bulunabiliyor ne de yapabiliyoruz. İşte Martin Luther'in bu güzel kitabı, bu konu hakkındadır. Yani şunu demek istiyor: Tanrı'yı hoşnut etmek için yapabileceğimiz bir şey yoktur. İstem bile duyamıyoruz. Bu nedenle İman Açıklaması bizlere *tamamen bozulmuşluk* öğretisini vermektedir. Bu bizim tamamen şeytani olduğumuz anlamını içermez. Ama şunu diyor: Bizim bütün her yanımızın kötülük ve günah tarafından etkilenmiş olduğunu söylüyor. Bir bardak su örneğine benzetirsek, içine bir damla mürekkep attığınızda, suyun her tarafı bozulmuş oluyor. Mürekkebi günah gibi düşünün! Ve bu dağılınca; tüm suyu kirletiyor. Bizim yaptığımız da daha da mürekkep ekleyerek, suyu biraz daha kirletmek oluyor. Aslında bir küçük damla bile suyu kirletmeye yetiyor.

İşte, günahın bizim doğamıza yapmış olduğu budur. Biz Tanrı'yı aramıyoruz, O'na itaat etmiyoruz. Diyebiliriz ki: Tanrı'ya inanıyorum! Bazı kuralları tutabiliriz. Kendimizi iyi bir insan olarak addedebiliriz. Ama bunu kendi yüreğimizdeki nedenlerimizden ötürü yapıyoruz. Tanrı'yı ve başkalarını tam olarak sevmiyoruz.

O zaman Kutsal Yazı, Tanrı'nın öfkesinin bizim üzerimize olduğunu gösteriyor. Ve bu nedenle bütün insanlar Tanrı'nın yargısının altındadır. Yazılar şöyle söylüyor: *“O gün geldiğinde her birimiz bundan ötürü yargılanacağız.”* Yani Tanrı'nın bakış açısına göre, kabul edilebilmemiz için mükemmel olmamız gerekir. Çünkü Tanrı mükemmeldir. Eski Antlaşma'da şöyle diyor: *“Tanrı'nın yüksekliğine kim çıkabildi?”* ve şöyle bir cevap geliyor: *“Kimin yüreği ve elleri paksa.”*

Kendi kendimizi temizleyebilir miyiz? Kendi yüreğimizi değiştirebilir miyiz? Eski Antlaşma'da şunu diyor: *“Bir cüzamlı kendini iyi edebilir mi?”* *“Bir zenci kendisini beyaz yapabilir mi?”*

Yani kötüye alışmış olan yüreğimizi biz de değiştiremeyiz. Bu bizim durumumuz. Umutsuzuz, yardımsızız ve yargı altındayız. Ve bu da şunu gösteriyor: dünyadaki bütün dinler insanları daha fazla yargı altında tutuyorlar. Çünkü yanlış tanrılar tanıtıyor, putlar öne sürüyorlar. Ve ona gitme konusunda kendi fikirlerini ortaya koyuyorlar ki, bu onları daha iyi bir şekilde tanrıya ulaştırın. Onların inancı isyankar bir inanç. Ve İsa Mesih bile kendi gününde Yahudi önderlerine şöyle dedi: *“Ve sizler babanız olan Şeytan'ın çocuklarısınız.”* Bunlar doğru (dindar) Ferisilerdi. Ama İsa Mesih onların yüreklerini görüyordu. Ve onların yürekleri kötülüklerle doluydu.

İşte bu, Tanrı'nın, kurtuluş planını hazırlamasının arka planıdır. İman Açıklamasının VI. bölümü de bunları içeriyor.

İman Açıklamasının VIII. bölümde, İsa Mesih'in aracılığı konusundaki açıklamaya ulaşıyoruz. Ve burada “*Tanrı hoşnut oldu*” ifadesi tekrar karşımıza çıkıyor. Baba Tanrı, Mesih'i göndermekten hoşnut oldu. Yani bu, bizlerin günah işlemesinden sonra, Tanrı'nın aklına gelmiş bir kurtuluş planı değildir. Hatırlayın, Tanrı her şeye hükmetti. Ve her şeyi, daha hiçbir şey başlamadan önce bir kerede yarattı. Yani biz ortalığı karıştırdıktan sonra, Tanrı'nın aklına gelip de: “*Öyleyse ben bunları kurtarayım*” diyerek bu planı yapmamıştır. Bu, Tanrı'nın bütün sonsuzluğa kadar olan bütün planıdır. O, kurtuluşu, kimseye ödünç vermedi. Tekvin 6'da günahın sonuçlarını görüyoruz:

Tekvin 6:5 Ve RAB gördü ki, yeryüzünde adamın kötülüğü çoktu, ve her gün yüreğinin düşünceleri ve kuruntuları ancak kötü idi. 6 Ve RAB yeryüzünde adamı yaptığına pişman oldu ve yüreğinde acı duydu. 7 Ve RAB dedi: Yarattığım adamı, ve hayvanları, sürünenleri ve göklerin kuşlarını toprağın yüzü üzerinden sileceğim; çünkü onları yaptığımı pişman oldum.

Burada kötü adamın nasıl oluştuğunu görüyoruz. Yürekten çıkan her şeyin kötü olduğunu fark ediyoruz. Bundan daha büyük bir açıklama bulamayız. Tanrı diyor ki: “*Dünyayı yok edeceğim. Bütün insan soyunu ortadan kaldıracam.*” Tanrı bunu yaptığında kötü müydü? Hayır. Sadece burada yargı var. Çünkü Sözü'nü başta söylemişti: “*Günah işlersen öleceksin*” diye. Bize her şeyi sundu. Aslında bizleri kutsal olmak üzere yarattı. Ve yaratılıştta bize yüce bir yer verdi. Bize

bütün dünyayı verdi ve biz O'nu reddettik. O'nun yolundan döndük. Sonuç olarak kendi yargısını ortaya getirdi. O'nun yüceliği için hamt etmemiz gerekir. Dünya o anda son buldu mu? Ama Tanrı, bu aileden bir kişiyi kurtardı. Nuh'un öyküsünü biliyorsunuz. Nuh'tan yepyeni bir nesil ortaya çıktı. Şimdi soruyorum: Acaba Tanrı neden Nuh'u seçti? Nuh çok iyi bir adam olduğu için mi bu oldu?

Kutsal Kitap, Nuh'un doğru bir adam olduğunu söylüyor. Ama hâlâ günahkar bir insandı. Onun günahlarını Kutsal Yazı'da görüyoruz. Tanrı neden Nuh'u kurtardı?

Tekvin 3:15 Ve seninle kadın arasına ve senin soyunla onun soyu arasına düşmanlık koyacağım; o senin başına saldıracak ve sen onun topuğuna saldıracaksın.

Bu vaat, Adem'le Havva'nın günahından sonra verilen bir vaattir. Tanrı burada kadın ve erkek üzerindeki yargıyı ve Şeytan'ın uğrayacağı laneti dile getirmektedir. Ama bütün bu yargının ortasında Tanrı, bize mükemmel bir vaat sunmaktadır. O isyan etmiş olan kadını, tekrar kendisine getireceğini vaat etmektedir. Tanrı burada Şeytan'a konuşmaktadır. Zira kadın Şeytan'ın yanında görünmektedir. Ve kocası da kadının yanındadır. Burada kast ettiği şey, gün geldiğinde bu kadını ve onun neslini kendine getireceğidir. Kadının tohumundan bahsediyor. Ve kadının soyundan olanın, Şeytan'ın başını ezeceğini söylüyor. Şeytan'ın, onun topuğuna saldıracak olmasına rağmen, onun başının ezileceğini söylüyor. Burada Mesih İsa hakkında konuşuyor. İsa Mesih, Şeytan'ın başını ezmek için geldi. Ve haçtaki

yaralamalarda gördüğümüz gibi, gerçekten de Şeytan O'nun topuğuna saldırdı. Ama Şeytan İsa'yı öldüremedi, Mesih İsa haç üzerinde Şeytan'ı yendi. Bu yolla, insanlar tekrar Tanrı'ya geri getirildiler.

Bu ne kadar mükemmel değil mi? Daha Tekvin'in başında Tanrı'nın açıkladığı kurtuluşu görüyoruz. O'nun gerçek amacı, burada açıklanmış oldu. Ve her şey "*soy, tohum*" kelimesindedir. Şeytan'ın başını ezecek olan, o tohumdur.

İman Açıklamasının VIII. bölümünde daha çok Mesih hakkında olduğunu ve Mesih'in Tanrı olduğunu görüyoruz. Tek bir Tanrı. Baba'yla ve Oğul'la tek olan bir Tanrı... En başından itibaren, bütün sonsuzlukta var olan, aracılığıyla evrenin yaratıldığı... Bizler Mesih İsa'nın başlangıcını, Beytlehem'le sınırlıyoruz. Çocuklar, Noel zamanında "iyi ki doğdun Mesih" diye doğum günü şarkısı söylerler. Ama her zaman onları uyarırım: "İsa Mesih'in Noel'de başladığını düşünmeyin! Mesih İsa bütün sonsuzlukta vardır." Noel'de ne olmuştur? Yani bu muhteşem evreni yaratan Tanrı, ilahi ile beden alıp; dünyaya gelmiştir. Bu sonsuzluğun müthiş bir sırrıdır. "İsa Mesih'in beden almış hali, tanrısallığın sırrıdır" diyor Pavlus.

Dikkat ederseniz Tanrı, sadece insan, sadece beden olmadı. İlahiliğine beden olmayı ekledi. İman Açıklaması, Mesih'in iki doğası olduğu konusunda çok dikkatlidir. Tam olarak insandır, tam olarak Tanrı'dır. Yani yalnız Tanrı'nın yapabildiği işleri yapmıştır. Ve "*sakin ol!*" dediğinde; bütün dalgalar bu emri dinlemiştir. Ve ölüyü mezardan kaldırmış, hepimizin Baba'sı olduğunu söylemiştir. Tanrı'nın yapabildiği bir şeyi, günahları

başılamayı gerçekleştirmiştir. Ölümden dirilmiştir. Ama aynı zamanda insandır. Ağlamış, acıkmış, yorulmuştur. Duyguları vardır. Ölmüştür! Zayıflıkları olmuş, denenmiştir. Bir konu dışında, tam bizim gibidir. **GÜNAHSIZLIK...**

Bir kişi olarak nasıl günahsız olabilir? Biz hepimiz günaha doğduk. Günahı ilk ailemizden, Adem'den aldık. Ama Tanrı İsa'yı bu orijinal günah dediğimiz günahattan korudu. Çünkü doğal yollarla, hamile kalınmak suretiyle dünyaya gelmedi Mesih. Çünkü Kutsal Kitap bize böyle öğretiyor. İnsan eylemi sonucunda değil, Kutsal Ruh'un işlemesi sonucunda Mesih annesinin rahmine düştü. Burada bir bakireden doğum söz konusu... Çünkü bakireden doğmasaydı, aileden gelen o mirası (gelen günahı) alacaktı. İman Açıklaması İsa Mesih hakkında VIII. bölümde çok önemli şeyler öğretiyor.

Birçok kişi bugün İsa Mesih'e inandığını söylüyor. Kutsal Yazılar diyor ki: “*Şeytan bile İsa'ya inanıyor ve titriyor.*” İsa'ya inanmak yeterli değildir. İsa hakkında neye inandığımız önemlidir. Mesih İsa'nın tarihsel olarak varlığına inanmak başka bir şey, Mesih Tanrısal kimliği ile kabul etmek başka bir şeydir. Bazıları Mesih İsa'nın, Tanrı'nın en büyük peygamberlerinden biri olduğunu söyler. Ama gerçek soru şudur: Mesih İsa Tanrı mıydı? Bedende Tanrı mıydı? Bizim kurtuluşumuz için bedende dünyaya gelen Tanrı mıydı?

İnanç açıklaması şöyle devam eder:

X. bölüm: Etkin Çağrı

XI. bölüm: Aklama

XII. bölüm: Oğulluğa Alınma

- XIV. bölüm: Kurtaran İma
 XV. bölüm: Yaşama Götüren Tövbe
 XV. bölüm: İyi İşler
 XVII. bölüm: Kutsalların Dayanması
 XVIII. bölüm: Lütuf ve Kurtuluş Güvencesi

Şimdi Tanrı'nın bu Kurtuluş sıralamasına bakalım: Bunu yaparken sadece İsa'nın kimliği değil, ne yaptığı da çok önemlidir. Çünkü İsa'da iki nokta birbiriyle çok alakalıdır. Yani hem O'nun kişiliğini anlamak durumundayız; hem de yaptığı işi. Hem adam hem de Tanrı olduğunu, özel bir doğumla dünyaya geldiğini söyledik. Şimdi özel olan kurtuluş planına geldik. O'nun kişiliğinden, işine geçiyoruz. İman Açıklamasının ilk altı bölümünde O'nun işini, kurtuluşunu nasıl yaptığını anlatıyor. Tanrı'daki durumumuz iki şeyi gerektiriyor. Bağışlanmamız için iki şey oldu. Tanrı tarafından kabul görmemiz için iki şeyin olmasına gereksinimimiz vardı.

a-) Her şeyden önce bizim tüm günahlarımızın bir yolla alınması gerekiyordu. Ben kendi günahımı kaldırabilir miyim? Birçokları bu soruya: "Evet!" diyorlar. "Kötülük yapıyorum. Ama iyilik işlediğimde bunları götürüyor. Bir kurban keseriz, iyi işler yaparız, idare eder. Bunları kendimizi inkar ederek yaparız" diyorlar. Bazılarıysa "kendimize eziyet edersek, oruç tutarsak günahlarımızı bağışlatabiliriz" diyorlar. Ama gerçekten bunlar günahlarımızı kaldırıyor mu? Neden? Çünkü yaptığımız her şeyde, günaha günah ekliyoruz. Her yerimiz kirlenmiştir. Kendi gücümüzle kendi kendimizi kurtarmaya çalıştıkça, Tanrı'yı daha da hoşnutsuz kılıyoruz. Tanrı'nın istediği sadece kendi kendimizi kurtaramayacağımızı anlamamız. Yani Tanrı'ya gelmeye başlamamız,

umutsuzluğumuzun ne kadar derin olduğunu anlamamızla başlar. Tanrı'nın hoşnut olduğu işte budur! “*Ne mutlu ruhta fakir olanlara*” diyerek dua ediyoruz. İşte, ruhta fakir olmak budur! Bizim yapabileceğimiz hiçbir şey olmadığını anlayabilmek. Her şeyi Tanrı'nın yaptığını algılamak; kendimizi kurtarmak için hiçbir şey yapamayız! Çünkü **günah** var. Yani birinci şık, Tanrı önünde günahlarımızın alınmasıydı.

b-) Tanrı'nın bizden bütün istemi bu mu? Tamamen günahımız alınırsa, her şey bitti mi? Elbette ki hayır! Aynı zamanda doğruluk ve tam itaati istiyor. O'na en mükemmel sevgiyi sunmamız gerekiyor. Biz bunu yapabilir miyiz? Yanıtı hayırdır! Zira yüreğimizdeki günahın gücünden ötürü bunu da beceremiyoruz. İşte bu nedenle Tanrı, dünyaya kadar geliyor. Tanrı dünyayı o kadar seviyor ki, dünyaya geliyor. Hiçbirimizin yapamayacağı bir şeyi gerçekleştiriyor. Günahın cezasının tam olarak tamamlanması işini yapıyor. Tanrı'nın istediği bu tam doğruluğu gerçekleştiriyor.

İsa'nın hayatı, tam manasıyla Tanrı'ya itaat hayatı olarak ortaya sunuldu. Her yolla denendi. Ama buna karşın **günah işlemedi**. Bazen İsa'nın denenmesinin, O'nun için çok zor bir şey olmadığını düşünüyoruz. Diyoruz ki: “*O, nasılsa Tanrı'ydı. Nasılsa günah işlemeyecekti.*” Bu doğru değil! Günah işlemediği tabi ki doğru. Ama O'nun için bunun kolay olduğu doğru değil. Unutmayın! Tanrı olduğu halde, aynı zamanda da bir insandı. Kendi zayıflıkları içinde bir insandı. İnsanın düşmüş benliğini aldı, giyindi. Bu denenme, O'nun için gerçek bir denenmeydi. Yani bununla derin bir şekilde mücadele etti. Getsemani bahçesindeki İsa'ya bakın! Haç yoluna gitmemesi için deneniyordu. Tanrı'ya bu kabı kendisinden alması için

yalvarıyordu. Adeta teri, kan damlaları gibiydi. Burada, bu denenmeyle olan mücadelesini görebiliyoruz. Çünkü denenmeye “Hayır!” demek, “Evet!” demekten çok daha zordur. Hiçbirimiz İsa’nın denendiği gibi denenmedik. Çünkü bizler, O’nun lütfunun gücü-kuvveti üzerimizde olmasaydı; çoktan düşerdik. Ama Mesih İsa, her denenmenin sonunda: “HAYIR!” dedi. Bu yolla mükemmel itaati göstermiş oldu. Tam manasıyla yaşayan TEK KİŞİ oldu. Bunu bizim için yaptığını biliyorsunuz.

Kutsal Kitap’a göre Tanrı, Kendisini birtakım temsilcilerle gösteriyor. Adem’in denenmesi ve düşüşü, bizim için olan bir durumdu. Orada Adem, Tanrı tarafından insanlığın temsilcisi yapılmıştı Aslında biz hepimiz, Tanrı’nın düşüncesine göre adeta Adem’in kuyruğuyuz. Adem ne yöne gittiyse; biz de o yöne gidiyoruz.

“Peki, Adem yüzünden ben neden ıstırap çekeyim” diye sorabiliriz? Tanrı’nın insanla olan ilişkisi doğru ve gerçektir. Adem bizim temsilcimiz olarak görüldüğü gibi, İsa Mesih de bize bir tanık, bir temsilci olarak geldi. Adem’de olduğu gibi, Mesih’in arkasından imanla giden kişiler, O’nun bereketlerini almış oluyorlar. Tanrı O’nu yine, bir temsilci olarak ortaya koyuyor. Ve O’nun yaptığını hepimize sunuyor. O’nun mükemmel itaati, doğal olarak bizim mükemmel itaatimiz olmuş oluyor. Eğer gerçekten O’nu tutuyorsak. Bu bir karşılıksız armağan olarak bize veriliyor. Ve Mesih’in ikinci olarak yaptığı şey; bizim günahlarımızı almasıydı. Ve haça gittiğinde, çekmemesi gereken şeyleri çekti. Çünkü *“Günahın ücreti ölümdür!”* diyen Tanrı’ydı. İsa günah işledi mi? Hayır! O zaman neden ölmeliydi? ÖLMEMLİYDİ. Direkt olarak

Baba'sına gitmeliydi, yüceliğine dönmeliydi. ÖLDÜ, çünkü bizim yerimize bu olayı gerçekleştirdi. Tanrı Mesih'e, bize baktığı gibi baktı. Ve bizim günahlarımızı Mesih üzerinde cezalandırmış oldu. O zaman O'nun ölümünün gerçekten bizim için çok derin ve sonsuz bir anlamı vardı. Çünkü Mesih'in ölümünü imanla kavransak, O'nun ölümü bizim ölümümüz; O'nun cezalandırılması, bizim cezalandırılmamız oldu. Ve böylelikle Tanrı'nın adaleti tatmin edilmiş ve söylediği Söz, yerine gelmiş oldu. Mesih İsa, bizim yerimize Tanrı'ya itaat etti ve öldü. Bizim yerimize konuldu. Böylelikle biz imanla kendimizi O'na koyduğumuzda, bütün yaptıkları da bizim yaptıklarımız oldu.

Burada gerçekten İman Açıklamasının çok müthiş bir işi var. Tanrı'mızın kurtarıcı ne kadar mükemmel! Bizim yerimize bir insan olarak, bizim çekmemiz gereken şeyleri çekiyor. Buna önceden karar alıyor. Ta başlangıçtan bize bakıyor ve görüyor. Bizi seviyor ve bize böyle bir kurtuluş sağlıyor.

Soru: Filipililer 2:5-10. ayetlerde, İsa'nın Tanrı'ya olan eşitliğini bir hak saymadığını, yüceliğinden soyunduğunu, bazı şeylerden vazgeçtiğini okuyoruz. Bunları biraz açabilir misiniz? Yani neleri bıraktı, neleri bırakmadı?

Cevap: Bu bölümde İsa'nın sonsuzluğun derinliklerinden beri var olan Tanrı olduğunu görüyoruz. 6. ayet özellikle diyor ki: *"O, Tanrı özüne sahip olduğu halde..."* Yani *"Tanrı'nın özdeşliğinde, tam O'nun doğasında olmakla beraber"* demek istiyor. Henüz bir doğal insan hali yoktu. İsa'yı bir beden almadan önce, bir insan olarak düşünemiyoruz. Hiçbir şekilde

sınırlı, bir kabın içinde değildi. Tanrı'nın bütün sıfatlarını üzerinde taşıyordu.

İnanç Açıklamasının II.bölümünün ilk maddesinde bütün ifadeyi görebiliyoruz. İsa Mesih'in bir beden almadan önceki hali neydi diye sorabiliriz? O noktada anlamamaya başlayabiliriz. Ama burada Mesih'in üstünlüğünü bize Kutsal Yazılar böyle anlatıyor. Hikmet, yücelik, mükemmellik, tam manasıyla özgürlük, her şeyi yönetmesi, sınırsız ve ölümsüz olması, bütün yüceliğın kendisinde olması, bütün meleklerin O'nu yüceltmesi, her şeyin O'nun ışığı altında olması, Baba'yla olan birliktelikten büyük bir zevk alınması...

Biz Baba ile Oğul arasındaki ilişkiyi anlayamayız. Düşünebileceğimiz bütün dünyasal baba-oğul ilişkilerinden çok farklı bir ilişki. Bütün bunları İsa Mesih, bizim için bir kenara koyuyor. Bütün bu mükemmellikler elindeyken; bizim adımıza kenara koydu ve kendi çıkarı için bunları elinde tutmadı. Büyük bir sevgiyle bütün bunları bir kenara koydu. Günahsızdı ama insan modelini seçiyor. Bütün güç elindeyken, insanın zayıflığının içerisine kendini sınırlamayı; bütün boşluğu doldurmak varken, küçük bir ahırda dünyaya gelmeyi tercih ediyor. O'nun sesiyle bütün evren yaratılmışken, bir ahırda küçük bebek sesi oluyor! Bütün evrendeki her şeyi sağlarken anne kucağında süte muhtaç bir bebek olmayı tercih ediyor. Hiçbir kötülüğün dokunmadığı bütün mekanlara sahipken kötülüğün içerisine geliyor. Bunu başka bir şekilde ifade edeyim:

Bu bir Osmanlı sarayındaki bir kişinin, İstanbul'daki sur kenarına atılması gibi bir hadise. Ama bundan çok çok daha

zor bir durum. Bunu bizim için yaptı. Bizim kurtuluşumuzu tamamlamak için. Sonuçta dünyada kalmadı. Ve bu kurtuluşu tamamladıktan sonra, Baba hoşnut oldu. Çünkü her yolda Baba'yı hoşnut etmiş oldu. Ve böylelikle de büyük bir ödül, yeniden büyük bir yücelik ve bütün isimlerden büyük bir isim, bütün zenginlikler, bütün yücelikler verildi. İsa Mesih bizleri kardeşleri olarak davet ediyor. O'nun bu zenginliğini, bu bereketlerini paylaşmak için bize her şeyi vermek istiyor. Onu almak için, hiçbir şey yapmamız gerekmiyor. Bir armağan olarak, ücretsizce alabiliriz. Sadece imanla... İman bir iş değil, Tanrı'nın verdiği, kabul edeceğimiz bir şeydir.

İşte bütün lütuf hakkında olan şey budur. Şunu anlamamız gerekir: İsa Mesih bir kişi, adam olarak kalıyor. Bazen İsa'nın Tanrı'ya geri döndüğünde; o bedeni bıraktığını düşünüyoruz. Şu anda da aynı şekilde dünyada durduğu gibi duruyor. Çünkü Kelam, O'nu bir gün Kendi bedeninde göreceğimizi söylüyor. Yeniden yüceltilmiş bir bedenle dirilecek. Ve artık günahın zayıflığının olmadığı bir ortamda. Ve bu yeni yaşamı bizimle paylaşıyor. Bu diriliş yaşamı bizim için ne zaman başlıyor? Ölüp-dirilmemizi bekleme süreci içerisinde değil. İman ettiğimiz anda o Mesih'in diriltici gücü üzerimize gelmiş oluyor. Görülmez olan O Tanrı'nın muhteşem işi, yüreklerimizde işlemeye başlıyor. Ruhsal anlamda başlıyor. Bu nedenle İncil şöyle diyor: *"Kim Mesih'te ise artık yeni bir yaratıktır."* Ve diriliş, inandığımız andan itibaren başlıyor. Biz, yeni doğuşu almış oluyoruz. Ve bizi normal hayatımızdan alarak, her gün kendisine benzeyen bir hayata getiriyor. O gelene kadar, O'nun gibi olmuş oluyoruz. Kendi öğrencilerine Yuhanna şöyle öğretiyor: *"Öldüğümüzde Tanrı ile olacağız. Ruh'ta!"* Ve İsa geldiğinde bizler, ruhsal anlamda O'nunla

birlikte geleceğiz. Toprakta olan bedenlerimiz yenilenmiş olarak değiştirilecektir. Bu, yeni yaratılıştır.

Başka bir bedende gelmeyeceğiz. Bu bedende. Ama bu yüceltilmiş bir beden olacak. Artık bu kırıksıklıklarımız, kontrol edemeyeceğimiz arzularımız olmayacak. O'nun arzusunda ve O'nu hoşnut eden bir beden olarak dirileceğiz. Ve bu beden, ölüme mahkum olan bir beden olmayacak. O zaman canımız ve bedenimizle birlikte yenileneceğiz.

Yeni bedenimizde yeniden doğduğumuzda, yepyeni bir dünyaya gelmiş olacağız. Bazıları şöyle düşünüyor: *“öldüğümüz zaman Tanrı ile birlikte cennette gideceğiz”* Sanki sonsuzluk, başka bir yerde bulunan bir şey gibi. Filmlerde arp çalan melekleri görürüz. Düşünüyoruz: Burası nasıl bir yer! Ne kadar sıkıcı bir yer! Sonsuzluklar boyunca ne yapacağım? Bazıları diyor ki: Ama çok harika! Fakat burada Tanrı'nın amacı, her şeyi yenilemek, yepyeni yapmaktır.

Yeni bir yeryüzü yoksa, o zaman bedenle ne işimiz var? Böylelikle Tanrı, bütün dünyayı kurtarıyor. Sadece canları değil; bütün her şeyi. Kötünün, yarattığı her şeyi mahvetmesine izin vermiyor. Petrus şöyle söylüyor: “Nuh'un zamanında olduğu gibi değil mi? Mesih'in gelişi öyle olmayacak mı?” Yeryüzü yargılandı. Ve Mesih'in geldiği günde de böyle olmayacak mı? Aslında yer, büyük bir ateşle aklanacak.

Ama Nuh'un tufanından sonra ne oldu? Dünya tekrar geldi. İşte bu ateşten, bu yok oluştan sonra, her şey tekrar yenilenecek. Yeni ve mükemmel bir yaratılış gelmiş olacak.

Ve Vahiy Kitabında okuduğumuz gibi: *“Yeni bir yer, aklanmış bir yer gökten geliyor.”*

Ve görüyoruz ki, Tanrı dünyada oturuyor. *“Ne mutlu zayıf olanlara, çünkü yeri miras alacaklar!”* diyor. Yani dikkat ederseniz Tanrı, İbrahim’e yeri vaat etmişti. O öldüğünde, sadece mezarı vardı. Başka bir yere sahip değildi. Ama imanla bir başka yer için baktığını görüyoruz: Vaat edilen topraklara! Bu yeni yer. Ve biz yeniden dirildiğimizde, her şeyin yepyeni olduğunu göreceğiz. Bu dünya ile gelecek dünya arasında çok büyük bir fark var. Ama aynı zamanda büyük benzerlikler de olacak. Eski Antlaşma şöyle diyor: *“Ağaçlar o gün dallarıyla el çırpıyorlardı.”* Nehirlerden, dağlardan, hayvanlardan, üzüm bağlarından, evlerden bahsediyor. Ve yeni yaratılış, farklı değil ama yenilenmiş bir yaratılış. Bu Tanrı’ya verilen yücelik. Şeytan, isyan edenler ve bu tarz şeyler yok oldu. Ve Mesih İsa’da Tanrı her şeyi yeniledi.

+++++

Soru: Tanrı'nın yaratılış öyküsünde evrenden evvel, ruhların yaratılışı olduğuna inanıyorum. Sizce doğru mu?

Cevap: Kutsal Kitap'ta “Başlangıçta Tanrı gökleri ve yeri yarattı.” diyor. Bazıları bu gökler manasını, tüm ruhsal yaratış olarak düşünüyorlar. Sonra yeryüzüne geliyor ve onun sıralamasını yapıyor.

Daha sonra Adem'e ruh verilmesi var. Fakat bundan önce Tanrı her şeyi biliyor. Çünkü daha önceden Tanrı ona yasak meyveden yememesini söyledi. Orijinal yaratılışta Adem vardı. Tanrı ile insan bir arada olduğu bölgedeydiler. Oradan

dünyaya doğru insanlık yayıldı. Tanrı bu işte insanı yönlendirmiş oldu. Ama Tanrı kendi özgür iradesine göre insanı yarattı. Ona bir deneme verdi. Bütün yüreği ile acaba insan sevebilir miydi? İnsana her şeyi verdi. Sadece bir tane şeyi sakladı. Sadece bir ağaç. Bu ağaç hakkında iyiyi ve kötüyü bilme diye bahsedilir. Neden böyle isimlendirildi? Çünkü Tanrı neyin iyi, neyin kötü olduğunu anlayabilir. Sadece Tanrı *“bu iyi, bu kötü”* diye söyleyebilir. Yani ağaç burada Tanrı'nın hakkı olduğunu ifade eden bir şeydi. Bu ağaç büyü-sihir gibi bir şey değil! Dikkat edin, yeni yaratılmış bir dünyada belki de ağaçlar en güzel örnek olabilecek şeylerdi. Gerçekten de büyük bir güzelliği olan şeydi ağaç. Bu ağaçlardan bir tanesine temsili bir sorumluluk verdi. Yasa yapma konusunda yalnız Tanrı'nın yetki sahibi olduğunu gösteriyordu. Böylelikle insana Tanrı'nın bu özelliğine boyun eğmesi gerektiğini ifade ediyordu. Eğer insan bu ağaçtan alırsa: *“Ben kanunları koyacağım Ey Tanrı!”* demek değildi; ama *“Ben Tanrı gibi olup, ne iyi, ne kötü karar vereceğim”* demektir. Şeytan'ın kandırması ile isyan bu noktada başladı. Sonuç olarak kötü, dünyaya geldi. Tanrı kötünün olduğu bir ortamda yaşayabilir mi? O zaman Tanrı kendisini, bu şekilde çekti, ayırdı. Böylelikle Tanrı-insan ayrıldı. Hatırlarsanız Tanrı, Aden bahçesini çekmiş ve kendi melekleriyle korumuştur. Ve dünya üzerine böylelikle karanlık çökmüştür. Bu alıp, çıkarttığı Aden bölgesini bir kent olarak gösterdi. İsa geldiğinde dünya öncelikle yok edilecek. Ondan sonra Tanrı dünyaya gelecek. Daha sonra yeni Aden, yeni Yeruşalim tekrar dünyaya gelecek. Dikkat edin! Şöyle diyor: *“İçinde iyiyi, kötüyü bilme ağacı olan ve yaşam ırmakları akan Yeruşalem.”* Güzeli sarayları olan bir kent olarak. Bu yeni dünyada, binlerce yılın kültürel mirasının sonucunu, bereketini göreceğiz. Bir

bahçeden, bir kente ulaşıyor. Yani yeni başlanıçta bahçeye dönüşmüyor, kent oluyor. Büyük ve gelişmiş olarak. Tanrı geliyor ve tekrar aramızda oluyor. Adeta suların doldurması gibi, dünya artık tamamıyla Tanrı'nın mükemmelliği, sevgisi ve görkemiyle kaplanmış oluyor. İşte, İşıya da, Habakuk da böyle dediler. Bu anlatılanlar sizin için yeni mi? (Eskatoloji)

Soru: Tanrı Adem'in düşeceğini biliyordu değil mi? Neden Adem'in düşmesiyle başlayan bir bağ oluşumunu tercih etti?

Cevap: Aslında kendi dünyası için neden kötü yolu tercih etti? Neden Adem'e günah işlemesini hükmetti? diye de düşünebilirsiniz. Daha önce de konuşmuştuk. Kutsal Kitap bizlere bazı şeyleri açıklayıp, bazılarını ise açıklamıyor. Bazı şeylerin nedeni bilebilseydik, Tanrı gibi olacaktık. Yani bu yolun O'na nasıl bir yücelik getireceğini anlamamız mümkün değildir. Bunlara tam cevap verebilmemiz için, tam sonu görmemiz gerekir. O zaman esas planının ne olduğunu bilerek, ona göre değerlendirebiliriz. Bütün bu şeyler sonuç olarak O'na nasıl bir yücelik getirecek? Bütün her şeyi nasıl doğru yapıyor? Bunları şimdi bilmiyoruz. Neden bunu ilk zamanda böyle yapmaya karar verdiğini de anlamıyoruz.

++++
++++

Soru: İsa aynı bedende mi gelecek?

Cevap: Aynı bedende. +++Ama bir başka şekilde.++++
Yüceltilmiş olarak. Bu yapı bizlere bir şey için verildi. Farklı bir beden. Bizler ruhsal bir şey anlatıldığında, ruhlar uçuyormuş gibi hayal ediyoruz. İncil'i manada bu kavram yok. Tam manasıyla Kutsal Ruh'la dolmuş bir beden anlamındadır. Gerçek bir aklanma içinde olan beden. Gerçek bir beden

olarak. İsa'nın dirildikten sonra bedende görüldüğünü biliyoruz. Bedeninde çivi izleri vardı.

Soru: Cennette hayvanlar da olacak mı?

Cevap: Bunu İncil'e göre anlatmak istiyorum. Buna bağlı olarak İncil iki şey gösteriyor. İlki, yeni yaşamda, hayvanlar da var. İşıya 11'de aslanların var olduğunu söylüyor. Bazıları bunun şiirsel bir anlatım olduğunu söylüyor. Belki esenlik ve barışın gelmesini anlatmak için kullanıyor. Ama hala dünyasal terimler kullanılıyor. Yani böyle bir yeryüzünde olması ihtimalini, olmamasından daha büyük bir ihtimal olarak düşünebiliriz. İkinci şey, acaba hayvanların ruh durumu nedir? Kutsal Kitap'a göre, sadece ölmeyen ruhlara sahip olanın insan ve melekler olduğunu öğreniyoruz. Çünkü ancak Tanrı benzeyişinde yaratılan sonsuza dek yaşar. Yani her insanoğlu sonsuza dek yaşayacaktır. Cennet, sadece sonsuz yaşam değildir. Sonsuz yaşam diyor. Sonsuz yaşam demek, acaba tüm insanların ruhta yaşaması mı? Yoksa ruh dışında yaşaması mı demektir? Çünkü Tanrı'nın benzeyişinde yaratılmış olan, insandır. Ama hayvanlarda bu yok. Yani İncil'e göre, o hayvanların orada olacağı garantisi yoktur. Bizleri onların cennette olamamasından daha fazla üzecek bir şey var: Bizlerin sevdiği insanların orada olmaması çok daha üzücü değil mi? Zira cennet, çok muhteşem bir olay!